

ایران

ارگان مرکزی سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران

شهریور ۱۳۷۷ شماره ۵۳ سال پنجم

تایپستان خونین ۱۷

فاجعهٔ ملی کشtar زندانیان سیاسی

این خون هابر خاک نخواهد ماند

از قتل عام زندانیان سیاسی در تابستان سال ۶۷، ده سال گذشت؛ ولی نه این جنایت بزرگ فراموش شدنی است و نه خاطره مردان و زنان دریندی که در عرض مدت کوتاهی، گروه گروه به جوخه‌های مرگ سپرده شدند و دلیل مرگشان تنها و تنها اسارت‌شان در دست یک رژیم تبهکار بود، که حتی بر احکام و قوانین خود نیز وقوعی نمی‌نمد.

نا بسامانیهای اقتصاد ایران و طرح "ساماندهی" دولت

صفحة ۳

اندونزی:

سازماندهی مبارزات توده‌ای برای دموکراسی واقعی

تد اوام رژیم سوهارتو علیرغم برکناری او

صفحة ۲۱

زبان و جنبش چپ

صفحة ۳۰

مصطفی با پهلوی حقی بمناسبت

سی مین سالگرد مرگ صمد بهرنگی

صمد بهرنگی در باور مردم جاودانه است!

صفحة ۳۳

دهمین سالگرد فاجعهٔ ملی

*روایت شاهدان عینی

نیما پورش، شهلا سلطانی

م. رها، فرخنده سلیمانی،

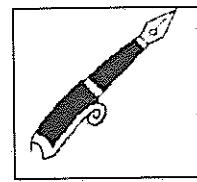
رهایون ایرانی

*گفتگو با نسیم خاکسار

ازمیان نامه‌ها

مجید و ش. الف

صفحات ۱۴ تا ۱۹

این خون ها بر خاک نخواهند ماند

در اقدام به این کشтар و یا جزو کسانی بوده اند که از این تصمیم آگاه بوده اند و آن را توجیه نسوده اند.

کشtar سال ۶۷ در زندان ها، اقدامی است که علیه بشیرت صورت گرفته و هیچ کس قادر نیست در برخورد با رژیم جمهوری اسلامی، آن را نادیده بگیرد. زندانیان سیاسی اگرچه هیچگاه در دوران حیات جمهوری اسلامی و در زندان های این رژیم از تعریض به ابتدائی ترین حقوق انسانی خود، مصون نبوده اند و همیشه و در همه حال، هر لحظه با شکنجه شدید روحی و جسمی مواجه بوده اند و زندانیان، ادامه دهنده راه شکنجه گران بودند و هنوز هم هستند، اما کشtar سال ۶۷، سپار فراتر از شیوه های رایج شکنجه و اعدام در زندان ها بود. رخصی بود عصیق و درمان نایابی بر دل مردم ما و عاملین آن باید در پیشگاه مردم ید محکمکشیده شده، پاسخگوی جنایت بزرگ خویش باشند.

سران رژیم از این واقعیت نیک آگاهند. آنها بدون این کشтарها قادر به حفظ سلطه نکت بار خود نبودند؛ به همین دلیل نیز عاملین این کشтарها را، با عناوینی مثل "سربازان خدمتگزار" و "فرزندان راستین" حکومت اسلامی می ستایند. در حقیقت امر نیز، حافظان حاکمیت قرون وسطائی فعلی، تنها و تنها توسط چنین "سربازان" و چنین "فرزندانی" بر جامعه ما تحمیل شده است. اما این خون ها برخاک نخواهند ماند و در فریاد آزادی جامعه ما شکوفه داده، میلیون ها رهرو پیدا کرده، زمین را زیر پای جلالان تابستان ۶۷، به لرزه درآورده و آنها را وادر به اعتراف به جرم خود در برابر تاریخ خواهد ساخت.

انسان های بسیاری که در اسارت یک رژیم تپیکار، به جوخد های مرگ سپرده شدند، هرگز فراموش نخواهند شد، اما رژیم مسئول چنین جنایتی، جز ننگی ابدی، بر دامن سیاه خود نخواهد داشت، ننگی که هیچ توجیهی قادر به پاک کردن آن نخواهد بود!

یعنی نعمت جنگ با شکست در آن از دست رفت بود و با کنار رفتن این بختک، نفس جامعه باز شده بود. در هراس از این فضای تنفس و بد بهانه ماجراجویی مجاہدین در غرب کشور نیز بود که سران رژیم، تصمیم به خالی کردن زندان ها گرفته، و پیش از آن که فریاد آزادی زندانیان از اعماق جامعه سرکشد، آنها را گروه گروه کشtar کردند؛ تا هم از دست زندانیان خلاص شوند و هم نفس جامعه بدون جنگ را از همان اول بند آورده، تشنان دهنده که بدون جنگ هم آنها مستعد چه جنایاتی برای حفظ حکومت سیاه خود هستند. اکنون ده سال از آن کشtar می گذرد. اما جامعه ما، هنوز هم در ماتم آن فاجعه می سوزد. هزاران خانواده، در جستجوی آن هستند که بدانند چه کسی و چرا حکم مرگ عزیزانشان را صادر کرده است. چرا باید هزاران زندانی که سپاری از آنها هنوز محکوم شده بودند، یا محکوم شده و زندانی و حتی در آستانه آزادی بودند، یکباره به جوخد مرگ سپرده شوند.

چگونگی انجام این کشtar را نامه های اعتراضی جانشین وقت خمینی، منتظری، همان موقع بر ملا ساخت. افرادی به نمایندگی از ارگان های مختلف سرکوب رژیم، مامور شده بودند که کاندیداهای مرگ را که در عمل اکثیرت قریب به اتفاق زندانیان بودند، تعیین نمایند و آنها را با طرح چند سوال حتی نه واحد، بلکه بدلخواه، روانه کشtarگاه سازند. خاطرات محدود زندانیان باقیمانده از این سوال و جواب ها، ممید این واقعیت است که هدف قبل از همه، راه انداختن کشtar زندانیان سیاسی و این قبیل سوال و جواب ها جزئی از ایزار اجرائی آن بوده است.

از میان همه سران وقت رژیم و مقامات بلندبایه آن، فقط منتظری بود که به این کشtar وسیع اعتراض کرد و با این اعتراض موقعیت خود را در کادر رهبری جمهوری اسلامی از دست داد. مابقی سران رژیم، از جمله آنان که امروز بر سر قدرت اند، یا جزو تصمیم گیرندگان

از قتل عام زندانیان سیاسی در تابستان سال ۶۷، ده سال گذشت؛ ولی نه این جنایت بزرگ فراموش شدنی است و نه خاطره مردان و زنان دریندی که در عرض مدت کوتاهی، گروه گروه به جوخد های مرگ سپرده شدند و دلیل مرگشان تنها و تنها اسارت شان در دست یک رژیم تپیکار بود، که حتی بر احکام و قوانین خود نیز وقوع نمی نمهد.

اکنون اگرچه خمینی مرده است، اما هنوز مسئولین اصلی کشtar زندانیان سیاسی، بر مسند قدرت اند و آنها که ده سال پیش، در تصمیم بر انجام این کشtar نقش داشتند، همچنان بر سرنوشت جامعه ما حکم می رانند و برای حفظ همین حکومت نیز، هزاران نفر را سر به نیست کرده، در گور های دسته جمعی زیر خاک کردهند، با این تصور که این خون ها بر خاک می مانند و آن جان های شیفت، بعد از کشtar از تکابو افتاده، فراموش می شوند.

اما ده سال پیش نیز، هنگامی که پرده از این جنایت بزرگ برداشته شد و خانواده های داغدار قربانیان جنون رژیم، علیرغم تهدید جلادان، صدای اعتراض خود را بلند کردهند، و با کشف گورهای دسته جمعی عاملین فاجعه را تحت فشار قراردادند، آنها زبان به توجیه جنایت خود گشودند و مدعی شدند که علت کشtar شورش در زندان بوده است. اما روشن بود که همه توجیهات بی پایه و اساس، هدفی جز پوشیده داشتن این اقدام شنیع ندارند. سران رژیم هنوز هم جرات آن را پیدا نکرده اند که مسئولیت این کشtar را بعهده بگیرند.

دلیل واقعی این کشtar، آن روز هم برای هیچ کس پوشیده نبود. جمهوری اسلامی در جنگ شکست خورده بود، دوران سرکوب ها تحت پوشش جنگ پایان می یافت و زندان ها انباشته از مخالفین حکومت بود. جامعه بعد از جنگ، دیگر در شرایط جنگ قرار نداشت، مطالبات و انتظاراتی داشت که نمی شد مثل دوران جنگ با سرنیزه بدان ها پاسخ داد. ایزار بزرگ سرکوب،

سرنگون باد رژیم جمهوری اسلامی

نابسامانیهای اقتصاد ایران و طرح "ساماندهی" دولت

مدت "دولت" را اعلام کند. پس از آن نیز، به گفته خاتمی، قرار است تنایع برسی "تشکیلات اقتصادی و مدیریت اقتصادی" دولت مطرح گردد....

نگاهی اجمالی به مجموعه طرح "ساماندهی اقتصادی" دولت، نشان می دهد که صرفنظر از عبارت پردازها و یا تاکیدات موردنی در اینجا و آنجا، همچ چیز تازه ای در این طرح وجود ندارد: همه سیاستها و جهتگیریهای عنوان شده در آن، از "عدالت اجتماعی" گرفته تا "توسعه صادرات غیرنفتی"، از "خصوصی سازی" و "کاهش حجم دولت" تا "اصلاح ساختار مالیاتی و نظام پانکی، کلا یا جزتاً طی سالهای گذشته مطرح شده اند و حتی تبلیغات بسیاری نیز پیرامون تنایع موعود صورت گرفته است. اما حاصل عیتی و واقعی عملکرد آنها همانست که امروز نیز با تشیید بسیاری بحران جاری، همگان شاهد آند. این نکته، پیش از هر چیز، یادآور آنست که نه دولت خاتمی، نه هیچکدام از دستجات اشتلافی درون آن و نه هیچکی از جناحهای رژیم حاکم، "راه حل" جدید و یا سیاست تازه ای برای مقابله با این بحران ندارند.

جناب از الفاظ و عناوین، مضمون اصلی طرح "ساماندهی" دولت، چیزی جز همان سیاست معروف "تعییل ساختاری" (تعییل اقتصادی) نیست که بسیارهای اجرای آن در جامعه ما و بسیاری دیگر از جوامع آشکار گردیده و هر روز نیز آشکارتر می شود.

تناقضهای ذوقی چنین سیاستی بارها برسی و طرح شده است. در اینجا، تنها اشاره به یک نمونه بارز آن تکافو می کند: اگرچه تمرکز شدید فعالیتهای اقتصادی در دست دولت (که جامعه ما در همین دوره حاکمیت جمهوری اسلامی نیز آن را تجربه کرده است) یکی از عوامل اصلی تابسamanیهای کوتی است ولی کیست که نداند اجرای سیاست خصوصی سازی (دستکم در مراحل اولیه) در تعارض آشکار با سیاست طوکری از بسیاری و ایجاد اشتغال قرار دارد. امروزه غالب کارفرمایان بزرگ خصوصی و دولتی کشور تغییر قانون کار موجود و افزایش اختیارات "مدیریت" (از جمله در مورد اخراج دسته کمی کارگران) را به عنوان یکی از "پیش شرط" های سرمایه گذاری مطرح می کنند همان قانون کار دستیخت رژیم اسلامی که اساساً ضددمکراتیک و غالباً به زیان کارگران است و کارفرمایان نیز، تا جایی که دستشان می رسد، از اجرای آن سر باز می زند.

گذشته از اینها، امکان اجرای چنین طرحی نیز، در شرایط سیاسی و اجتماعی حاکم، به دلیل متعدد، با تردید و ایهامی جدی رویوست. اگرچه طرح "ساماندهی اقتصادی" به تصویب دولت رسیده و ارگانهای تابعه آن نیز آمادگی خود را برای اجرای ان اعلام داشته اند، رهبر رژیم آن را مورد تائید قرار داده و "همکاری یا دولت" در اجرای آن را "وظیفه ای همگانی" دانسته است مجلس رژیم نیز آمادگی خود را برای تصویب لوایح و طرحهای

بخش خصوصی، "جلوگیری از تعرض به سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای قانونی"، جلب سرمایه های خارجی و...، یکی دیگر از سیاستهای دولت است که "شاه بیت آن به گفته خاتمی" تامین امنیت سرمایه گذاری است. عنوان پنجم سیاستهای اعلام شده دولت "حذف انحصارات و رقابتی کردن فعالیتهای اقتصادی" است. براین مبنای، به منظور فراهم کردن زمینه افزایش تولید، پایستی تکلیف "انحصارات چهارگانه موجود" روش

شود: انحصاراتی که به موجب قانون اساسی به وجود آمده اند، پایستی مجدداً "تعريف و تبیین" شوند و روشهایی برای "رقابتی کردن بهره برداری" در آن عرصه ها پیشنهاد شود. انحصاراتی که به واسطه جنگ و... ایجاد گردیده، شناسایی و لغو شوند. حمایت از تولید داخلی (در برایر رقابت خارجی)، زمانبندی و پس از ملتی متوقف گردد. و بالاخره "انحصاراتی" که به دلیل روابط سازمانی و اداری و نهادی بین دستگاههای مختلف برقرار شده، مورد برسی قرار گرفته و حذف شود. در فصل مریوط به "خصوصی سازی" (بخش ۱۲) این طرح نیز، بر همین سیاست مجدداً تأکید و گفته شده است که دولت باید دامنه "تعییل" های خود را هرچه بیشتر کاهش دهد، "از ایجاد و توسعه کمی واحدهای اقتصادی و گسترش تصلی دولت در آنها جلوگیری شود و هر نوع توسعه فعالیت با شروع کار جدید اقتصادی (مگر در موارد غیرقابل اجتناب) به عهده بخش خصوصی و غیردولتی گذاشته شود".

چگونگی تعیین و کنترل قیمتها در مورد کالاهای خدمات "اساسی" پرداخت "یارانه" (سویسید) در مورد این قبیل کالاهای و حمایت از اقشار "ناتوان"، و تعیین قیمت سایر کالاهای و خدمات بربایه عرضه و تقاضا،... بخشهای دیگری از "طرح ساماندهی" را تشکیل می دهند. "اصلاح ساختار مالیاتی"، استفاده از "امکانات و امتیازات دولتی" (وام، زمین و غیره) در جهت سرمایه گذاری و تولید، و "اجرای کامل قانون عملیات بانکی بدون ری" (عنی اعطای استقلال عمل بیشتر به بانکها و رقابتی کردن فعالیتهای آنها) عنوانی دیگر از سیاستهای اعلام شده دولت است. و سرانجام "توسعه صادرات غیرنفتی" و "اصلاح سیاستهای ارزی" در ارتباط با تعیین نرخ تبدیل ارز و یا جلب و تضمین سرمایه گذاریهای خارجی، نیز به عنوان سرفصلهای دیگری از طرح دولت ارائه شده اند. در مورد سیاست ارزی، گفته شده است که "ترخ ارز دولتی" تا پایان سال آینده افزایش نخواهد یافت.

عدالت اجتماعی پیشناشد، سیاست دولت این است که این تضاد را به نفع عدالت اجتماعی... تامین کند. اینگونه تاکیدات در آغاز طرح "ساماندهی" دولت، جدا از هر چیز دیگر، نشان از تلقیق و آشتی شعارها و مقاصد اقتصادی مختلف جنابها و دستجات حامی دولت خاتمی دارد.

"ایجاد اشتغال" و از جمله اجرای "طرح ویژه اشتغال" (ماتنده طرح ایجاد مناطق ویژه اقتصادی) یکی دیگر از سرفصلهای طرح مذکور است. تامین منابع جهت سرمایه گذاری، از طریق "جلب اعتماد

دولت" ساماندهی اقتصادی" دولت، بعد از برشاری مشکلات فوق، سیاستها و یا "راه حل" های خود را در چهارده عنوان اصلی ارائه می کند. قبل از هر چیز، این "طرح" تأکید می کند که دیدگاه اقتصادی دولت در مورد مسایل اقتصادی "نه صرفاً اقتصادی" بلکه "اقتصادی- اجتماعی" است. یعنی، به تصریع رئیس جمهوری، این دولت مسایل اقتصادی را در کنار مسایل و امور دیگر همچون "امنیت شهروندان"، "جایگاه جوانان و زنان در توسعه اقتصادی"، "حفظ محیط زست" و "مشارکت مردم" مورد توجه قرار می دهد. تأکید دیگر که به قول خاتمی "جهتگیری" دولت وی را نشان می دهد، "تقدیم عدالت اجتماعی" است. به عبارت دیگر، "اگر در شرایط و در موقعیتهایی، نوعی تضاد و ناسازگاری میان رشد اقتصادی و عدالت اجتماعی پیشناشد، سیاست دولت این است که این تضاد را به نفع عدالت اجتماعی... تامین کند. اینگونه تاکیدات در آغاز طرح "ساماندهی"

دولت، جدا از هر چیز دیگر، نشان از تلقیق و آشتی شعارها و مقاصد اقتصادی مختلف جنابها و دستجات حامی دولت خاتمی دارد.

"ایجاد اشتغال" و از جمله اجرای "طرح ویژه اشتغال" (ماتنده طرح ایجاد مناطق ویژه اقتصادی) یکی دیگر از سرفصلهای طرح مذکور است. تامین منابع جهت سرمایه گذاری، از طریق "جلب اعتماد

به پاره‌ای اقدامات و طرحهای موردی و موقتی است. از جمله آنها، اجازه گشایش حساب ارزی در بانکها، برای اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی، و آزادسازی نقل و انتقالات آنهاست که از این راه دولت بر آست بپخشی از منابع ارزی ایرانیان خارج کشور (و به ویژه کارگران شاغل در کشورهای حوزه خلیج فارس) دسترسی پیدا کند. یکی دیگر از اقدامات دولت، کوشش برای پیش فروش نفت (یا "پیش خور" کردن در آمدهای نفتی) است. بر پایه گزارش بانک مرکزی؛ تاکنون حدود ۱/۲ میلیارد دلار پیش فروش نفت در بازار اروپا انجام شده و در مرحله بعدی نیز پیش فروشی در حد یک میلیارد دلار انجام خواهد شد.

اما امید بیشتر دولت در تخفیف بحران و کمبود شدید منابع ارزی، به بهره گیری از وام و اعتبارات خارجی است. پهلوی متناسبات اقتصادی و سیاسی با "اتحادیه اروپا" در ماههای اخیر نیز، تلاشهای دولت در این زمینه را بیشتر کرده است. به طوری که، طبق همان گزارش، استفاده از حداقل ۶ میلیارد دلار وام خارجی برای سال جاری در نظر گرفته شده است. اگر دولت تواند طرح "ساماندهی اقتصادی" موردنظرش را به اجرا درآورد و یا چتی اجرای سیاستهای مندرج در آن طرح عملابد تاییجی برعکس آنچه که ادعای شده است بینجامد، یک نکه از هم اکتوون آشکار است، و آن اینکه جم سنگین دیگری از بدیهیهای خارجی بر دوش جامعه ما گذشته خواهد شد که بازبرداخت آنها، علاوه بر تابع مستقیم و بلاواسطه بحران اقتصادی حاکم، بار مضاعف دیگری را برآورده های مردم تحمل خواهد کرد.

کرده و گفت: "بنده که تجربه کاری هم دارم، راه دیگری به نظرم نمی‌آید جز این که دویاره فضای سازندگی را در کشور فعلی بکنیم... فضای سازندگی جواب همه آنهاست، فضای سازندگی همراه با اهداف ارزشی مثل رسیدن به روزتاری و تقطیع محروم... باید به آن فضا برویم. خست نمی‌کنند کسانی که از این فضا ما را دور می‌کنند. یعنی به خودشان هم خدمت نمی‌کنند. ما به هر حال به یک جایی می‌رسیم که باید از راههای دور که عقب افتادیم دویاره بروگردیم. که این برای کشور مشکل درست می‌کند. اینها که من گفتم هیچکدامش قابل انکار نیست که شما دارید می‌بینید و این اتفاقات می‌افتد... من راهی جز این نمی‌بینم. سردر کردن دل ملیزان کشود و پشمیمان کردن آنها که زندگی در کوهها و بیابانها و معدنها و اینها را ترجیح می‌دادند به زندگی در شهرها و شعار دادن و روی صنعتها نشستن، دلسرد کردن آنها خیلی خطرناک است. دویاره تا یک نسلی حاضر شود این کارها را بکند طول می‌کشد... اینجاوری نمی‌شود که کشور را اداره بکنید، ارزشها پشتوانه لازم دارد. فضای سیاسی را تقویت کنید، فضای سازندگی را تقویت کنید، ما خیلی عقب هستیم..."

حاضر به از دست دادن آنها نخواهند بود و این بخش از سیاستهای طرح مذکور نیز تباشد صورت شعارهایی بر روی کاغذ باقی خواهند ماند، چنان که اصلاحات و طرحهای پیشین، حتی در دامنه ای محدودتر از آن نیز، تاکنون به جایی ترسیله اند. وانگهی، تجربه عملکرد همین رژیم این را نیز نشان داده است که پس مجرد بپسند اندکی در اوضاع اقتصادی (مثلابه واسطه افزایش درآمدهای نفتی) طرحهای اصلاحی کاملاً به بوتة فراموشی سپرده شده است.

اما وحامت اوضاع اقتصادی نیز به حدی است که با اینگونه طرحها که اجرای آنها با کشمکشها طولانی و مواعظ متعدد رویروste، نمی‌توان به چاره جویی برخاست. در اثر کاهش شدید درآمدهای نفتی و تقلیل ناگیر انتبارات و یا کشمکشها بزرگی از بودجه دولتی (خصوصاً بودجه عمرانی) رکود نعالیهای اقتصادی، به صورت فزاینده‌ای، رو به شدت نهاده است. به گزارش بانک مرکزی، درآمدهای ارزی کشور در سال جاری متباوار از حدود ۱۰/۵ میلیارد دلار نخواهد بود که با کنار گذاشتن ۱/۵ میلیارد آن (برای بازبرداخت بخشی از بدیهیهای خارجی) فقط حدود ۹ میلیارد دلار جهت تامین کلیه نیازهای ارزی کشور باقی خواهد ماند (این رقم، سال پیش حدود ۱۶ میلیارد دلار بود). با توجه به رکود و حتی کاهش صادرات غیرنفتی در سال جاری، از این طریق امید چنانی برای جیران بخشی از کمبودهای ارزی نیست. گذشته از آن که اصلاً بخش زیادی از ارز حاصل از صادرات به داخل باز نمی‌گردد، در این شرایط، تلاش دولت جهت دستیابی به منابع ارزی جدید عملتاً معطوف

مربوط بدان اعلام کرده است، لکن اجرای آن در معرض تردید و مستلزم کشمکشها طولانی است. تخصیت، از آنجا که تدوین و تصویب کنندگان آن کاملاً همداستان نیستند. فشار فراینده بحران حاکم و تلاش برای مقناع ساختن افکار عمومی (بر این که بالآخر کاری انجام می‌پذیرد) گرایشها مختلف درون دولت را به مصالحة و تلقیق و تدوین چنین طرحی ناگزیر کرده است، لکن در مرحله عمل و اجرا این گرایشها سسلاماً تاثیر خود را بر جای می‌نهند. طی یک سال گذشته بجهات فراوانی بین دو گرایش عمده "کارگاران سازندگی" و "گروههای خط امام" (بین سیاست "خصوصی سازی و آزادسازی" بیشتر برنامه و بودجه، بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و...)، جریان داشته و دو طرح مختلف نیز ارائه شده بود که حاصل تلقیق آنها همین طرح "ساماندهی" است. دوم، از آن جهت که تدوین و تصویب قوانین و مقررات ضروری جهت اجرای این طرح (مثلابه مورد اصلاح ساختار مالیاتی و یا سیاستهای پولی و بانکی) بیشتر مجدلات و مخالفتهای جناح غالب مجلس رویرو خواهد شد. جنابی که صرفنظر از توافق عمومی آن روی خطوط کلی این طرح، در پی اثبات و نشان دادن بی کفایتی دولت خاتمی در اداره امور اقتصادی کشور است. گذشته از اینها، به مصدقان مثل معروف "گارد دسته خود را نمی‌برد" می‌توان دید که ارگانها و دستگاههای گوناگون حکومتی که هر کدام، به عنایون گوناگون، گوش ای از این "تحصارات" و "امکانات" و "امتیازات" دولتی را در چنگ خود گرفته اند مسلمان مایل و

رفسنجانی احساس "خطر" می‌کند!

و در محیطهای سیاسی و گروهها و از این قبيل پیدا شده، مجموعاً الان یک حالت بی وظی بده وضعیت کشور ما داده است. آنها که می‌توانند سرمایه گذاری کنند حالاً صبر و انتظار دارند... و این فضای موجود یک مقدار از شرایط را برای امور اقتصادی مشکل کرده است. خوب، دولت هم که جیبد آمده تا برنامه های دولت گذشته را ارزیابی کند و تصمیمات جدیدی بگیرد، یک مقدار شاید همین وقت می‌خواسته، به هر حال تبیجه این شده که ما گرفتار رکود شده ایم و رکود چیز خطرناکی است... رکود لازمه چلی اش بیکاری است، کم کاری، سرگردانی و ضرر فراوان است، خسارات تاخیرات. اگر امروز شما در اخبار می‌شنوید که صدها و هزارها طرح اقتصادی و صنعتی نیمه کاره تعطیل شده، خوب اینها که کار می‌کردن، کجا رفته اند. چگونه کار می‌کنند. آن کارخانه هایی که برای اینها مصالح می‌ساختند الان چه کار می‌کنند... اینها همه عوارض رکود است. کارخانه هایی که تولید کردن محصولشان روی دستشان مانده، برای اینکه کار که نیست، کسی هم این محصولات را نمی‌خرد... این نباید اینطور باشد."

رئيس سابق جمهوری که فراموش کرده است که از یک سال پیش همچنان از "رونق و شکوفایی" اقتصاد حرف می‌زد، در ادامه تحلیل خود، به ارائه "راه حل" رسیده و یکبار دیگر نفعه "سازندگی" را ساز

رفسنجانی خطبه دوم خود در نماز جمعه تهران در ۲۳ مرداد را به بحث و برسی مسائل جاری اقتصاد کشور اختصاص داده بود. وی ضمن دعوت از همگان برای "پاری به دولت" برای اجرای طرح اقتصادی آن، تحلیل خود را نیز از وضعیت کنونی ارائه کرد.

رئيس مجتمع تشخیص مصلحت رژیم در آغاز این خطبه گفت: "در داخل کشور مستله مهم توجه به اقتصاد و برنامه دولت است و ما باید قدردانی کنیم که دولت باعث وجود وارد این میان شده که بتواند کمکی به وضع اقتصاد و معاش مردم بکند. البته کار مشکلی است به خاطر دو نکته مهم. یکی مستله نفت است که به هر حال از پارسال همین موقع که نفت شروع کرده است به ارزان شدن، هنوز هم سیر تزویل داشته و میلیاردها دلار از اعتباراتی که در بودجه دولت پیش بینی شده بود و می‌باشند می‌بود تا کار بکنند، کم شده است. دلار هم که کم شد، ریال هم کم شد..."

وی در ادامه تحلیل خویش افزود: "دوم وضع عمومی اقتصادی در داخل کشور است که به خاطر همین شرایط اتخابات و بعد از آن منازعات و اختلافات و این به هم پرینتها و این تهمت زدتها و این هیجانهایی که در محیط فرهنگی و مطبوعاتی

راهپیمایی و کارناوال اعتراضی در حمایت از پناهجویان ونکور - کانادا

روز دوشنبه ۱۰ اوت ۱۹۹۸ بدعوت "کیته مشترک دفاع از پناهندگان ایرانی" که به ابتکار انجمن مهاجرین و پناهندگان ایرانی و سازمان پناهندگان ایرانی تشکیل گردیده است، راهپیمایی و کارناوال اعتراضی در مرکز شهر ونکور بر پا گردید. در این حرکت اعتراضی بیش از ۸۰۰ نفر از ایسراطیان، سازمان های سیاسی، تعایندگان سازمان های مدافعان حقوق بشر از جمله موریس کاپیتون نماینده حقوق بشر در امور ایران شرکت داشتند.

در این راهپیمایی شعارها و پلاکارت هایی در محکومیت جمهوری اسلامی، دفاع از حقوق بشر و حقوق پناهندگان حمل می شد و در طول برنامه موسیقی های محلی ایرانی از بلندگو پخش می شد. اجرای تئاتر و رقص های محلی از بخش های دیگر برنامه بود. هم چنین تعایندگان سازمان های پناهندگی، نماینده وکلای کاتادا و ... سخنانی در رابطه با حقوق پناهندگان ایران نمودند.

لازم به توضیح است در حال حاضر ۵۰۰ پناهنه ایرانی که از طرف اداره مهاجرات کانادا جواب ردی گرفته اند در معرض خطر اخراج به ایران قرار دارند. ضمناً در فاصله چند ماه گذشته تعدادی پناهندگه به ایران اخراج و ۲ پناهندگه دیگر خودکشی نموده اند.

در همین رابطه "کیته اتحاد عمل برای دمکراسی" مشکل از حزب دمکرات کردستان ایران - سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران - سازمان کارگران اقلابی ایران (راه کارگر) با صدور اطلاعیه ایی حمایت خود را از این راهپیمایی اعتراضی اعلام داشت. در بخش هایی از اطلاعیه آمده است:

"ما ضمن حمایت از این اقدام انسانی، از عصوم ایرانیان آزادیخواه ساکن و نکور می خواهیم که در راستای دفاع از مبانی حقوق بشر و از جمله حق پناهندگی و نیز تداوم مبارزه با رژیم استبدادی حاکم بر کشورمان و جلوگیری از بند و بست کشورهای غربی و از جمله کانادا با این رژیم جنایت کار، به طور گسترده در راهپیمایی این کیته مشترک شرکت فعال نمایند."

و... به میان می آید و همه تلاش می کنند کاری کنند که تیجه عملشان جز آن باشد که آنان می کنند. آیا این سیوال پس از فعالیت حزب کمونیست کارگر ایران هیچگاه پیش نیامده که چرا در بیرون از خود، وقتی صحبت از عملکرد آنها می شود به سادگی عنوان می گردد که رفتار این جریان، همانا سبک مجاهدین در طیف چپ است و بین کار آنها حرجی نیست؟ چرا؟ آیا تمام این تبلیغات را می توان به سپاهشایی سرمایه داری جهانی و بورژوازی داخلی و خارجی و دشمنان طبقه کارگر و قس علیهنا در مورد این یگانه ناجیان بشیریت نسبت داد؟ آیا باید با اینکوئن روشنها واقعیتها را دور زد و هر آن کس را که مثل خود نیتدیشید با نیش قلمی به ازدواج دشمن فرستاد؟ در اینجا بدون آنکه قصد تطهیر کسی باشد تها به عنوان نمونه از شیوه ای که نادر یکتاش، در جایگاه یکی از کادرهای حزب، اختیار کرده نام می بینم:

نادر یکتاش با چه درجه از مستولیت حکم قطعی خود را صادر می کند که: "کانون تویستندگان ایران در تبعید به دنبال سازش با جمهوری است و مدافعين جمهوری اسلامی در کانون هستند که می تازند و پیش می بینند".

یا: "کانون تویستندگان، به جز چند نفری از اعضاش، از کلنجار رفتن با جمهوری اسلامی برای همان حقوق محدود صنفی هم استفاده داده و دوستدار اسلام و میهن و سازشکارند." (ظاهرآ دوستدار میهن بودن نیز از نظر نادر یکتاش جرمی تابخودونی است!)

پاسخ وی اما روش است که چرا. او اعلام می کند که: "رسالت کانون تویستندگان بالا بودن پرجم سفید برای جمهوری اسلامی و آرایش نظامی در مقابل حزب کمونیست کارگری است..." اینکه چه گرایشاتی در کانون تویستندگان ایران (در تبعید) عمل می کند و یا هر یک از اعضاي آن نیست به تحولات سیاسی در داخل کشور چه نظری دارد، آیا می توانند دلایلی باشند که دوستان حزب کمونیست کارگری به اینجا آمده اند و چه خلافتی دارند که رسالت تغییر جهان را تنها در وجود خود و حواریوش می بینند.

افرادی که به خود اجازه می دهند که در مورد آدم و عالم نظر بدهند و چنین جایگاهی را تیز باور کرده باشند در عمل مجبورند که با ایجاد فضای غیرواقعی از خوددن کوچکترین تلنگری به رویهایشان جلوگیری کنند. منطق و گفتگوی مردم پسند ته تنها از طرف چنین افرادی پیشه نمی شود، بلکه بر عکس، به کارگری انواع و اقسام ناسازها و تهمتها (البته با چاشنی فرهنگی و سیاست) برای حفظ قیزیکی و روانی تیروی مخالف و دگراندیش، شیوه اصلی برخورد آنها می گردد.

در هر دوره، نمونه سازی برای تعریف بهتر مجموعه ای از خصایل یک نیرو امری مرسوم بوده است. برای مثال، وقتی صحبت از مجاهدین خلق ایران می شود خود بخود مزینی باشد، ایران شخصیت، سرکوب نیروی منتقد و دگراندیش،

شیوه بروخوردي که مدوم است!

در میانه تمامی جنگ و جدلها قلمی در خارج از کشور، چندیست که برخی از سخنگویان و مسئولان حزب کمونیست کارگر ایران صفحات نشریه حزب خود را، در پاسخگویی به منتقلین خود با الفاظ و واژگانی پر کرده اند که شایسته نیست. تیروی که "دینی بیتر" را تبلیغ می کند و نیام پرمعنا و کشداری را بر خود نهاده است قاعده ای اینکوئن که خود را معروف می کند تباید باشد.

در این مطلب کتاب، قصد این نیست که کارنامه ای از بروخوردهای طرفین این بگومگوها نسبت به یکیگر و القاب و نسبتهایی که در این میان رد و بدل شده، را بار دیگر طرح کنیم، چرا که فکر می کنیم صراحت تقد این نیست که حداقل دوستان حزب کمونیست کارگر ایران به سهم خود در پیش گرفته اند. بلوغ فکری و تجریه زندگی در این نیست سال حاکمیت ارتقای جمهوری اسلامی به همه ما می بایست آموخته باشد که دنبال ایجاد شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت جلیلی برای دیگران نباشیم. چرا که هیچ نهاد خودساخته ای این رسالت را ندارد که به قضاوت در مورد هویت و موجودیت دیگران بنشیند و حکم صادر کند.

ایستادن بر قله های خودساخته و در مه فرورقه و با تیختر نظاره جهان پیرامون و حکم راندن بر هر آنچه که در قد و قاتم دیگری متصور است، تنها و در بهترین حالت رؤیای خوش مستدانه ای می تواند باشد که در آینه هستی تنها خود را می بیند و جز خود دیگران را سایه می انگارد و بر موجودیت شان خط بطلان می کشد. اینکوئن نگرش به جهان، از سوی هر کس که باشد، کار مذمومی است. چه ادبی که خود را سختگوی نهاد فرهنگی خوانده باشد و چه خلواتندگاری که رسالت تغییر جهان را تنها در وجود خود و حواریوش می بینند.

افرادی که به خود اجازه می دهند که در مورد آدم باشند در عمل مجبورند که با ایجاد فضای غیرواقعی از خوددن کوچکترین تلنگری به رویهایشان جلوگیری کنند. منطق و گفتگوی مردم پسند ته تنها از طرف چنین افرادی پیشه نمی شود، بلکه بر عکس، به کارگری انواع و اقسام ناسازها و تهمتها (البته با چاشنی فرهنگی و سیاست) برای حفظ قیزیکی و روانی تیروی مخالف و دگراندیش، شیوه اصلی برخورد آنها می گردد.

در هر دوره، نمونه سازی برای تعریف بهتر مجموعه ای از خصایل یک نیرو امری مرسوم بوده است. برای مثال، وقتی صحبت از مجاهدین خلق ایران می شود خود بخود مزینی باشد، ایران شخصیت، سرکوب نیروی منتقد و دگراندیش،

گزارش مختصر از اوضاع ایران

فروش می رسانند. اما اگر ساکن محله‌ای از دست خاک و کل کوچه و خیابان به تنگ بیاند بایستی هزینه آسفالت را به حساب شهرداری واریز کرده مدتی حتی بیش از یک سال در نوبت بمانند تا آن را اسفالت کنند. اگر خیابان‌های شهروها در طول ۲۰ سال دوران رژیم خمینی به حال خود رها شده و به ویرانه تبدیل شده‌اند. برای نقل و انتقال منازل مسکونی هزینه اسفالت و انشعاب فاضلاب اماکنی که مربوط به رژیم کانسته است هم عوارض دریافت می‌کنند. رشو و پارتی بازی که عادی و مرسم و اصلاً عرف جامعه شده است. اگر کارمندی از روی صداقت و نوع دولتی روش نگیرد، مراجعه کننده باور ندارد که کارش بدستی انجام گرفته است!

رژیم ارجاعی که در سال‌های اخیر قادر دستگاه اطلاعاتیش را از هر قسم دیگری بیشتر تقویت نموده است برای تسلط پیشتر و چهت نیل به مقاومت چیاولگرانه خود، مدیران ادارات را از کارمندان اطلاعات انتساب می‌نماید و برای هر اداره سقften برای درآمد و واریز به خزانه تعیین می‌کند. این مدیران برای نشاندادن سرسپردگی خود، فشار را بر مردم افزوده و بیش از مبلغ تعیین شده اخذ و هزینه را به جز نمازخانه‌های ادارات که بیشتر از بیش بزرگ می‌شود تقلیل می‌دهند. هم چنین با ایجاد پایگاه‌های مقاومت و حراست که به طور علني فعالیت می‌کنند نفس کارمندان را کرفته‌اند. کارمندان که بعد از چندین سال تحصیل و دبیال کار کشتن، استخدام شده‌اند و به امید این که آینده‌ای داشته باشند با حقوق بخور و نسبت ساخته‌اند، چنان وابسته شده‌اند که نه راه پیش دارند نه راه پس، زیرا عمل قادر نیستند تغییر شغل دهند لذا به پارتی بازی و اخذ رشو روی آورده، در اثر بی‌هدفی و نومیدی به مواد مخدور که به وفور یافت می‌شود و تنها "تفیری" مردم است کشیده شده‌اند. یکی از اداراتی که غرقه در فساد است دادگستری است، در رژیم گذشته بیدادگاهی بود که برای مردم ارزشی قائل بود ولی جراحت نسبتاً کمتر بود. بعد از انقلاب چند بعده دارد. در جمهوری اسلامی شهرداری بجز حمل زیاله خدمتی انجام نمی‌دهد، آن هم رفتگرها در قبال اخذ وجهی بعنوان ماهانه از ساکنین منازل زیاله‌ها را جابجا می‌کنند، شهرداری به اخذ انواع عوارض، زد و بند با مالکین عده، فروش زمین‌های غصب شده، فروش ماشین آلات (تیمت دولتی یک دستگاه وانت مزدا مثلاً ۷۰۰۰۰۰ تومان است شهرداری از دولت تحویل می‌گیرد و به ترتیب زد و بند می‌کند و یا برای خالی نبودن عرضه چند قاچاقچی خرده فروش را جبس می‌کند. مواد مخدور در ایران بشدت شیوع یافته است. در حالی که خوردن یک پیاله شراب مستوجب مجازات پرداخت جزای نقدي و شلاق در معابر عمومی می‌شود کشیدن حشیش و تریاک بیداد می‌کند زیرا در اسلام

دانشآموزان گرفته می‌شود صرف ریخت و پاش منولان و بزک نمازخانه می‌شود. اگر دانش آموزی به موقع در محل نمازخانه حاضر نشود یا حجاب اسلامی را رعایت نکند نمره قبولی انضباط نمی‌کیرد. دروس ورزش و هنر به فراموشی سپرده شده زنگ‌های بیکاری با آن افزوده شده است. با این همه محصلی که موقع به دریافت مدرک دیلم شود، اگر انجمن اسلامی یا پایگاه‌های مقاومت وی را تایید نکند یا جزو خانواده‌های شهدا، جانبازان و امثال‌هم نباشد به دانشگاه راه نمی‌یابد. بندرت کسی می‌تواند از این همه موانع بگذرد و وارد دانشگاه شود. در غیر این صورت به خیل دیلمه‌های بیکار می‌پیوندد تا در نهایت شغلی کاذب دست و با کند چون استخدام دولتی همه جا ممنوع است. هم چنین پایه استخدام، لیسانس و بالاتر است آن هم اول سفارشی‌ها استخدام می‌شوند. شهرداری یک شهر، بعنوان مثال، می‌خواهد ۲۰ نفر استخدام نماید، اگهی می‌دهند به فرض ۵۰۰۰ نفر شرکت می‌کنند، از هر یک مبلغ معنایی بعنوان ثبت نام اخذ می‌کنند ۲۰ نفر که از قبل معرفی شده‌اند، استخدام کردیده و بقیه در ثبت برای اداره دیگری می‌مانند. یعنی استخدام که نمی‌کند مبالغی هم کاسبی می‌کنند. در مسافرتی بطور اتفاقی با استاد دانشگاهی از دانشکده پزشکی تهران آشنا شون، از وی از وضع دانشگاه سوال کردم، با تاراحتی توضیح داد کارش که زمانی مقدس بوده زیرا دکتر تربیت می‌کرده و تحويل اجتماع می‌داده، اکنون به خیانت تبدیل شده است. پرسیدم چگونه؟ گفت دانشجویانی داشته که در طول تحصیل چند جلسه‌ای بیش سر کلاس حاضر نشده‌اند ولی تحت فشار انجمن اسلامی قبول و موقع به دریافت مدرک دکترا شده‌اند، آیا این خیانت به اجتماع نیست؟

شهرداری یکی از اداراتی است که همه افزاد بتوئی با آن سر و کار دارند و اساساً وظایف بسیار مهمی هم بعده دارد. در جمهوری اسلامی شهرداری بجز حمل زیاله خدمتی انجام نمی‌دهد، آن هم رفتگرها در قبال اخذ وجهی بعنوان ماهانه از ساکنین منازل زیاله‌ها را جابجا می‌کنند، شهرداری به اخذ انواع عوارض، زد و بند با مالکین عده، فروش زمین‌های غصب شده، فروش ماشین آلات (تیمت دولتی یک دستگاه وانت مزدا مثلاً ۷۰۰۰۰۰ تومان است شهرداری از دولت تحویل می‌گیرد و به ترتیب چند بند برای به صورت مزایده به فروش می‌رساند) مشاغل اتفاقی مثل بولدورز، بیل مکانیکی و غیره ماشین‌آلات مثل بولدورز، بیل مکانیکی و غیره مبادرت می‌کند. با مالکین زد و بند می‌نمایند مثلاً برای صدور پروانه و به اصطلاح تغییر کاربری، زمین‌ها را با مالکین تصرف کرده و سهم خود را به

"کشور ایران به زندانی تبدیل شده، رژیم ددمنش ارجاعی نش زندانیان آن را بعده دارد و بر اثر فشار مستبدانه ای چون حکومت نظامی مشغول چیاول و بپره کشی از این خوان گستردۀ است. هیچ کس حق اعتراض ندارد. حتی لباس پوشیدن باستی بر اساس الگوهای ارجاعی رژیم باشد نه فقط زنان که در همه شوونات از همه چیز محروم اند مردان نیز مستثنی نبوده و نیستند بطوری که در تابستان و هوای کرم مردان حق پوشیدن پیراهن آستین کوتاه را ندارند!

در اینجا، به صورت اشاره‌ای و کوتاه، گزارشی از اوضاع اجتماعی عملکرد دستگاه‌های دولتی را برایتان می‌نویسم.

اول از آموزش و پرورش شروع می‌کنم زیرا از اساسی ترین ارکان هر اجتماعی وضعیت این ارگان است. رژیم سفاک خمینی از ابتدا با پاکسازی "انسان‌های آگاه در آموزش و پرورش و بستن داشتگاه‌ها امکان هر گونه حرکت مترقبی را از جانب انتشار فرهنگی، دانشآموزان و دانشجویان سلب نمود. در تیجه پس از گذشت ۲۰ سال می‌بینیم وضع تحصیل از نظر کمی و کیفی سیار ترول کرده، حتی با رژیم وابسته شاه هم قابل مقایسه نیست. عربی و دینی مشکل ترین دروس برای دانش آموزان به حساب می‌آید. سیستم آموزشی از نظر بار علمی تقلیل یافته است. با رشد روزافزون جمعیت که ناشی از سیاست ارجاعی رژیم بوده و عدم امکانات کافی برای تحصیل، یکباره مدارس چند شیفته شده و رفستجانی با ابداع مدارس غیراتفاقی و داشتگاه آزاد به ظاهر مسئله را حل نمود. اما در واقع بجای هزینه کردن و مدرسه سازی، مجوز صادر نمودند تا خانه‌های مسکونی که اغلب غیرقابل استفاده برای تحصیل اند را بعنوان مدارس های جانی دیگر را از مردم گرفتند. در داشتگاه‌ها وضع از این بدتر است. از قبولی در داشتگاه گرفته تا ادامه تحصیل و ارتقا به سطوح بالا، دریافت مدارک لیسانس و دکترا همه بوسیله پول قابل انجام است، دانشجویی که پول دارد نیازی ندارد که زیاد زحمت بکشد زیرا مدرک مهم است نه دانش. می‌شود با پرداخت مبالغی سهمیه قبولی دانشجویی را خرید، مثلاً دانشجویی که در رشتہ پزشکی شهرستان دور افتاده ای قبول شده با پرداخت حدود ۱/۵ میلیون تومان می‌تواند سهمیه دانشجویی را که در تهران قبول شده بخرد و محل پذیرش خود را از شهرستان با تهران تعویض نماید. از این هم فراتر، مدارک تقلبی لیسانس و دکتراست که خرد و فروش می‌شود. در مدارس بجا ای رسیدگی به وضع مبادرت می‌کند. پس از این می‌شود. شهربازی را که از رفاهی، نمازخانه‌ها دایر می‌شود. شهربازی ای که از

می شوند. روزگاری بوجود آورده اند تا مردم خود به استقبال گرانی بروند. بنزین گران می شود راننده تاکسی کرایه را دو برابر می کند و دیگر کشیده... و این روند ادامه دارد و این در حالی است که با روی کار آمدن آخوندها بهداشت و پاکیزگی و آبادانی از این کشور رخت برسته است. اگر کسی در بیمارستان بستری باشد افراد خانواده باید در داخل و خارج بیمارستان وی را تدارک کنند از پرستاری تا تهیه دارو، غذا، پتو و سایر نیازهای مرض توسط وابستگان مرضی انجام می گیرد آن هم با رشوه دادن به نگهبان و پرستار و سایر دست اندک کاران، تا مانع انجام وظیفه خانواده نشوند. یکی از فامیل ها که برای وضع حمل به زایشگاه به بیمارستان رفته بود و تعریف می کرد در محیطی که باید بهداشت کامل رعایت شود همه جا کشید و خون آلود است، وی می گفت زائوی با حدود پاترده سال سن توسط دانشجویی ناشی بخیه زده می شود و در حین کار سوزن بخیه شکسته می شود و در جستجوی نصفه سوزن، زائوی بدیخت را پاره پاره می کنند، تا این که نصفه سوزن را کف اطاق پیدا می کنند و دست از سر زائو برمی دارند. در اورژانس، داروهایی که چند برابر مصرف و به تجویز پرستارها توسط بستگان مصدوم تهیه می شود بوسیله برخی پرستارها دزدیده می شود. بازاری ها از این آشته بازار استفاده نموده و مبادرت به تاسیس بیمارستان های خصوصی نموده اند که خود داستانی دیگر از چیاول مردم است.

از اول به روی کار آمدن آخوندها تاکنون این روند ادامه یافته است. دولت اسلامی هر چه برمایل ها و بهای خدمات دولتی افزوده و در مقابل از خدمات و وظایف دولتی کاسته است. کالاها و اجنباس هر چه گرانتر شده و از کیفیت و کیمی آن ها کاسته شده است. نان لواش از یک ریال به چهل ریال رسیده، وضع پخت به مراتب بدتر شده وزن آن هم روز به روز همراه با افزایش قیمت کمتر می شود. رنگ روغنی ساختمان اول انقلاب با کیفیت بسیار مناسب و وزن حدود یک کیلو حدود ۱۵ تومان بود اکنون قوطی نصفه آن هم رقیق و با کیفیتی بد به ۱۰۰ تومان افزایش یافته است. این وضع برای هر چه مصرف شدنی است مصدق دارد. از ادارات گرفته تا مشاغل آزاد و همه و همه تحت تاثیر این سیستم به نوعی بی قابن شده است و نقل و دزدی مشهود است...

ارزنگ

مرداد ۱۳۷۷

دبیل رابطی برای آشنایی با قضات هستند و از طریق این رابطه ها انواع مواد غذایی و غیرغذایی درب منزل آن ها ریخته می شود. اداره ثبت اسناد یکی از اداراتی است که در چند ساله اخیر رونق زیادی داشته است زیرا املاک زیادی که از رژیم گذشته و از فراری ها و مهاجران به جای مانده، توسط ایادی رژیم اسلامی تصاحب می شود با روی کار آمدن زواره ای جناب کار (تمامی کسانی که از اول انقلاب دادستان انقلاب بوده اند به دلیل جنایات زیادی که انجام داده اند در پست های بالا جایگزین شده اند) در این سازمان، تحت عنوان ماده ۱۴۷ اصلاحی قانون ثبت، هیات هایی در ادارات ثبت مستقر شدند و ابتدا با هزینه اندکی اسناد املاک مورد نظر را به استناد تصرف صادر کردن و سپس مردم که متوجه قضیه شدند و شروع به ثبت نام برای صدور اسناد مالکیت املاک شان نمودند هزینه آن روز به روز افزایش یافته است. اکنون یکی از اداراتی که منبع درآمد بسیار زیادی برای آخوندها شده این اداره است. برای هر پرونده دو نوع هزینه دریافت می کنند یکی در ردیف درآمدهای عمومی که به خزانه واریز می شود. یکی خارج از ردیف که در اختیار مدیران و رئیس سازمان ثبت اسناد است و صرف مهمانی ها و سفرهای خارجی و تبلیغات نایابندگی و رئیسجمهوری می شود. البته این اضافه دریافت و در اختیار مدیران قرار گرفتن آن، در دیگر ادارات نیز هست. هزینه آب، برق، تلفن که در اول انقلاب با وعده و عیید خمینی قرار بود از بین بروند، روزبه روز افزایش یافته است. این افزایش بقدرتی زیاد است که دمای از روزگار مردم درآورده و یکی دیگر از مشکلات بزرگ مردم محسوب می شود. با کامپیوتوری شدن محاسبه آن ها بر این مشکل افزوده شده است چون اغلب اضافه بر مصرف تقدیم شود، و مصرف کننده یا در اثر ناآگاهی یا ناجاری مجبور به پرداخت می شود در غیر این صورت باید وقت خود را صرف مراجعته به اداره مربوطه نموده متصلی را به شکلی قانع کند تا هزینه واقعی را پرداخت نماید. مثلا هر بار مبلغی بعنوان بدھی قبلی قید می شود که باید همه فیش های پرداختی را از این ساخته و اصلی ها را فروخته اند. ولی اشیای مذکور به طور اتفاقی از دست افراد بعدی گرفته می شود و ماجرا فاش می گردد اما سر و ته قضیه را هم می آورند. دادگستری که با اخترات آقای یزدی مرتजع به دادگاه های عمومی تبدیل شده است، فقط در کشوری مثل ایران که هیچ گونه قانونی رعایت نمی شود قابل اجراست زیرا قضی را همه کاره کرده اند. از طرفی با تعریف هایی که برای پرونده ها در نظر گرفته اند دادگاه نیز به دکانی پرسود برای آخوندها تبدیل شده، مراجعه کننده بدیخت اول باید دادخواست را به حساب داری برده سرکیسه شود، بعد پرونده را در توبی گذاشته و بعد از مدتی بلون تیجه برگردد. قضی صفر کیلو متر در همه جا معروف است. حقوقی معادل چهار کارمند، تسهیلات متعدد از ماشین گرفته تا وام های با بهره کم و یا بالاعوض از طرف دولت دریافت می کنند. در میان مردم هم به خاطر ترسی که ایجاد کرده اند می خواهند همه چیز را مجانية یا نیمه مجانية در اختیار بگیرند و افراد خلاف کار که ارجاعی تریاک حرام نیست، آخوندها و بازاری ها با افورد افراد عادی با وسیله ای بنام سنگ و سیخ. یکی از بزرگترین آسیب هایی که در اثر حکومت آخوندی به مردم وارد شده اعتیاد و مصرف مواد مخدور است و تقریباً دارد همه گیر می شود. حتی افزاد زیر ۱۵ سال معتاد شده اند و نقل مخالف شهر و روستا تریاک است. از یک زندانی تازه آزاد شده سوال کردم راجع به نوع جرم و مدت دستگیریش، گفت برای چندمین بار است که دستگیر می شود و این بار آخر با پنج کیلو تریاک دستگیر شده اما خوبیختانه مامورین بیشترین را بروند و نیم کیلو به دادگاه ارسال شده که برای آن به ده سال زندان محکوم شدم، اما بعد از حدود ۲ سال جبس و پرداخت یک میلیون تومان جریمه نقدی با غفو رهبری آزاد شدم. وی گفت خرج و مخارج زندان زیاد است زیرا غذای کافی نمی دهنده و سیگار و تریاک هم خیلی گران است. با تعجب از این پرسیدم مگر تریاک هم در زندان هست؟ گفت اولاً تریاک از بیرون بیشتر پیلا می شود ثانیاً اگر پول کافی داشته باشی حتی می شود از زندان بیرون آمده و هر کاری انجام دهی و دوباره بروگردی به زندان. با خود نکر کردم مامورین زندان و کارکنان دادگاه، حاکم شرع خودشان تریاک می کشند پس این بدیخت ها را درگ می کنند هم چنین گردانندگان اصلی می دانند اگر تریاک در زندان قطع شود، چه سا زندانیان بعد از ترجیح از زندان سالم شوند و بازار اینان کسد شود در صورتی که با این وضع اگر کسی تازه کار باشد و پایش به زندان کشیده شود بعد از مرخص شدن از زندان به یک خلاف کار حرفه ای تبدیل می شود. نمونه ای هم از عملکرد دادگاه "انقلاب" این است که در یکی از شهرستان ها اشیا دفینه هایی که دارای پرونده در دادگاه ضبط شده اند توسط کارکنان دادگاه انقلاب شباند به اصفهان انتقال یافته و بدل آن ها را ساخته و اصلی ها را فروخته اند. ولی اشیای مذکور به طور اتفاقی از دست افراد بعدی گرفته می شود و ماجرا فاش می گردد اما سر و ته قضیه را هم می آورند. دادگستری که با اخترات آقای یزدی مرتजع به دادگاه های عمومی تبدیل شده است، فقط در کشوری مثل ایران که هیچ گونه قانونی رعایت نمی شود قابل اجراست زیرا قضی را همه کاره کرده اند. از طرفی با تعریف هایی که برای پرونده ها در نظر گرفته اند دادگاه نیز به دکانی پرسود برای آخوندها تبدیل شده، مراجعه کننده بدیخت اول باید دادخواست را به حساب داری برده سرکیسه شود، بعد پرونده را در توبی گذاشته و بعد از مدتی بلون تیجه برگردد. قضی صفر کیلو متر در همه جا معروف است. حقوقی معادل چهار کارمند، تسهیلات متعدد از ماشین گرفته تا وام های با بهره کم و یا بالاعوض از طرف دولت دریافت می کنند. در میان مردم هم به خاطر ترسی که ایجاد کرده اند می خواهند همه چیز را مجانية یا نیمه مجانية در اختیار بگیرند و افراد خلاف کار که

افتتاح ۳۵ میلیارد ریالی قوه قضائیه

می رسد؟ در روزنامه های مختلف جناح خامنه ای و رسالتی ها، به صورت تلویحی، مطرح شده است که "هزینه های گروههای فشار و سیاری از اعمال خلاف قانون چندساله اخیر اختلال از همین محل تامین می شده است. علاوه بر اینها، این سوال نیز مطرح است که چند یا چندین قرہ دیگر از این نوع حسایها، با اجازه یا بدون اجازه "مقام رهبری" در وزارت خانه ها و نهادهای دیگر وجود دارد؟ پراساس شواهد و قرائن مندرج در مطبوعات، بانک مرکزی و بانک ملی از مستمله وجود چنین اتفاقاتی در حسابهای دادگستری از چند سال پیش باخبر بوده اند، لکن انتشار افشاگر آن تنها بعد از بالاگرفتن دعواها و حاد شدن کشمکشهای جناحهای درون رژیم، صورت گرفته است.

در همین حال، یکی از نایاندگان مجلسی رژیم نیز در این باره گفته است: "تفصیل در این مورد باید به عهله خود قوه قضاییه باشد، چرا که در قوه دیگر کشور نمی توانند استقلال قوه قضاییه را خلشه دار کنند، و اگر این روند ادامه یابد و کارگران بخواهند برای سرویش نهادن بر تخلفات خود هر کس را به بهانه ای در نظام زیر سوال ببرند و بنام کنند طبیعتاً تمام مستولین نظام با این روند زیر سوال خواهند رفت".

شخصی باز شده و سود دریافتی نیز به مصارفی از قبل پرداخت "اضافه کار به قضات"، "کشاش شعبه های جدید"، "تشکیل کلاس"، "بول ناهار کارکنان" پرداخت به سایر ادارات دادگستری و... رسیده است. در همین مصاحبه، از قول همان "مقام مستول" آمده است که چون بعد از محکمه کریاسچی، نوبت دادگاه نویخش بوده است، از این‌روی رئیس بانک مرکزی اقدام به نوشتن آن نامه و انتشار آن کرده است. اما مصاحبه "مقام مستول" قضایی نیز موجب فیصله یافتن این ماجرا نشد بلکه سوالات فراوانی را پیرامون چند و چون آن دامن زد، یکی از سوالات اینست که اصلاً "مقام رهبری" حق صدور اجازه استفاده از پولهایی را که از طرف اشخاص متعدد و به صورت امانت در حساب وزارت دادگستری نهاده شده است، طبق موازن خود همین رژیم، دارد یا نه؟ سوال دیگر اینست که با توجه به این که هرسال بودجه کلانی به دستگاه قضایی اختصاص می یابد، چرا "کشاش شعبه های جدید" و یا "اضافه کاری قضات" بایستی از محل سود سپرده های وجوده امانتی پرداخت گردد؟ اما سوال عده دیگر آنست که مبالغی که به این صورت و به ترتیب غیرقانونی در حساب شخصی رئیس دادگستری استان تهران، علی رازینی، گرد آمده اساساً به چه مصرفی می رسیده و یا

در پی انتشار نامه رئیس بانک مرکزی به رئیس جمهوری، راجع به پرداشت و جابجاییهای غیرقانونی در حسابهای وزارت دادگستری، در برخی از نشریات، ماجراهی سزاً استفاده بزرگ مالی در قوه قضائیه رژیم برملا گردید. انتشار آن نامه و بحثهای زیادی که پس از آن پیرامون این ماجرا انجام گرفته است (که هنوز هم ادامه دارد) بی ارتباط به کشمکشهای سیاسی جناحهای متخاصم درون رژیم نیست.

محسن نویخش در نامه خود به خاتمه خبر از آن می دهد که به دنبال صدور مجوزی از سوی خامنه ای در سال ۷۳، در مورد اجازه انتقال پخشی از مبالغ سپرده شده در حساب "۹۰۰۸۰" وزارت دادگستری (حساب مربوط به وجوهی که به عنوان وديعه یا وثيقه، و یا هر عنوان دیگر، طبق نظر محکم دادگستری، توسط اشخاص و به صورت امانتی به آن واریز می شود) به حساب دیگری به نام وزارت دادگستری و استفاده از "منابع بانکی" این حساب ظاهرا برای "گمک و مساعدت" به معیشت قضات و کارکنان دستگاه قضایی، حسابهایی به نام شخصی حجت الاسلام علی رازینی رئیس دادگستری استان تهران افتتاح می شود. در خرداد ۷۴، مبلغ ۲۰ میلیارد ریال (جمعاً معادل ۳۵ میلیارد ریال) از حساب "۹۰۰۸۰" وزارت دادگستری پرداشت و سپرده سرمایه گذاری بلندمدت (یعنی ساله) به نام علی رازینی در شعبه بانک ملی در کاخ دادگستری انجام می شود.

با افتتاح حساب جاری شماره ۱۳۱۱۲ به نام شخصی علی رازینی، بهره (سود) سپرده های سرمایه گذاری انجام شده، به این حساب واریز می گردد که مبلغ بهره واریز شده تا پایان تیر ۷۷، طبق نامه نویخش، بالغ بر ۱۵ میلیارد ریال می شود. از حساب اخیر توسط رازینی برداشتهای زیادی به عنایون و به نامهای گوناگون (و از جمله اعطایی وام) صورت گرفته است که جگونگی مصرف آنها نامعلوم است. در پایان این نامه، چند مورد تخلف آشکار از عرف و قانون، و از جمله این که حساب جلید بایستی به نام وزارت دادگستری بوده باشد و نه شخص حقیقی، این که به حسابهای سپرده دولتی بهره (سود) تعلق نمی گیرد و مصارف بهره دریافتی هم متفاوت از آن جیزی بوده که در ابتدا اعلام شده...، نیز اعلام می گردد.

اشار این نامه، سر و حدای فراوانی ایجاد کرد. اما با بالاگرفتن بحث و مجادلات در مطبوعات، یک "مقام مستول" دستگاه قضایی، بدون ذکر نام، طی مصاحبه ای با "یهان"، ضمن تأیید این که چنین جابجایی هایی در حسابهای دولتی صورت گرفته است، اعلام کرد که اجازه انتقال و استفاده از وجوده امانتی حساب "۹۰۰۸۰" وزارت دادگستری به صورت سپرده گذاری در حسابهای دیگر از "رهبر" گرفته شده است و چون بانک به حساب سپرده به عنوان دادگستری سودی پرداخت نمی کرده است، این حسابها به نام

اطلاعیه

ده سال از فاجعه ملی کشتار دسته جمعی زندانیان سیاسی در تابستان سال ۱۳۶۷ در ایران گذشت.
یاد این عزیزان دلاور گرامی باد!
هم میهنان گرامی!

ده سال پیش به فرمان خمینی، هزاران پیکارگ راه آزادی و عدالت اجتماعی به جوخد های مرگ سپرده شدند تا رژیم ضدمردمی جمهوری اسلامی بتواند به حیات خود ادامه دهد. در این فاجعه، کشور ما، عده‌ی زیادی از برگسته ترین فرزندان مبارزه خلق را از داد و بدمین گونه ضربه بسیار مهله کی بر جنبش آزادی خواهانه ی میهن ما وارد آمد.

امروز پس از گذشت ده سال هم چنان ترور مخالفان سیاسی در داخل و خارج از کشور و دستگیری، شکجه و اعدام دیگر مبارزان وطن مان یداد می کند. اعتراض ها و حرکت های مردمی و سیاسی به وحشیانه ترین شکل توسط رژیم سرکوب می شود.

امروز ما در شرایطی یازدهمین سالروز این فاجعه ملی را برگزار می کنیم که فاجعه های دیگری از جمله رشد بی وقته بحران اجتماعی، اقتصادی، فقر، عقب ماندگی و فساد دستگاه اداری حاکمیت جمهوری اسلامی مردم میهن مان را شنیدن تهدید می کند. برای نجات کشور از شرایط دهشتاتک تکونی و برای مقابله با رژیم آخوندیسم و سیاست های مخرب آن همکاری و همگامی تمامی نیروهای مردمی و مترقبی ضروری است. دیر نیست آن روزی که آرامگاه ابدی هزاران شهید راه آزادی ایران، با گل های سرخ گلیاران شود و توده های میلیونی خلق یاد فداکاری های این انسان های از خود گذشته را گرامی دارند.

گرامی باد خاطره ای تابناک شهدای فاجعه ملی و همه ی شهدای راه آزادی درود به کلیه ای زندانیان سیاسی ایران که هم چنان درزندان های رژیم جمهوری اسلامی حماسه ای مقاومت می آفرینند.

مرگ بر رژیم استبدادی جمهوری اسلامی

خبرهای گوشه

مرکز توزیع نشریات، تنها ۷ دکته توزیع باقی مانده است و به همین علت از حدود ۹۰۰ نشریه در حال انتشار تنها ۲۵۰ عنوان در همدان توزیع می‌گردد.

* وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تیز با موافقت خاتمی بخشی از سپرده جمع عمره - یک صد میلیارد تومان - که در حساب جاری بانک ملی تأمینداری می‌شده است را به ده حساب سپرده گذاری پنجساله واریز کرده است. سود حاصله ازین مبلغ ماهانه ۱/۵ میلیارد تومان بوده است که ۱/۲ میلیارد آن هر ماه به حسابی که مشترکاً به نام وزیر فرهنگ و ارشاد و ذی حساب این وزارت خانه باز شده واریز می‌شده است. این تیز نمونه سوم از روکردن دست یکدیگر، کریاسچی ترا رازیستی، مهاجرانی، ...

* نفر از کارگران شرکت صنایع چوبی ایران با شعار "حقوق ما را بدهید" روز سه شنبه ۲۷ مردادماه مقابل ساختمان تعايشگاه مرکزی این شرکت واقع در خیابان ولی عصر تهران جمع شدند. اعتراض کارگران نسبت به عدم پرداخت حقوق به آنها از اردیبهشت ماه تا به امروز است. کارگران در این تجمع خود اعلام داشتند که در صورت عدم دریافت حقوق، همراه با خانواده هایشان تجمع خواهند نمود.

* گروه زیادی از کارگران بالایشگاه نفت در آبادان، در خیابانهای این شهر دست به تظاهرات زدند. این تظاهرات در اعتراض به پایین بودن دستمزدها، تهدید اخراج قرب الواقع، عدم توجه به خواستهای کارگران و عمل نکردن به وعده هایی که مدیران و مسئولان داده بودند، صورت گرفت. روزنامه "کار و کارگر"، وابسته به "خانه کارگر" رئیم، که خبر این تظاهرات را در ۲۲ مرداد درج کرد، شمار تظاهرکنندگان را فقط "صد نفر" نوشتند بود.

* دکه داران مطبوعات شهر همدان اخطار نمودند که اگر مسئولان شهرداری با تمسک به قانون سد معیر میادرن به جمع آوری دکه های مطبوعاتی تمایند از اول شهریور ماه از توزیع هرگونه مطبوعاتی خودداری خواهند کرد. در حال حاضر از حداقل ۳۰

اعتراضات کارگری در واحدهای صنعتی شهر تهران ۱۳۶۸-۱۳۷۳

بر پایه خلاصه ای از یک گزارش که در یکی از نشریات داخل کشور به چاپ رسیده، شدت اعتراضات در کارخانجاتی که سیاستهای اقتصادی دولت در آن اعمال شده است بیشتر بوده است. متغیرهای مهم تحقیق در مورد این مسئله عبارتند از:

- ۱- شدت اعتراضات (به عنوان متغیر وابسته) یعنی طول مدت توقف کار بر حسب ساعت، نسبت کارگران اعتضایی نسبت به کل کارگران واحد صنعتی بر حسب نظر، اهمیت محصولات کارخانه، مکان اعتساب (در داخل شهر تهران، در مجاورت با کارخانه ای مشابه، در محورها و مراکز صنعتی و جدا و منفرد تا شعاع ۵ کیلومتری)، میزان خشونت به کار رفته در اعتساب،
- ۲- الگوی مالکیت کارخانه (متغیر مستقل) ۳- نرخ تورم (متغیر مستقل) ۴- علت اعتساب (متغیر مستقل) ۵- نرخ ارزش افزوده (متغیر مستقل) ۶- رشتۀ صنعتی کارخانه (متغیر مستقل) ۷- سیاستهای اقتصادی دولت (متغیر مستقل).

در این میان پاره ای از سیاستهای رژیم بر اعتراضات مؤثر بوده از جمله برداشتن و حذف تسهیلات مالی دولت از کارخانه، برداشتن و حذف تسهیلات مربوط به مواد اولیه و حمایتهای ارزی، تک نرخی شدن ارز، توسعه واردات و جایگزینی صادرات، تغییر مالکیت کارخانه و تعديل نیروی انسانی... ۱۵٪/۳٪

اعتراضات در سال ۶۸، ۶۷٪/۲ در سال ۶۹، ۶۹٪/۴ در سال ۷۰، ۷۰٪/۲ در سال ۷۱ و ۷۱٪/۱۱ در سال ۷۲ به وقوع پیوسته اند. یافته این اعتراضات در ماههای نخست و پایان سال و نیز در تیرماه هرسال اتفاق افتاده اند که علل آن به ترتیب عبارتند از: شروع تعطیلات تابستانی و مشکل مربوط به پرداخت مزایا و سود کارخانه و مشکلات مالی پایان سال.

۷۳٪ اعتراضات در محیط هایی رخ داده اند که سابقاً قبلی اعتساب داشته اند. یافته این اعتراضات در بخش ماشین آلات و لوازم خانگی، ۳۱٪، و کمترین آن در صنایع کاغذ و چوب، ۱٪/۳٪

۴۹٪ اعتراضات در صنایع مصرفی، ۱۱٪/۵ در صنایع سرمایه ای، ۱۵٪/۴٪ واسطه ای غیرصنعتی و ۱۴٪ در صنایع واسطه ای صنعتی رخ داده اند. همچنین ۶۴٪ اعتراضات در صنایع بی اهمیت متوسط، ۱۸٪ در صنایع ضروری و راهبردی، و ۸٪ در بخش کالاهای لوکس و غیر ضروری بوده اند. از نظر مالکیت، ۳۸٪ اعتراضات در کارخانجات تحت پیشنهاد سازمان صنایع ملی ایران، ۲۳٪ در بنیادها، ۱۹٪ در سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران، ۷٪ در بانکها، ۴٪ در سایر انواع مالکیت.

میزان نرخ تورم نیز در سالهای مورد بررسی (۷۲-۷۷) به ترتیب ۲۹٪، ۲۹٪/۴، ۱۷٪/۴، ۱۹٪/۶ و ۱۹٪/۵ بوده اند.

علل اعتراضات پسیار متنوع بوده اند. طرح طبقه بندی مشاغل با ۱۰٪/۶، عدم پرداخت حق بهره وری و سود سالانه ۱٪/۱، عدم رعایت روابط انسانی ۸٪/۳۹، افزایش دستمزد ۷٪/۶۱، تفاوت در پرداخت مزد و نابرابری در پرداخت پاداش و عیدي، عدم اجرای قانون کار با ۷٪، بالاترین علل اعتراضات چهار سال فوق بوده اند.

۱۰٪ اعتراضات کارگری فاقد هرگونه رقتار خشونت آمیز بوده است. ۹٪ اعتراضات توان با شعاردهی بوده است. اکثریت این اعتراضات به مدت کمتر از یک روز طول کشیده اند.

* کارگران واحد صنعتی "چیلان" در قزوین، در اعتراض به عدم پرداخت حقوق موقعة خود، در برابر استانداری قزوین دست به تجمع زدند. مسئولان شرکت "چیلان" زیر عنوان "مواتع و مشکلات موجود در خط تولید"، از چند ماه پیش حقوق کارگران را پرداخت نکرده است. از خردمندانه، کارگران در اعتراض به این احساس آشکار، در محل کارخانه دست به اعتساب زدند ولی مسئولان شرکت پاسخی به خواستهای آنان نداده و بر عکس از مقامات امنیتی و انتظامی استان خواستند که به اعتساب کارگران پایان بدهند. کارگران برای پیگیری خواستهایشان در مقابل استانداری قزوین تجمع کردند.

* کارگران کارخانه چیست سازی بهشهر با به صدا در آوردن سوت کارخانه در چند توتی و در ساعتهاي مختلف دست از کار کشیده و در مقابل در رودی کارخانه تجمع کردند. کارخانه چیست سازی چند ماه است که به دلیل نبود مواد اولیه تمهیه تعطیل است و خطر اخراج، کارگران را تهدید می کند.

* مدیرعامل صندوق حمایت از فرستهای شغلی کشور اعلام داشت که با وجود ورود سالانه حداقل ۸۰۰ هزار نفر نیروی کار جدید به بازار، طی هفت سال گذشته، تنها ۳۰ هزار فرست شغلی در هر سال در کشور فراهم شده است. در همین رابطه دری نجف آبادی و زیر اطلاعات رژیم نیز از خطر چنین خیل عظیم یکاران نام برد است.

* جمعی از کارگران چاه نفت شماره یک کبودکوه واقع در شهرستان آبدانان طی تامه ای اعلام داشته اند که از هفت ماه پیش حقوق و مزایای خویش را دریافت نکرده اند و با این که از سال ۷۲ در شرکت نفت کار می کنند هنوز وضع استخدامی مشخصی ندارند. حقوق کارگران این چاه نفت، با وجود وضعیت بد آب و هوای منطقه و گرمای طاقت فرسا، ماهانه ۳۰ هزار تومان است.

غلامحسین کریاسچی به ساواک را یک کار کارشناسانه اعلام داشت.

* وزارت خارجه بوسنی از سفير ايران در اين کشور خواسته است که هرچه زودتر کنسولگری ايران، مؤسسه فرهنگی اين سينا، مؤسسه حافظ شناسی و مرکز درمانی ايران در بوسنی را تعطيل کند.

* انتشار مطلبی طنزآلود در ماهنامه نیستان منجر به احضار مدیر مستول نشریه به اتهام درج مطالب خلاف عقاید عمومی و اهانت به احکام دین اسلام گردید.

* روز دوشنبه ۱۹ مردادماه حدود ۵۰ نفر از انصار حزب الله با تجمع در مقابل دفتر "دیرخانه همایش هنرمندان معاصر در حمایت از غلامحسین کریاسچی"，واقع در سه راه طالقانی، اقدام به شعار دادن کرده و به درگیری پرداختند که درگیری میان دو طرف تا ساعت هفت و نیم عصر ادامه داشت. یکی از افراد انصار که روحانی بود پس از آنکه نیروهای انتظامی از آنها خواستند محل را ترک کنند رو به حاضرین گفت: "هیچ قدرتی به من نمی تواند بگوید که بروید. خدمان آمد ایم و خدمان هم اگر بخواهیم می رویم". در این درگیریها شعارهای "نه جرم و نه جرمیم، تبرئه، تبرئه" و "دروز بیر کریاسچی" شعار بر جسته مواقفان و "غاریگر یتصال ترکت باد" و "مرگ بیر منافق" شعار انصار بود.

* در ماههای اخیر در گرگان تلاشهای زیادی برای جلب نظر روحانیون ترکمن و تشویق آنها به ثبت نام برای نمایندگی خبرگان شده است. اما هیچ یک از آنها حاضر به چنین کاری شده اند. در این رابطه عامری دیر ستاد نماز جمعه استان و از تزدیکان مفیدی، امام جمعه گرگان، از کسانی که ترکمنها را به مشارکت و فعالیت اجتماعی ترغیب می کنند انتقاد کرد. وی همچنین به کسانی که به نام جبهه مدافعین جامعه مدنی - اسلامی استان گرگان فعالیت می کنند حمله کرد.

* وزیر امور خارجه فرانسه در راس یک هیئت سیاسی و پارلمانی وارد تهران شد. وی قصد خود از این سفر را تعیین جایگاه فرانسه در روند گرم شدن روابط ایران با غرب اعلام نمود. شرکتهای فرانسوی و مهمترین آن شرکت توtal خواهان روابط تجاری با ایران هستند. وزیر امور خارجه فرانسه اعلام داشت که با برقراری ارتباط میان ایران و آمریکا برپها در حال ذوب شدن است و فرانسه باید در این گفت و

گوهای جلید حضور داشته باشد. لازم به بیاد آوری است که فرانسه برای نشان دادن تایل گسترش مناسبات خود با رژیم، مسعود

* فرید فرجزادی، قاضی شعبه ۳۷ مجتمع قضایی ویژه، و اسماعیلی، دادرس این شعبه به جرم حکم بازداشت غیرقانونی، آگاهی از شکنجه و اعمال موارد خلاف قانون در جریان رسیدگی به پرونده برجی از مدیران شهرداری از خدمت متعلق شده اند. فرجزادی پس از این تعلیق در کمیته امداد امام مشغول به کار شده است.

* روز چهارشنبه ۲۸ مرداد نیروهای انتظامی با یورش گسترده خود به جوانان در سطح شهر تهران، مبادرت به دستگیری بسیاری از دختران و پسران جوان نموده اند. آنها یا بستن یخشی از خیابانها و تجسس و بازجویی از مردم، تعداد زیادی را بازداشت نمودند.

* فضل الله صلواتی صاحب امتیاز و مدیرمسئول هفته نامه "نوید اصفهان" از اداره کل اطلاعات استان اصفهان به عنوان برگزارکننده تماشگاه "پیچک انحراف" که اخیرا در اصفهان برگزار شده است شکایت نمود. صلواتی عنوان نموده است که: از قول وی در این تماشگاه نوشته شده که اگر خاتمه پیروز شود ما پس از مخالفان منتظری را جمع خواهیم کرد. او همچنین مطرح کرده است که: در این تماشگاه اسرار و پرونده های محروم از مردم را که در شرایط بازداشتگاهها، اعتراضاتی از آنان گرفته شده افشا کرده اند که نه جنبه شرعی داشته و نه قانونی. اگر امروز باند تبهیکاری وجود

تهمت می زند و با اهانت و چوب و چماق به جان مردم می افتد و به مراکز علمی، فرهنگی، ... حمله کرده، می زند، می شکنند، فحش می دهند و شعار می نویسند، تشنج می آفینند و اسرار مردم را بر ملا می کنند. در این تماشگاه علی باتری و پیزاد نبی نیز همسو با باند مهدی هاشمی معرفی شده اند.

لازم به تذکر است که انصار حزب الله که اخیرا

نشست و سیمی در اصفهان داشتند جمعاً از این تماشگاه دیدار کرده بودند.

* به مخصوص روز دخسن کامران و همسرش نیره اخوان یطرف، نمایندگان مجلس در اصفهان، به مراسم اختتامیه المپیاد ورزشی و فرهنگی درختان دانشجوی دانشگاهی علوم پزشکی سراسر کشور از طرف حضار شدیداً علیه آنها اعتراض شد و شعارهایی علیه جناح رسالت و بازار داده شد.

* اخیراً توبه نامه های کریاسچی، عسگر اولادی مسلمان و اتواری به ساواک، در سطح وسیع تکثیر و درین مردم پخش شده است. دری نجف آبادی وزیر اطلاعات در اولین موضع گیری خود انتصاب

* حسین محلوجی، وزیر سابق معادن و فلات، به اتهام اختلاس ۵۴ هزار مارک از سوی دیوان محاسبات اداری مجرم شناخته شد. محلوجی در دفاع از خود عنوان نموده که بخشی از این وجوه را به فائزه هاشمی برای راه انتدزی دوچرخه سواری بانوان و به توصیه غفوری فرد به باشگاه پرسپولیس برای هزینه درمان پای احمد رضا عابدزاده خرج کرده است.

* محاکمه قدرت الله علیخانی، نماینده فعلی بوئین زهرا در مجلس و شهردار سایاق یکی از مناطق تهران، در شعبه ۳۳ مجتمع قضایی ویژه کارکنان دولت، به اتهام اختلاس، در جریان است.

* محمدحسن موحدی ساوجی به اتهام جمع آوری امضا از طلاق در اعتراض به توقیف روزنامه جامعه بازداشت شده است. هسمر وی به دنبال مصاحبه با هفته نامه آبان، از طرق مختلف تحت فشار قرار گرفته است. وی در این مصاحبه گفته است که: همسرم تحت شمار است که از اهدافش عقب پنшиند و به من گفته اند که بازداشت همسرم به من ربطی ندارد و اگر مصاحبه هائی را ادامه دهم همسرم بیشتر مورد قشار خواهد گرفت.

* علی شاه زیدی که از روحانیون طرفدار منتظری می باشد روز ۱۵ مرداد توسط دادگاه ویژه روحانیت در منزل خود در قم بازداشت گردیده است. همچنین محتشم نیا تیز به جرم مناخالت با ولایت قیمه به دادگاه ویژه روحانیت احضار شد. وی در مصاحبه ای با روزنامه سلام عنوان نمود که در دادگاه بدترین توهینها به وی شده است.

* خانم نادی، مادر ابراهیم منتظری، در نامه ای به خاتمه نسبت به دستگیری فرزند خود که در تاریخ ۲۳/۲/۷۷-با حکم دادگاه ویژه روحانیت صورت گرفته اعتراض نموده است. در این نامه آمده که با وجود دو ماه از بازداشت وی نه جرم او اعلام شده و نه اجازه داده شده که برای وی وکیل گرفته شود. خانم نادی از دو بار اعتصاب غذای وی نیز صحبت کرده است. همچنین خانم اشرف منتظری همسر سیده هادی هاشمی نیز طی نامه ای به پندتی نوشته است که: اکنون متوجه از سه ماه است. که همسر در سلول انفرادی به سر می برد و وضعیت جسمی و سلامتی وی سیار نگران کننده است. نه تنها از موارد اتهام هیچگونه اطلاعی در دست نیست بلکه محل بازداشت وی را نیز پنهان کرده اند.

* دیر اتحادیه انجمن اسلامی دانشجویان اهواز به نام حدادی مورد ضرب و شتم شدید قرار گرفته و در سیمارستان پستی گردید.

از میان مطبوعات داخل کشور

* به دنبال اجرای قوانین اسلامی "حایت از زنان" طرح استفاده ایزاری نیز از تصویب مجلس شورای اسلامی گذشت و حقوق زنان تکمیل شد!! به موجب این طرح، استفاده ایزاری از زن در تصاویر و محتوا، تحقیر و توهین به جنس زن، تغییب به تشریفات و تجملات، ایجاد تضاد بین زن و مرد از طریق دفاع خارج از موازین شرعی و قانونی از حقوق آن منع شد. جملات کشدار و تامفهومی که جز سرکوب هر چه وسیع تر زنان و مطبوعات کشور از آن مستفاد نمی شود

* میزان عصیت ها، آمار بیماری های روانی و آمار خودکشی ها، گسترش بزهکاری ها، آمار قتل و سرقت، حجم اختلاس ها و سوابق افسوس های مالی، آمار اعتیاد و قاجاق مواد مخدر، آمار طلاق و دیگر شاخص های فرهنگی و اجتماعی در ایران تشنان از سقوط وحشتناک ارزش اخلاقی و رشد بزهکاری اجتماعی می دهد. طبق آمار و تحقیقات مندرج در نشریات چاپ ایران:

* آمار خودکشی ها تنها در یکی از بیمارستان های تهران ۱۶۸ مورد طی شش ماهه دوم سال ۱۳۷۵

* جمع محکومین مراجع به دستگاه قضایی در سال ۱۳۶۲، ۱۳۶۲، ۳۴۰۰۸ مورد و در سال ۱۳۷۲، ۱۳۷۲ مورد (یعنی از ۴/۵ برابر)

- تعداد قتل، جرح به ضرب و تهدید در سال ۱۳۶۲، ۱۳۶۲، ۲۷۳۹۵ مورد و در سال ۱۳۷۲، ۶۳۴۴۵ مورد

* کشفیات موارد مخدوش در سال ۱۳۶۲، ۱۱۰۷۴ کیلو گرم و در سال ۱۳۷۲، ۹۰۱۳۱ کیلو گرم.

- آمار دستگیرشدگان مواد مخدر تنها در حوزه نیروهای انتظامی در سال ۱۳۷۰، ۱۹۲۸۲ قاچاقچی و ۵۸۸۳۰ معstab در سال ۱۳۷۳، ۳۹۰۶۳ قاچاقچی و ۶۳۱۹۵ معstab.

* در طول برنامه اول ۴ هزار و ۹۸۷ مورد تخلف مدنیتی و ۴۲ هزار و ۱۵۶ مورد عدم رعایت مواد قانونی

* به رغم دو برایر شدن جمیعت کشور در ۲۰ سال اخیر، تیراز کتاب از دو یا سه هزار تجاوز نکرده است. تعداد مراجعه کنندگان به کتابخانه ها اگر در سال ۱۳۶۰، ۱۰۰ نفر بود، این رقم در سال ۱۳۷۰ به ۳۸ نفر تقلیل پیدا کرده است. از هر ۱۰۰۰ نفر بساد شهرو تها ۲۲ نفر عرضو کتابخانه های

منتظری. آیت الله منتظری چندین بار مسئله ساز شد که آخرین آن در آستانه برگزاری هفتین اجلاس سران کشورهای اسلامی بود که سخنرانی تندی ایراد کرد. تصمیم گیری در مورد وی بد آینده موكول شده است.

در پاسخ به این سوال که چرا پس از فتح خرمشهر شش سال به جنگ ییهوده با عراق ادامه داده شد و با عراق صلح شد، گفت: در آن زمان تنها آتش پس بود و هیچ تضمینی نبود.

در رابطه با "راه قلس از کربلا می گذرد" افزود که: این هدف در جنگ یک ایله آل بود. ما دشمن را به مرگ گرفتیم تا به تب رضایت دهد.

هندي را که یکی از عاملين تور شاپور بختيار بود و به ده سال حبس محکوم شده بود، قبل از موعد از زندان آزاد گرد و به ايران فرستاد. مسعود هندي در مقطع تور شاپور بختار شغل پوششی مسئول صدا و سيمای جمهوري اسلامي در پاريس را داشته که امكانيات فرار عاملين مستقيم تور را فراهم كرده بود. وزير خارجه فرانسه، از جانب شيراك، از خاتمي براي سفر به فرانسه دعوت گرده است.

* جمال معيني، رئيس هیئت مدیره "جهة سيز ايران"، اعلام داشت که اين جبهه در حال حاضر ۲۰۰۰ عضو دارد که ۵۲٪ آن را زنان تشکيل می دهند و در هیئت امنی ۲۸ نفره آن ۸ زن حضور دارند.

* تلفات سیل اخير در ماسوله که ۲۰۰ نفر قربانی بجاي گذاشت خسارات مالي زيادي به مردم اين شهر شماли کشور وارد آورده، بسياري را از هستي ناچيز به تيسيري كامل کشانده است. علت سیل اخير کنترل نکردن لاپرواژي رودخانه هاي شهر، مسلود بودن دهنه اوليه رودخانه در ارتفاعات توسيع سنج و چوب، ریختن سنگ و گل و لای توسيع شرکتهای راهسازی در بالادست شهر به داخل رودخانه، کم ارتفاع بودن گوشواره هاي پل شهر، پر کردن و بتون ریزی کف رودخانه وحشی به ارتفاع ۳ متر از سوی دفتر فني استانداري، دیوارسازی پارکينگ رودخانه به طول ۳۰ متر و ارتفاع ۱۲ متر بطور رعایت مقررات مهندسي، ... از جمله عواملی بوده اند که براي ايجاد چنین فاجعه اي نام بوده شده اند. شركت طريق القدس (وابسته به سپاه پاسداران) نيز يكى از پیمانکاران راهسازی در جهان اين رودخانه بوده است.

* رهبریور رئیس دادگاه اقلاب تهران در ادامه تهابید مطبوعات عنوان نمود که: در جامعه مطبوعاتی کشور افرادی هستند که حتی به آب و خاک و وطن خود نیز علاوه اي ندانند. اينها با دامن زدن به جو، دنبال شکستن قداستها هستند و به تشکيلات قضائي بسته نکرده و می خواهند مقدسات ما نظير امام خميني، مراجع و علماء، ولایت فقیه و افتخاراتی نظیر جنگ و دفاع را نیز زیر سوال ببرند.

* محسن رضائي، دبیر مجمع تشخيص مصلحت نظام، در ديدار با گروهي از جوانان به يرخى از سوالات آنها چنین پاسخ داده است: پناهندگي احمد رضائي - اگر پسرم امروز به ايران بازگردد و شفاف و صادقانه، و نه با فشار ماء، عنزخواهی کند او را می بخشم.

دهند. ۳- این اعضا از طریق مزدوری زندگی می کنند و هر جا مزد پیشتری باشد به آنجا می روند. ۴- پایگاه عقیدتی آها قوی نیست و به همین دلیل جا عوض می کنند و مزدوری جناح های مختلف و گاهی همزمان دو جناح را می پذیرند. ۵- در بهترین وضع این اعضا دستمزد خود را به صورت امتیاز می گیرند که برای تمام عمر ایشان را تکانو می کند مثل گرفتن زمین، خانه یا مغازه مصادره شده، یا امتیاز تاسیس شرکت، کارگاه، کارخانه، حفر چاه، بهره برداری از معدن و نظایر آن ۶- از پایگاه طبقاتی خود بی اطلاعند و تصور روشن از امتیازات اجتماعی، جز در چارچوب زدو بند ندارند.

*- دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران ساکن در کوی دانشگاه (تیرماه) با تجمع خود اعتراض شان را نسبت به تخلیه خواهی های شان اعلام داشتند. آنها هم چنین خواستار اصلاح امور دانشجویی دانشگاه گردیدند.

*- معاون استاندار تزوین طی سخنانی در گردهمایی رابطین اقامه نماز در ادارات استان عنوان نموده است که: "ما کارکنان دولت طبق مصویه هیات وزیران موظف و موکلیم در وقت مقرر در صفت نماز جماعت باشیم و به غیر آن مجاز نیستیم. زیرا دولت برای همان وقت به ما حقوق پرداخت می نماید و هم ما را طبق دستور العمل ملزم به شرکت در نماز جماعت نموده است.

*- حبیب الله یمان ترزا کنوی در ایران را در دو بخش دسته بندی کرده است. بخش اول که دعواهای درون گروهی بوده و بین دو جناح عمده در حاکمیت جاریست و بخش دوم دعواهای اصلی میان مردم و جناح حاکم می باشد.

*- در جریان حمله حزب الهی ها به دفتر روزنامه توییل علاوه بر شمس الاعظین سردیر روزنامه جامعه دو نفر از خبرنگاران یوتایپرس نیز مورد ضرب و شتم ۲۵ نفر مهاجم قرار گرفتند. اسور فاروقی تبعه پاکستان که در دویی اقامت دارد و افسین ولی نژاد، خبرنگاران مزبور بودند.

*- در طی سال ۱۳۷۶، ۱۹۷ تن و ۵۰۰ کیلو مواد مخدر کشف شده که ۲۵ تن آن مرغین بوده است. در سال کنسته مبلغ ۳۰۳ میلیارد تومان ارزش افزوده مواد مخدر تنصیب قاچاقچیان شده که فقط ۳/۵ درصد این اموال شناسایی و مصادره شده است و در سال مبلغ ۷۰۰ میلیارد تومان از طریق مصرف مواد مخدر دود می شود. آمار بالا توسط مدیر کل مطالعات و پژوهش های ستاد مبارزه با مواد مخدر در جراید به چاپ رسیده است.

را مقامات رژیم به طرفداران مهدی هاشمی نسبت داده اند. در همین رابطه خاتمه رسمی و آقای رستمی داماد بزرگ آقای منتظری نیز برای چندمین بار دستگیر شده اند. فردی به نام اسماعیل زمانی نیز که از هواداران طلاقانی و منتظری بوده نیز اخیرا بازداشت شده است.

*- دختر جوانی که به همراه یک پسر دستگیر شده بود، در ستاد اجرایی امر به معروف و نهی از منکر آبدان با روسی اش خود را حلقویز نمود و فوت کرد.

*- محمدی گلپایگانی (رئیس دفتر خامنه ای): قلم به دستانی که انقلاب و ارزش های اسلامی را نادیده گرفته اند، بدانند تجربه صدر اسلام تکرار نمی شود. آنها یکی که به خواب خرگوشی رفته اند یهار شوند و بدانند اگر معظم له با گوشش چشم اشاره کنند روزگار مخالفان انقلاب سیاه خواهد شد و مردم تا لحظه مرگ پشت سر نایب بر حق آقا امام زمان بر دشمن رحم نخواهند کرد و گول حیله آنها را نخواهند خورد. همه بدانند رهبر معظم انقلاب روی موکت می خوابند و فرش در خانه ایشان وجود ندارد، یک ریال از بیت المال مصرف نمی کنند و حتی برای عروسی فرزندشان از من پول قرض گرفته اند. زادرس (نایانده جیرفت): ما دلسوزه ها، جیهه ای های زجر کشیده آمده ایم تا با یک اشاره رهبر طومار کسانی را که ارزش ها را کمرنگ می کنند در هم بیچیم.

*- لثارات الحسین (ارگان انصار حزب الله): ما پای در رکاب رهبر و گوش به فرمان او هستیم روز خادمه تردیگ است. باید به انتظار فتح الفتوحی دیگر بود، ای یاران همت کنید، یک یا حسین دیگر.

*- انصار حزب الله در اول ماه محرم در شهر تهران یک گردهمایی با شرکت ۱۳۰ نفر از نایاندگان شان از شهرهای مختلف برگزار نمودند. یکی از اهداف این گردهمایی اعلام اطاعت محض از فرامین و دستورات مقام عظمای ولایت و حمایت همه جانبی از حرکت های اصولی حزب الله در سراسر کشور اعلام شده است. در این گردهمایی پسیاری از مستولین سپاه پاسداران به طور رسمی شرکت نموده بودند. انصار حزب الله که بعنوان یکی از گروه های فشار در جامعه طرح شده است مشخصه هایی دارد که در یکی از تشریفات جای ایران بعنوان مشخصه های کلی گروه های فشار از آنها چنین نام بردۀ شده است. ۱- اعضای آنها معمولاً جوان هستند. ۲- اعضای آنها را یکاران، لپین ها، ماجراجویان و به تدریت یماران روانی تشکیل می

عمومی بوده که این آمار در سال ۱۳۷۰ به ۱۳ تقریباً یافته است.

*- ایران در سال های قبل از انقلاب از میان ۱۵ مقام اصلی صحت کشور جهان سوم از نقطه نظر علمی مقام دهم را داشت. در حالی که حدود یک دهه بعد به کلی از فهرست مقام اصلی حذف گردیده است.

*- بر اساس آماری که نسبت در آمدها و مخارج را در مناطق شهری و روستایی معین می کند "خط فقر" در ۵۰۰ شهر کشور برابر با ۸۵۰ هزار ریال و "خط بقا" ۴۵۰ هزار ریال در ماه می باشد که در این میان مستمری بگیران سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۷۶ ۱۳۷۶ حقوقی برابر با ۳۲۰ هزار ریال در ماه دریافت کرده اند.

۱۱ ۴ هزار نفر که حقوق بازنشستگی، از کارآفرادگی و... از صنلوق بازنشستگی کشوری به آنها پرداخت شده است دریافتی ماهانه ۲۵۰ هزار ریال داشته اند. هم چنین ۴ هزار نفر از کارکنان آموزش و پرورش (در حال حاضر کمایش یک میلیون نفر از کارکنان بخش دولتی در آموزش و پرورش مشغول به کارند) ماهانه کمتر از ۵۰۰ هزار ریال و درصد زیادی از آنان شامل ۳۸ هزار معلم زیر ۳۰ هزار تومان حقوق می گیرند.

*- بر پایه سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۷۵، یک میلیون و چهارصد و هفتاد و پنج هزار نفر بکار گویای کار و سیزده میلیون و یکصد و نود و سه هزار نفر از زنان کشور ۲۲٪ جمعیت کشور بعنوان خانه دار فاقد درآمد می باشند. مسئله تأمین زندگی در ایران برای اکثریتی از جامعه نه صرفاً زیر خط فقر و یا خط یقا یودن بلکه خط فناز آنهاست. و با توجه به تردد تورم در سال های اخیر که در خوشینانه ترین آمارهای دولتی رقمی میان ۳۰-۵۰ درصد در سال است. آمار ارائه شده در بالا با افزایش هزینه زندگی هم جانان سیر تولی داشته و مرز فقر و نداری را اگر در سال ۱۳۷۶ با مبلغ ۸۵۰ هزار ریال برآورد کرده اند در ۵ سال آینده با توجه به تردد تورم سالانه برابر با ۳٪ در سال آینده ییش از ۳ میلیون ریال خواهد بود.

*- مهدی کرمی از طرفداران خامنه ای که در جریان تظاهرات قم علیه منتظری نقش فعالی داشت و فعالیت های چشمگیری در حمایت از ولایت قیمه انجام داده بود بیست افراد ناشناسی ریوده و به قتل رسید. جسد وی را در اطراف کوهپایه خضر در حالی که آثار شلیک سه گلوله بسیاری وی دیده می شد پیدا کرده اند. ترور مهدی کرمی و هم چنین سوتصد به جان فرزند ذوالنور، فرمانده تیپ ۸۳ سپاه

انجمن صنفی نقاشان ایران

انجمن هنرمندان نقاش ایران در ۱۷ مردادماه امسال از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز گرفت. در اساسنامه انجمن این اهداف پیش بینی شده است:

- ۱ - فراهم آوردن امکان فعالیت تشكیلاتی نقاشان درجهت هویت یابی به عنوان یک نهاد فرهنگی در جامعه مدنی.
- ۲ - کوشش برای ایجاد شرائط رشد و پیشرفت و آموزش هنری نقاشان درسراسر کشور.
- ۳ - جلب همتکری و مشارکت فعال اعضا درجهت حل مسائل اساسی نقاشی امروز ایران.
- ۴ - حمایت از حرکت های نوین و ارزشمند در عرصه نقاشی امروز ایران.
- ۵ - ایجاد فضای تبادل و گفت و گو میان نقاشان امروز ایران و جهان.
- ۶ - برقراری ارتباط با انجمن های مشابه و مجامعت فرهنگی در داخل و خارج کشور.
- ۷ - طرح ویگیری خواست های مادی و معنوی قانونی اعضا.

هیات موسس انجمن، که مشتمل است از محمد محسانی، پرویز کلانتری، منیژه صحنی، حسین خسروجردی، بهروز مسلمیان، نوشین پاکیاز و غلامحسین نامی، از نقاشان ایران برای مشارکت در این انجمن دعوت گردد.

پس از "کلک" ، "بخارا"

سردییر سابق مجله کلک، علی دهباشی، نخستین شماره مجله فرهنگی - هنری "بخارا" را در شهریورماه امسال منتشر کرد. نخستین شماره مجله "بخارا" در ۴۰۸ صفحه منتشر شده است. در این شماره مقالاتی از بهرام پیاثی، داریوش آشوری، بهادرین خرمشاهی، محمد رضا شفیعی کدکنی، عبدالحسین زرین کوب و دهها نویسنده و مترجم ایران دیده می شود.

بانا به گفته دهباشی در شماره های آینده به "ادیات رثاین" ، "رمان تو" ، ویژه نامه ای برای کریم کشاورز و سینمای ایران پرداخته خواهد شد.

لازم به یادآوری است که نشریه "کلک" اخیراً به سردییر حاج سید جوادی، که صاحب امتیاز این مجله بود، منتشر شده است.

انتشار "جای پا تا آزادی"

اخیراً توسط انتشارات نیلوفر در ایران مجموعه کامل اشعار سیمین ببهانی، منتشر شد. در گذشته تنها برخی آثار وی به طور پراکنده منتشر می شد و به دلیل موضع کثیری های این شاعره در مقابل سانسور در ایران، مخالفت های بسیاری با انتشار آثار وی صورت گرفته بود.

ام که تکند به بدتر بخورد و نجس شود. من هم کت ام را درمی آوردم و می گفتند تو هم به من نخورد. بعد از زندان به دیدار آقای منتظری رفتم. ایشان از من پرسیدند زندان چه خبر بود؟ گفتم یک زن آستان را می زندند و می گفتند به بچه ات رحم کن. گفت: تو کجا بودی؟ گفتم من در انفرادی بودم. گفت: پس کجا یاش را دیده ای و....

... از دیگر علل بازداشت، جزو ای درباره نظرات آیت الله خزعلي راجع به شکنجه بود. ایشان یک سری سخنرانی در سیزوار و جاهای دیگر داشتند که در آنها می گویند من رفتم زندان اوین دیدم طرف را کامل می زندند و حسابی لتو پسار شده بود. ولی اگر او را نمی زندند اسلحه ها به دست نمی آمد.

... این سخنرانی را به آقای لاجوردی داده بودیم. وی این را خواند و دو روز بعدش مرا دستگیر کرد.

... زجی که من در زندان پس از انقلاب کشیدم، در هیچ یک از زندان های گذشته دوره شاه نکشیدم ولی بروز نمی دادم. آن موقع در انفرادی آن طرف ما داریوش فروهر بود. آقای احمدزاده بود که حدایش را می شنیدم. همه این ها کسانی بودند که در میاره زیارت شاه خون دل خورده بودند و حالا در زندان های اشلاق زجر می کشیدند. بعد از اشلاق به رغم این که هیچ محکومیتی نداشتند حقوق را که از شرکت نفت دریافت می کردند قطع کردند و خانم من را هم که دیگر بود اخراج و حقوق او را هم قطع کردند و...

... حتی می خواستم وصیت نامه بنویسم و در یکی از میدان های بزرگ تهران خودسوزی کنم. می خواستم یک گویی من طالب قدرت نیستم.

* آیت الله خزعلي: البته نظر من در قانون اساسی گفته شده است. ۲۴ ساعت پیشتر نباید نگه داشت و متمهم تا متهم است شکنجه شود، سیلی نخورد. قانون اساسی هم گفته، قبول. ولی پیشتر آن چه که ما گرفتیم در این، اگر امشب تا ۲۴ ساعت نگهش بداریم آقا بخورد و بخوابید، خوب این ۲۴ ساعت که ترفت رقایش می فهمند گیر افتاده، اسلحه ها را بر می دارند و جایجا می کنند. همان شب اوینی ها را مورد سوال قرار می دهند تا رقایش را گیر بیاورند. بر اثر همین سوال ۸ هزار فشنگ را گیر آورند. ما این ها را بگذاریم یک سیلی هم بیشان تریم؟ که این سیلی نخورد و بیشتری ها بروند؟ اما اگر وقتی جرم معین شد دیگر نمی زندند و... ما مسلمان ها خیلی مظلوم هستیم و بلایم فقط تبلیغ کنیم.

۹۰ توشه بود آقای صلوaci به دیدن آمد و

گفت که همه با آزادی موافقند فقط آقای لاجوردی گفته باید اعدام شود مگر این که مصاحبه کند. من به ایشان گفت که اگر هم

مصاحبه کند به ضرر شما تمام می شود...

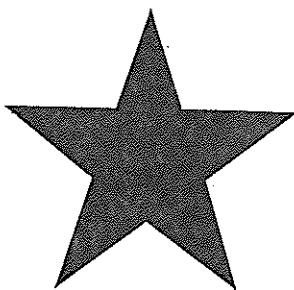
آن موقع یک بازجوی به من می گفت: هر کس به این قائم آمد افقی برگشته. اگر کسی قائم می آمد و قائم برمی گشت استثنای بود. به هر حال می گفتند هر کس را می گیریم محارب است.

... در بازجویی برخورد آقای لاجوردی با من همراه با فحش و... نبود. البته از اتاق های کناری صدای فحش و ناسزا به دیگر متهمنان می آمد و صدای آزار و بذرقطاری شنیده می شد.

روزی که در دادستانی بودم، کسی به خاتمی باردار می گفت به بچه ات رحم کن حرف بزن. در این یکی از زندانیان مردی بود که مرا برای بازجویی من بود. او دستش را می گرفت به کت

کشتارهزاران زندانی سیاسی در تابستان سال ۱۳۶۷

دهمین سالگرد هفتمین بزرگ ملی

بیاد جانباختگان راه آزادی

مجاهدین و جمهوری اسلامی می نوشته‌ند. بعد در دادگاه حاکم شرع چند سوال کوتاه می کرد و همانجا رای صادر می شد. اگر کسی خود را مجاهد معرفی می کرد، دیگر حایی برای سوالهای بعدی باقی نمی ماند. به زندانیهایی که برای اعدام می برداشتند، وانمود می کردند که به زندان گوهردشت منتقل می شوند. برگه‌ای هم تشانشان می دادند.

آنها بود. لیخدن همیشگی اش آن شب، اما با اختصار آمیخته بود. در راهرو ایستاده بودیم و رفتمن و داعشان را نایاور نگاه می کردیم. احتمالاً چند ساعت بعد، در سحرگاه، اعدام شدند. آن شب اما نمی داشتیم. باور نداشتیم. از بهت تا باور و یقین، گاه فاصله چقدر طولانی است.

چند روز بعد گروه دیگری از زندانیهای مجاهد را صدا زدند.

می کوشیدند دلوایی شان را پنهان کنند. مگر می شد؟ همه نگران بودیم. اما نمی دانم کدام موجودی در درونمان، فاجعه را

بعدها خبرهای تکمیلی آمد. "دارشان زده اند". مجاهدینی که در جواب اولین سوال "از هم؟" می کشتد مجاهد، و نمی کشتد منافق، یک راست اشوف هم گفته بود که مجاهد است و شاید چیزهای دیگری هم. همانجا حسایی زده بودندش. فضیلت را قبل از اعدام شلاق زده بودند. یکی از زندانیهای بند ۲ را که پس از یکماه برگردانده بودند، تا مدت‌ها خالش خراب بود. کایوس می دید و از خواب می پرید. از طناب دار را بر گردش شوهرش و دو زن دیگر که چادرشان را به دور گردشان پیچیده بودند، دیده بود. بعد طناب بالا رفته بود. قرار بود او را هم یا آنها دار بزند. ترده بودند. در زندان به همه گوته همکاری تن داده بود.

از زندانیهای کموئیست سوال می کردند که مسلمان هستند

و گورستانی چندان بی مرز شیار گردند که بازماندگان را هنوز از چشم خوبایه روان است. احمد شاملو

روایت شاهدان عینی

"... خبر کوتاه بود. دولت ایران قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت را پنیرقه است. آن روز، ۲۷ تیر، در اخبار ساعت ۲ رایبو خبر را شنیدیم. پایان یافتن جنگ باید خوشحالان می کرد. نکرد اما. هنوز همه چیز مبهم بود. بی اعتماد و مضطرب در انتظار پیامدهای بعدی بودیم. بهای "جام زهر" را از حساب چه کسانی می پرداختند؟" در روزنامه ها هنوز خبر از جنگ بود. در مرازها جنگ حتی شدت یافته بود و آمار کشته ها و تلفات مایوس کننده بود. خبری از آتش پس نبود. در لایلای روزنامه ها و گوش های پنهان آن، خبرهای مبهمی به چشم می خورد. مجاهدین یا امکانات نظامی صدام در مرازها عملیاتی را آغاز کرده اند.

چند روز بعد خبر قطع ملاقاتها دهان به دهان می چرخید. در سالن ملاقات لوتابارک اعلان شده بود "تا اطلاع ثانوی کلیه ملاقاتها قطع می شود". سابقه داشت که فردی، دسته ای یا حتی یک بند از زندان ممنوع الملاقات شود. اما قطع ملاقات کل زندان، و طبق شنیده های یعنی، کل زندانهای کشور، پیسابقه بود. چه چیزی در انتظارمان بود؟ دیگر روزنامه ندادند. شبی آمدند و تلویزیون را هم برداشتند. به این ترتیب تمام ارتباطهای ما با بیرون قطع شد. حتی بیماران را هم به بهادری مرسکی، در ساختمان قدمیم، نمی برداشتند.

از یکی دو ماه پیش عدد ای از زندانیهای زن و مرد را به افرادی بردند. پیش از قطع ملاقاتها خبر اعدام چند نفر از

زندهای او را چند دقیقه ای به بند برگردانه بودند؟ یا که به عمد می خواستند دیله هایش را بگویند؟ گواهی روشن بر فاجعه و اربعاء ما؟ آن روز او را برده بودند دادگاه. دیده بود که تعداد زیادی زن و مرد در انتظار نشسته اند. یک یک به داخل اتاقی برده می شوند. چند دقیقه بعد برمی گشته و در صفحه دیگری نشانده می شلنند. در صفحه سفر به دیار عدم؛ با گلوله ای بر سینه و یا سر آویخته بر تیرک دار. پیش از دادگاه چند برگه هم به هر یک می دادند. باید نظرشان را نسبت به ولايت قیمه، سازمان

رفیق شهید مجتبی محسنی

زندهای چپ را شنیده بودیم. نیمه شبی صدای تیراندازی از دور می آمد من صدای سه تک تیر را شنیده بودم سعید آذرنگ (حزب توده) و اتوشیروان لطفی (سازمان فدائیان خلق - اکثریت) را گویا آن شب اعدام کرده بودند. برادر یکی از همیندیهای ما کسالها در انتظار حکم مانده بود، در آخرين باری که از سلوی انفرادی به ملاقات برده بودند، به خانواده اش گفته بود که به زودی اعدامش خواهد کرد. شنیده سه نفر مجاهد را از بند ما برداشتند. اولین گروهی بودند که رفتند و هرگز بازنشستند. مریم (گلزاره غفوری) در بین

مجدداً تکرار می کردند و در صورتی که در آنجا نیز هر کسی اظهار می کرد که مسلمان نیست در سمت چپ در دادگاه می شاندند و از آنجا او را به آمقی تناز گوهردشت می برند و در آنجا دسته سته زندانیان را به دار می آویختند..."

نیما پروورش: نبردی نابرابر

*****

"روزهای اول این دوران ما نمی داشتیم چه بر سرمان می آید.

شاید شنیده باشد، تمام کاتالهای ارتیاطی ما را با بیرون از زندان قطع کردند. حبس می زدیم اتفاقی در حال افتادن است اما تمی داشتیم آن اتفاق چیست. همین جو رعب و وحشت فکرمان را مشغول کرده بود که چه اتفاقی می خواهد بیفتد. ما همه، با تمام خلوتی که خودمان با خودمان داشتیم، با ترسی که در درونمان بود، ترس انتظار واقعه... واقعه ای که نمی داشتیم به چه شکل است، دست به گیریان بودیم. آیا حتماً مرگ در انتظار ماست. آیا شلاقی که می خوریم تا آخری است که باید بصیرم و یا نه، قطع می شود. چهراً مصمم بجهه ها حاکی از آن بود که تا جایی که می توانیم خودمان را نگه می داریم.

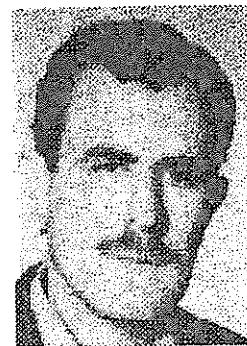
پنج مرداد اولین سری را از بجهه های مجاهدین از بند ما خواندند و باز هم ما فکر نمی کردیم که پرنگشتی در این راه باشد تا اینکه سری دوم را که خواندند تقریباً مطمئن شدیم. رژیم خیلی آگاهانه سری دوم را که از بجهه ها خواندی یکی از آنها را به طور عمده بند برق کردند. من هیچوقت چهره این دوست را از یاد نمی برم، این همیند، که آشقته و گزیان و مضطرب بود، گفت بجهه ها نمی دانید بیرون چه خبر است (بیرون، منتظرش محوطه زندان بود) دادگاه می بردند و تند حکم می دهند، راهروهای بازجویی پر است. در محوطه زندان پاسدارها درفت و آمدند و حلقه های دار آویزان است و بجهه ها را دارتند دار می زندند...، و هنوز حرفش تمام شده بود دویاره اسمش را خواندند، و دیگر هرگز بزنگشت. تا اینکه سریهای بعدی... ما همه اش، شب و روز منتظر بودیم که برای ما هم، یعنی بجهه هایی که طرفدار جزیات چی بودم، پیش خواهد آمد ولی نمی داشتیم از ما چه می خواهند. تا اینکه ستوالاتی مطرح شد یه این عنوان که نماز می خوانید یا نه، مسلمان هستید یا نه، و تقریباً خط مشی آنها معلوم شد.

چند روز بعد شنیدیم که یک سری از بجهه هایی که مصاحبه را پنیرفته بود و شایط آزادی را پنیرفته بودند، و در واقع بیشتر از اینکه حکم‌شان باشد زندان را تحمل کرده بودند، از آنها شروع کردند، به زیر شلاق برندن. یکی از بجهه ها که طرفدار جریان اکثریت بود و ۲۴ سالش بود؛ هیچوقت چهره پیش و شاداب وی را از یاد نمی برم؛ او برای اینکه نمی خواست به جمهوری اسلامی "آری" بگوید و مصمم بود روی "نه" خود بماند، در داخل بند خود را با چادر حلق آویز کرد.

تردیدی نیست که نقشه کشتار زندانیان سیاسی از سالها پیش برای رژیم مطرح بوده است و عملیات نظامی مجاهدین، در آستانه آتش پس میان عراق و ایران، بهانه ای بود تا این شنجه صورت اجرا به خود بگیرد.

شهلا سلطانی، از سازمان رزمندگان آزادی طبقه کارگر در

مصالحه با رادیو بین المللی فرانسه

از بالا به پائین رفای

شهید :

انوشیروان لطفی

رسول رضائیان

رحیم حسین پور روذرسری

حسن شهیدی

یا نه؟ نماز می خواتند یا نه؟ آنها را که پاسخ منفی یا دو پهلو داده بودند، اعدام کرده بودند. در گوهردشت آنها را پس از بیان دادگاه چندقیقه ای، به سمت چپ راهرو می ایستادند. در صاف منتظرین اعدام، پاسداری را دیله بودند که گاری دستی پسر از دمپایی مخصوص زندانیها را می کشید. ناصریان را دیله بودند که با دستگاه سپاهشی دور و بر کامپیوتی می پلکیشد. برای دار زدن از دستگاه جرثقیل هم استفاده کرده بودند که مدام بالا و پایین می رفت. در زندان گوهردشت صدای رسول را شنیده بودند که بکباره وقتی فمینه بود برای اعدام می بردند، فریاد کشیده بود: "آخر چرا مرا می کشید. من دوتا بچه دارم. من که کاره ای نیودم" ...

گریه نکردیم. حتی آنها را که همسر یا برادرشان رفته بود. ناباور به آتجه اتفاق اتفاده بود و تردید در زندگان خود. کرمان را شکستند و صدایان را، و از آن پس دیگر زندان صدای خنده های بلند و بازیهای شاد به خود نباید. دیگر چیزی خوشحالان نکرد. در خود فرو رفیم. تنهایی قدم زدن را ترجیح دادیم. کاش می شد بلند گریست. نگریستیم" ...

یک حقیقت ساده

منیوه بوادران (مهرها)

"در ساعت ۹ شب ۸ شهریور، از بند ملی کشها، خبری با این مضمون به بند ما مخابره شد که یکی از بجهه هایی که روز اول اسما او را خوانده اند... اظهار می دارد که تمامی کسانی را که اعلام می کنند مسلمان نیستند و نماز تمی خوانند به دادگاه می بردند و در صورتی که در دادگاه نیز اعلام کنند مسلمان نمی باشند اعدام خواهند کرد. وی همچنین گفته بود که اکثر زندانیانی که در روز اول از تمامی بندهای چپ خارج کرده اند همان روز اعدام شده اند و اینکه ناصریان وی را نیز تهدید به اعدام کرده بود ولی از آنجا که در دادگاه پنیرفته بود که مسلمان می باشد، اعدامش نکرده اند.

صبح روز بعد، ۹ شهریور در ساعت هشت صبح، ناصریان به همراه چندین پاسدار در بندها را گشود و سپس اعلام کرد که همه بجهه ها چشمبتند زده و از بند خارج شوند. پس از خروج از بند متوجه شلیم که زندانیان ملی کش را نیز از بند خارج کرده و در راهرو بند به صاف کرده اند. تک تک بجهه ها را در درون یکی از اتفاقهای فرعی بند روپریمان می بردند، در آنجا داد لشکری به همراه چند پاسدار نشسته و مشغول سوال و جواب بودند، هریک از بجهه ها را که اظهار می کردند، مسلمان نیستند و نماز نمی خوانند در سمت چپ راهرو می شاندند هریک از آنها را که اظهار می کردند، مسلمانند، در قسمت راست. و آنها را که دست راست راهرو نشانده بودند، در صورتی که حاضر به خواندن نماز نبودند به فرعیها یا انفرادی می بردند تا با زدن کابل آنها را وادار به نماز خواندن بکنند، برای هر وعده نماز ۲۰ ضریبه، صبح و ظهر و شب، و کسانی را که حاضر به خواندن نماز بودند به بند هشت می بردند. و بجهه هایی را که در سمت چپ راهرو نشانده بودند، دسته دسته به طبقه اول (قسمت اداری زندان گوهردشت که در آن دفتر ریاست و دفتر مدیر داخلي زندان...) قرار داشت) می بردند و در آنجا در یک اتفاق در مقابل اشرافی همین سوال و جواب را

حمله "فروغ جاویدان" مجاهدین را نشان دادند. بلا قاصله همان روز، پاسداران با حالت تهاجمی وارد بند شنند و تلویزیونهای موجود را برداشتند. از روز بعد ما مطلاقاً روزنامه هم نداشتیم و در واقع درهای زندان بسته شد. همان شب چهار تن از بجهه های مجاهد را برداشتند و در پی آن گروه گروه بجهه های مجاهد را صنا می زدند. آن موقع بود که احسان می کردیم که رژیم فتوای نهایی خود، یعنی نسل کشی را، در زندان می خواهد تکمیل کند، نسلی که از سال ۶۰ شروع به کشtar آن کرده بود. از سال ۶۴ بعد رژیم هیجوت اینگونه متصرک عمل نکرده بود.

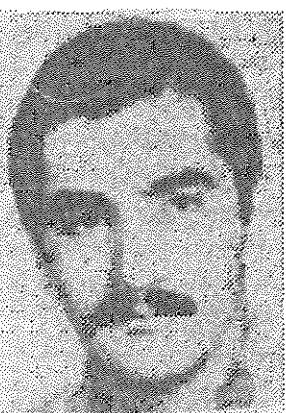
سوالات کاملاً اینتلولوژیک و سیاسی بود: تعاز می خوانید یا نه؟ اندیشه و نظر شما راجع به سازمان و جریانی که با آن

بوده اید چیست؟ تعاز می خورد شما با جمهوری اسلامی چگونه است؟ عفو را قبول دارید یا نه؟ در بند ما سی الى ۳۵ نفر مجاهد، از بجهه های سرموضی بودند که از آن تعداد تا جایی که من حضور ذهن دارم، فقط دو نفر زنده ماندند. در رابطه با زنان چه هم ما مسئله "حد" برای نزار را داشتیم. هر وعده نماز ۵ ضربه شلاق می زدند، مجموعاً ۲۵ ضربه شلاق در هر روز. سری سری بجهه ها را از بند صدا می کردند، به سلولی می برداشتند و حد نماز را آنجا اجرا می کردند. برای ما قصیه به این شکل بود که رژیم خواهد نسل زندانی را از بین بیرد".

هایوان ایرانی، در رابطه با چگونگی اجرای طرح کشتار زندانیان سیاسی، در گفتگو با وادیو بین‌المللی فرانسه چنین شهادت می‌دهد

"در رابطه با مجاهدین این سوره حساس بود که آیا زندانی دستگیرشده، موارد اتهام خود را "مجاهد" بودن می گوید یا "منافق". و کسی که می گفت مجاهد، از نظر رژیم سرموضی به حساب می آمد و باید اعدام می شد. در رابطه با چهها، مسئله اسلام یا عدم قبول آن مطرح می شد. از نظر احکام اسلامی چون اینها کافر به شمار می رفتند حکم مرتد در سوره آنها اجرا می شد. که من همراه دوستانم در آن دادگاه متوجه شدم که دو جور حکم مرتد دارند، یکی مرتد میلی و دیگری مرتد فطری. مرتد فطری از نظر آقای حجت الاسلام نیری و احکام اسلامی که به آن اشاره می کرد، این بود که کسی که زمانی مسلمان بوده و حالا از اسلام برگشته به فطرت خود خیانت کرده و باید بلا قاصله دار زده شود، مرتد میلی افرادی بودند که هیچگاه مسلمان نبوده اند و در حقیقت فرستی برای آشنازی با احکام اسلامی نداشته اند بنابراین از طریق زدن کابل، در هر وعده نماز، آنها باید به اسلام ارشاد شوند.

در تابستان ۶۷ ریاض نماز، جیره کابل تعیین می شد، یعنی ما برای هر وعده نماز تقریباً ۵ ضربه کابل می خوردیم. یعنی ۵ نوبت به صفت می شیم تا کابل بخوریم. ما باید زیر این ضربات کابل، یا اسلام را پینتیریم و یا اینکه زیر این ضربات بسیریم. استدلال بر این پایه بود که پیامبر آنها یک مسیحی را به شلاق بسته تا به اسلام روی ساورد و این حکم آقتنی شد به جان دهها هزار زندانی که مذهب نداشتند و یا آنها نیست بودند و یا مارکسیست یا کمونیست بودند. این حکم را با استفاده از قسوای خیشی که گفته بود مرتد و محارب در زندان زنده نماند، اعمال می کردند. مصلحت محارب را مجاهد ارزیابی می کردند و مرتد گروههای چپ مارکسیست را شامل می شد.

از پانین به بالا رفقای شهید
کامبیز کلچوبیان
هبت معینی (همایون)
حمید زارعی
علی صدرانی

"هایوان ایرانی" فیز در معابه با وادیو بین‌المللی فرانسه درباره "کشتار زندانیان سیاسی" در سال ۶۷، می گوید:

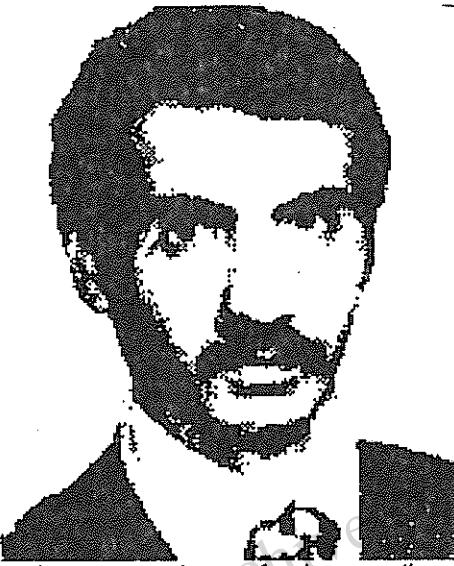
"در سالهای قبل، در دوره ای که مدیریت زندان در دست لاجوردی بود، این تهدید همیشه وجود داشت. او همیشه می گفت "نمی گذاریم زنده از زندان خارج شوید". آنها اشاره می کردند به تجربه زمان شاه که "اشتباه شاه را تکرار نمی کنیم که عوامل مختلف خود را از زندان خارج کنیم تا آنها بتوانند خود را مجدداً سازماندهی کنند و علیه جمهوری اسلامی فعالیت کنند" و اظهارات عوامل وزارت اطلاعات که با بجهه ها صحبت می کردند نشان می داد که از سال ۶۵ بعد، هرگونه عقب نشینی در مقابل زندانیان سیاسی را بی تیجه می دیلند و از این سال طرحی برای کشتار سراسری وجود داشت است. زمان اجرای آن را به لحظه ای واگذار کردند که بیشترین بحران خبری یا بحران اجتماعی در جامعه باشد، تا انعکاس کشتار در زندان در میان غوغای موجود در جامعه گم شود. بحران پنیرش قطعنامه، شوک در هم شکستن علمی خیمنی و وضع اجتماعی که در تابستان ۶۷ پیش آمد این فرصت را داد که این قتل عام آغاز شده و به سرعت پیش برود. از انتهای سال ۶۶ و اوایل ۶۷، زندان در فضای سرکوب شدیدی قرار داشت ولی زندانیان روحیه خود را حفظ کرده بودند، از مواضع قبلی خود از لحاظ سیاسی عقب نمی نشستند. و هیچ شانه قبلی که خواهد چینی حرکتی را انجام دهد در بین تبود. بر عکس خود "نیری" به بجهه هایی که به دادگاه می برداشت می گفت "هیئت عفو آمده شما را آزاد کنند"، یا اینکه می گفتند "برای جایگاهی بند دارم سوال می کنیم. می خواهیم بند نمازخوانها و نمازخوانها را جدا کنیم، شما کدام بند می روید". خیلی از بجهه های چی که نماز نمی خوانند می گفتند ما بند نمازخوانها می رویم، و نیری می گفت "بسیار خوب، شما را به بند نمازخوانها می فرستیم". منظور از "بند" برای نیری و ما دو چیز مختلف بود. ما "بند" را برای بسیاری از زندانیها در آن محبوب بودند به کار می بردیم ولی "بند" از نظر نیری، طناب دار بود و بجهه ها را به خاطر همین یک جواب، یعنی عدم قبول اسلام یا نماز خواندن، به دار آوریختند.

تا لحظه ای که حتی خیلی از بجهه ها در پای چویه دار قرار گرفتند، یعنی در آمیقی تناور گوهردشت، بیاشان باور کردند نبود که برنامه کشتار به این وسعت و به این بیرونی در کار است. حجت الاسلام نیری، که حکم ویژه خیمنی را برای این سرکوب و اعدام زندانیان در تابستان ۶۷ در دست داشت، همراه با یک هیئت هفت نفره که اشراقت، رئیسی، و در مورد زندانیان گوهردشت؛ ناصریان و نماینده وزارت اطلاعات، و چند نفر دیگری که من توانستم آنها را بشناسم، هیئت ویژه ای بودند که با قتوای مستقیم خیمنی برای قلع و قمع و سرکوب زندانیان سیاسی به داخل زندان فرستاده شدند".

فرخنده سلیمانی، از جنبش، چپ در گفتگو با وادیو بین‌المللی فرانسه می گوید:

"بعد از پنیرش آتشش پس، که برای ما خیلی غیرمنتظره بود، درست به یاد دارم که روز چهارم مردادماه از تلویزیون خبر

نیم خاکسار از حسین اقدامی شاعر تیرباران شده می گوید

تیرباران شدن می بردند باز هم به هم نگاه کردند. و باز یکی شان گفت خوب می بینی که هنوز یا همیم و بعد خوب تو چه می گی! عبیدی او و بعد خنده. همان خنده شاد که هنوز صدایش را وقت و بی وقت می شنوم. به هر حال دوستی مان از همان جا شروع شد. آن موقع هنوز اکثریت و اقلیتی در سازمان فدائی پیدا نیامده بود. و حسین با جایی کار نمی کرد. گله هایی از چند نفری از پچه های ستاد داشت. که بعدها برایم گفت. اسم نمی برم. حسین برای ملتی در خارج از کشور بود. دقیق نمی دانم کجا. ولی به نظر می آمد ملتی را در کشورهای آمریکای لاتین گذرانده باشد. چون بعد از دوست شدنمان وقت و بی وقت از نیکاراگوئه، بولیوی، و جاهای دیگر چیزهایی می گفت. کتاب "سوده های معنوعه" او که بی تردید کار خودش است نشان از تاثرات او از آن منطقه دارد. بعد از علتنی شدن سازمان فدائی پس از اقلاب، روزی حسین به آنجا می رود و می گوید که حاضر است در امر ترجمه متون آثار مارکسیستی به آنها کمک کند. فرد مستول این کار که حسین را نمی شناخت با تردید به او گفت که باید زیان او را امتحان کنند. دوستی و یا دوستانی اما در آن موقع، آنجا حاضر بودند که حسین را می شناختند و می دانستند که او در این کار داشت فراوان دارد: هم به زیان انگلیسی مسلط است و هم فارسی بی نظری دارد، اما در معروفی او هیچ نگفته‌ای نداشت. حسین دلگیر و با همان زیان صریحی که داشت پیشنهاد امتحان را رد کرد و بیرون زد. برای او که برخورش با جهان به زلایی آب بود، این تیرگی ها و این تنگاههای روح و نظر ملال اور بود. این بود که ترجیح می داد مستقل کار کند. البته بعدها به سازمان پیوست و در بخش ترجمه یا چجه هایی که با او همکن بودند فعال شد. و همان دوستانی را که فکر می کردند حضور او ممکن است جایی از آنها را بگیرد بخشید. و فراموش کرد. و این همه شان از قلب بیزگ او بود. به نقل از خودش در کتاب کنسرو فلسفه البته به ترجمه او: هر حرکت انتقامی قبل از آن که یک کار تاریخی باشد، یک کار انسانی است.

سوال: ارزیابی شما از نوشته ها و ترجمه ها و اشعار و بد طور کلی کارهای قلمی او چیست؟

- حسین اگر می ماند و به کارهای ادبی می پرداخت، بی شک یکی از شاعران و نویسندهای مطرح ما می شد. او به زیان های عربی و فارسی و انگلیسی مسلط بود. متون قدیمی فارسی را خوب خوانده بود. و با تسلطی که به زیان انگلیسی داشت پیشتر آثار را به زیان اصلی شان می خواند. "رگتایم" دکتر اوف را به زیان اصلی خوانده بود و قصد ترجمه اش را داشت. اما شوق مبارزه در وجود او افزون بود. با این که اصولاً با مبارزه چریکی و داع گفته بود و می دانست دیگر برای زمان بعد از اشتباع تابه‌نگام است، اما روحیه اش را در وجود خودش حفظ کرده بود. از این نظر شbahat زیادی به سعید سلطانپور داشت. راستش بحث درباره این روحیه خود یک مجال زیادتر می خواهد تا برای خودمان هم روش شود که این روحیه چه تفاوت هایی دارد با جایگزین آن یعنی داشتن یک روحیه تشکیلاتی - جزیی که در فضایی تقریباً باز جهت گرفتن قدرت سیاسی مبارزه می کند. در اولی رماتیزمی که شور آفرین است به همه مناسبات و

خطرهای کوتاه از تابستان در زندان اوین

"داخل بند هیچگونه وسیله ارتباطی با بیرون وجود ندارد. خبر اعدامهای دسته جمعی نیز دیگر آشکار شده و کسی تردیدی در این باره ندارد. حتی "سؤالها" نیز معلوم است. فقط بچه ها در درون خود نوعی گلنگار یا خود را دارند: "من یک سال دیگر حبس دارم، یعنی با چند سوال کوتاه...؟" من جسم تمام شده، چرا باید...؟". خیر حمل شده با کاتینسیر هم به داخل بند رسیده بود. به پیشنهاد یکی از بچه ها جلسه ای تشکیل دادیم که چگونه باید با این قضیه پرخورد کنیم.

جلسه تشکیل شد. همه بچه ها شسته بودند ولی هیچکس حرفی نمی زد. عیاس سلیمانی که واقعاً لحظه اعتماد یکی از باروجیه ترین بچه های بند بود شروع به صحبت کرد. خیلی کوتاه و قاطع و محکم و با استدلال قوی، که این مرگ صلبیار پیتر از تن دادن به ذاتی است که پیش رویمان گذاشته اند.

بعد از صحبتی های عباس، حتی مرددترین بچه ها هم مرگ سفرزاده را انتخاب کرده بودند. ولی در این میان یکی دیگر از همینها که قبلاً آزمایش خود را در بازجویی پس داده بود و با تن دادن به بعضی مسایل راه خود را انتخاب کرده بود، عنوان کرد که عباس جان، تو یا این صحبتها علامه" بچه ها را به اعدام می دهی، قضیه مرگ و زندگی است و تو باید کاری کنی که بچه ها خود انتخاب کنند. (البته پیشتر مسئله خودش بود تا دیگران). با این حرفها عباس خیلی متواتر و فروتنانه پنیرفت که در جمع حرف خود را پس بگیرد. جلسه تشکیل شد. همه بچه ها حاضر شدند و عباس شروع کرد:

"رققاً، من تمام حرفهای قبلى ام را پس می گیرم و به خودم انتقاد دارم. مسئله مرگ و زندگی استن هر کس خودش را باید انتخاب کند ولی من راهنم را انتخاب کرده ام، به هیچوجه نمی توانم با شرایط اینها دیگر زندگی کنم و همین حالا هم از همه تان جدا حافظی می کنم، برای همیشه، چون بعداً ممکن است فرست وداع نیاشد...". یادش گرامی باد.

یاد تمام شدها گرامی باد.

یکی دیگر از حوادث تلخی که اتفاق افتاد این بود که منصور صمیمی را بردند. او به تمام سوابقات جواب مثبت داده بود. او را به داخل بند برگردانند. نوریان رئیس زندان دیزل آباد و قتوی می بینند منصور توی صفات اعدامیها نیست، به داخل بند می رود و دنیال منصور را می گیرد. منصور توی رختخواب رفته بود و پتوها را روی سرش کشیده بود. نوریان پتوها را یکی یکی بدلند کرد تا منصور را بیندا کرد. دست او را گرفت و به او گفت تو اشتباه کردی، تو باید بگویی نه، چرا گفتی آری، بیا. و او را برد و داخل صفات اعدامیها کرد و بعد از چند دققه... (توضیح اینکه این بند بچه های انتقالی از دیزل آباد بود که با نوریان رئیس آن زندان، به اوین منتقل شده بودند). یادشان گرامی باد"

سوال: شنیده ایم که شما و حسین صدایی (اقدامی) یا هم دوست بوده اید، می توانیم خواهش کنیم برای ما بگوید کی و چگونه با هم آشنا شدید؟

- من اولین بار حسین اقدامی را در انتشارات سحر، که در آنجا کار می کرد دیدم. در واقع زین العابدین کاظمی بود که مرا برای آشنا شدن با او به آنجا برد. حسین و کاظمی، که با او در اردوی آموزش آموزگاری اصفهانک سال ۱۳۴۲ دوست شده بودم و بعدها با هم زندان کشیده بودیم، با هم همشهری بودند. هر دو اهل لنگرود. بعد از اقلاب، وقتی به تهران آمدمن و کاظمی پیشتر اوقات با هم بودیم. و او وقت و بی وقت از حسین می گفت.

من پیش از آن کتاب "کنسرو فلسفه" و یکی دو کتاب دیگر ترجمه از او را خوانده بودم. کاظمی که خودش ضمن کار تحقیق در سازمان نهضت سوادآموزی به ادبیات علاقه فراوان داشت و گاه گاه شعر هم می گفت خیلی از کارهای حسین تعریف می کرد. به هر حال در اولین برخورد ما آن جه بیش از همه در وجود او پرایم چشمگیر آمد صراحت و راحت بودنش بود. من آن موقع همسکاری هایی با کتاب جمعه داشتم. لذا برای باز کردن مدخلی برای صحبت گفتم چرا برای کتاب جمعه شامل مطلب نمی فرسنی. هنوز حرف تمام شده بود که او دست کرد توی کشی میزش و پوشه ای را بیرون کشید و یک بسته ورق داد دستم که: بیگر. این هم مطلب. و رو کرد به کاظمی. "خوب تو چه می گی عبیدی!" او کاظمی را عبیدی صدا می کرد. اول کاظمی خنده دید. بعد من. و بعد دیدم هر سه تایی مان داریم می خندهم. دریغا که صدای خنده آنها را دیگر نمی شنوم. حتماً روزی، شنبه، وقتی آنها را برای

داشت. همان یک هفته کم و پیش مثل بچه های آبادان حرف می زد. در وجود حسین یک دستان تویس و یک جامعه شناس با استعداد خفته بود. با یکی دو روز ماندن بر بسیاری از حالات روستائیان تأمل کرده بود. یک روز مرا صدا زد و گفت آنچه را نگاه کن. عربی بود چقیه برس که پشت داده بود به شهر و به غوغای خیره به میدان خالی روپوش. بعد مثل این نموده را در همان روز در چند جای دیگر هم نشان داد. بعد گفت این از ویگی اینچاست انجار. این یک نوع عرفان پیلوی است. وابستگی آدمی به خاک به زمان، به وهم بیابان. به هر چه جز آدم و شهر و صنعت. اینها را که کشف می کرد می گفت ما هنوز مردم آدم خود را نشناخته ایم. و بعد آبادانی وار دست های لاغر و استخوانی اش را در هوا تکان می داد و می گفت: ها کوکا درس نمی گم.

و حالا که به اینجا رسیده ام نمی دانم چه بگویم. فقط با اشک و اندوه و یا یاد همه آنها که در راه آزادی جان باختند و صادقانه مردم را دوست داشتند، با همان لعن خودش می گویم. حسین جان تو درس میگی. این جنایتکاران هستند که درس نمی گند.

۱۹۹۸

یادی از حسین صدر ایشان (آقدام)

مجید

مسجدید در نامه اش به شریه اتحاد کار بگوید: ده سال از این فاجعه ملی می گذرد و هر سال با تقلیخاکرهای و یا طرح تحلیلها و بررسیهای بسیار غیربرانی که در این سال توسط رژیم اسلامی اعدام شده اند گرامی داشته شده است.

من نیز این بار به عنوان کسی که آن زمان در چنگ رژیم اسری بوده و شاهد ذره ای از جنایات آنها بوده و یکی از عزیزترین بیاران و کسانش را به حسین طریق در جلوی چشانش از دست داده، سعی دارم مطالعی را بازگو ننمایم. لازم به ذکر است که من امید داشته و دارم که روزی در سالگرد این واقعه شاهد محاکمه امثال لاجوردیها، جهش روشش شدن دقیق عمق جنایات رژیم اسلامی باشم، چرا که ترسور دردی را از دردهای بیکران ملست مسا در میان نمی گند.

اگر به خاطر بیاوریم بهانه رژیم در قتل عام سال ۶۷ حمله مجاهدین بود و الان هم با ترور لا جور دی، در حقیقت دست امثال صوفیها در بیرون زبانها و تطعی دستها بازتر می شود. ضمن اینکه امکان دارد این ترور خود بهانه ای شود سرای ایشان رژیم ب پایگاههای مجاهدین حمله کرده و باعث یک جنایت دیگر شود.

در سالگرد قتل عام ۶۷ امید دارم با فعالیت پیشرفت همه ما در جهت سرنگونی رژیم اسلامی و محاکمه تمامی عاملان آن و ایجاد یک حکومت آزاد و مسالمی، دیگر هیچ وقت شاهد اعدام هیجگی نباشیم.

شماره ۳ چاپ شده است. در این سفر به جنوب در هنگام چنگ ایران و عراق من و او همراه هم بودیم. ... سوت حرکت نظار به گوش می رسد. محبوطه ایستگاه، رفته رفته خالی شده است. نسیمی آواره، کاغذ پاره های توی میدان را به بازی گرفته است. جای جای لکه هایی از خون روی چمن ها، زیس آفتاب داغ، به تیرگی می زند. درخت ها عبوس و سوگوار در هوای شرجی کیسو انشانده اند. خرمایی که در سال های بعد بر این نخل ها می روید چه طعمی خواهد داشت؟ به هر حال حیف شد. حسین یک تموئی از هزاران درخت سروی است که حکومت جمهوری اسلامی پی رحمانه آنها را در اوج شکوفایی و قدکشیدن بر خاک افکند.

سؤال: به تام یک عضو و دبیر کانون تویستگان ایران (در تبعید) کانون در مورد حفظ آثار و یزگذاشت تویستگان و شاعرانی چون حسین اتفامی که قریانی جنایات رژیم جهل و استبداد جمهوری اسلامی شده اند چه کارهایی می تواند انجام بدهد؟

- خیلی کار. اگر به قول شاملو غم تان بگذارد. حالا برای سعید سلطانپور چند برنامه کانون گذاشت است. در پاریس، در فرانکفورت به همت سعید یوسف، برای حسین اقدامی تاکنون برنامه ای تداشته است. در پاریس، در علاقه هایی که او را خوب می شناختند سکوت کرده اند. برای او که عشق و حرکت راهبرش بود در چندگی، روحیه هایی قرین تنگ نظری و حسادت و میل به جاه و مقام مفاهیمی ناشناخته بود. اما چندگی معجون غریبی است انجار. باید پیشگیری که بمانی و ماندن یعنی که ذره ای حتما پدرسوختگی، مقناری حتما حسادت. کم و پیشی ختما چاه طلبی. و خود جلو انتاختن. نمی خواهم از روحیه چریکی چیزی مقلنس سازم. نه. چریک در حال دولین، در حال حرکت، هنوز به موجود نشته ای تبدیل نشده است که زخم هایی که یک جامعه طبقاتی و مشحون از بی عدالتی بر روح و جانش زده اند در جایی از وجودش سریاز کنند. به همان خنده ها و شادی ها و زلالی های گرفته از پیرامونش پستند می کند و می رود. ای کاش می شد یا گره ای محکم به آن ساق ترد پیوند خورد تا سیمای بعلی مان نیز همان سیمای کودکانه و شجاعی باشد که در بروز خود یا خود و جهان داشتیم. امیلوارم دور نیفاده باشم از پریش. به هر حال آن روح زلال گنجکاو و پرسشگری را که حسین در جانش با خود داشت در همان کارهایی که او از خود بجا گذاشته می توان دید. شعرهایی که زبان شان به زبان گفتار تردیک است و تصاویری که از روزن یسک تجربه عمیق فردی و شاعرانه گذشته اند:

"یچه تری دلم
تنها کسی است که برایم مانده
اور لانتو!
دل تنه
به پنجه گیtar برام می زنی؟
- روم سیاه، ماریا
سیم سازم پاره شده."

این نوع شعر را همیشه نمی توان گفت. و همه کس هم قادر به گفتن آن نیست. تجربه ای عمیق در چندگی و زبان می خواهد تا شاعر بتواند از تese توهای روحش و جانش به این سادگی حرف بزند. در همین شعر در جایی دیگر می گوید: سوز غروب پانیز/ زنبوروار می گذرد.
تکرار حرف "ز" در سه کلمه این دو بند، هم وزوز زنبور را در گوش تشلیید می کند و هم گوش را تا اعماق استخوان می برد. و این کاملا بیاست که حسین به زبان فارسی و موسیقی حروف آشنازی قابل توجه داشته است.
او این روح شاعرانه و این نگاه را به طبیعت زبان در ترش هم حفظ می کرد. نگاه گذید به بخشی پایانی گوارشی که از چنگ می دهد و در "ییداران"

**کانون نویسنده‌گان ایران (در تبعید)
در ارتیاض با سلکرده کشtar زندانیان
سیاسی اطلاقیه ای صادر کرده است
که در زیر می‌آید:**

باد یاران گرامی باد

در سلوهای باز و بازجویها تکرار می‌شوند. اتهام معلوم است: دگراندیشی. و این خود کافیست. همان به که متهم تبریزیاران شود. در این سرزمین جایی برای آن کس که با ما نیست و چون ما نمی‌اندیش وجود ندارد. و چنین بود که در هفته‌ای از هفته‌های سال، در ده سال پیش، هزاران نفر از زندانیان سیاسی، به فرمان خمینی اعدام شدند. و اکنون ما مانده ایم با نعش هزاران عزیزی که با هر کدام خاطره عظیم ملتی پرپر شده است. ذهن تاریخ کشور ما، سراسر اباشته از تنهای بی‌سر، سرهای بی‌چشم، دهنهای بی‌زبان، بدنها بی‌دست و پا و شمع آجین و مثله شده است. یهودی آزاری، بیانی کشی، چپ ستیزی، ... خون و خون و خون و، و این دور کلمات همچنان تکرار می‌شود. در هر رژیمی، در هر حکومتی و با هر حاکمی.

تا کدامین تاریخ باید شاهد چنین بیریتی باشیم و تا کلام زمان در بر همین پاشته باید بچرخد؟ جladan را پاسخی بر این پرسش نیست. جladan و این خود بس. و اما ما را چه؟ چه می‌خواهیم؟ تا کدامین پله تاریخ، شکنجه و مرگ انسان دگراندیش را برمی‌تاییم؟ این به رای و اراده ما برمی‌گردد. اگر انسان باشیم و انسانیت را پاسدار، پس قادریم، می‌توانیم و باید فریاد در فریاد هم افکتیم. صنا در صنایع هم اندازیم. مشت را متعدد بالا برم و شعار را واحد تکرار کنیم:

- لغو حکم اعدام
- آزادی بی قید و شرط همه زندانیان سیاسی
و این حداقل خواست تمامی دگراندیشانی بود که جان در راه آرمان خود باختند. آرمانشان را پاس داریم و در دهمین سالگشت قتل عام زندانیان سیاسی، این خواست را به عنوان پیش شرط آزادی و دموکراسی، در مبارزه ای که هم اکنون در یهنه کشور ما جاریست، همگانی کنیم. و چنین است که می‌توانیم یادشان را در ذهن تاریخ کشور خود چاودانه کنیم.

کانون نویسنده‌گان ایران در تبعید خود را در کنار تمامی کسانی که این خواست را پنیرفته اند، احساس می‌کند و دست آنها را به گرمی در راه مبارزه ای که پیش روی داریم می‌شاردد و خود را با آنان همگان و همراه احساس می‌کند.

کانون نویسنده‌گان ایران (در تبعید)
۲۵ آگوست ۱۹۹۸

را تضمین کرده و در پی آن رسک شکستن را پیشتر کرده است، پس چرا حسین چنین کرده بود؟ او گفت: من این روش برخورد را به هیچ کس توصیه نمی‌کنم چون همان طور که همه می‌دانند این یک نوع خودکشی و یک رسک خطرناک است.

اما در واقع من این کار را از روی خشمی که داشتم انجام دادم تا شاید کمی آرام بگیرم. البته این اعتقاد به نفس او به ما روحیه می‌داد... و این مجموعه‌ی شخصیتی او بود که همه (از توهه ای تا مجاهد) را تحت تأثیر قرار داده بود.

شعرها و ترجمه‌های زیبایش در تمام زندان در پشت کاغذهای سیگار در میان همه‌ی زندانیان دست به دست می‌گشت و به همه روحیه‌ی زندگی کردن و مقاومت می‌داد.

حسین بعد از اعدام مهرداد (پاکزاد) در سال ۶۳ شعری برایش سروده است که شاید بی‌جا نباشد اگر آن را به یاد خودش و همه‌ی کسانی که قربانی چنایات رژیم اسلامی شده‌اند با هم بخوانیم:

"به یاد مهرداد"

وقتی سپله زد

در خنکای پاتیزی صبح تو را دیدم

کر پشت میله‌ها روئیلی

و در پای دیوار حکم، شکفتی،

سرپا در جامه‌ی ندووز مرگ، با چهره‌ای یک

پارچه لیختن

تا معراج سرتخ را آغاز کنی.

و آنکه سرفراز

پیشاروی جو خود ایستادی،

خورشیدی که بر فراز می‌شد،

به تماشایت، در تگی عاشقانه کرد.

آن گاه در حضور سریع باروت.

نامت را به بانگ بلند آواز دادیم.

و واپسین کلام را

با قلب مان شنیدیم

که سرودی برای همه‌ی انسان‌ها بود.

و آنگاه

در فالصه‌ی گلوله‌ها و قلبت لبخند شعله ورت را دیدیم،

که جهان را اعتباری تازه می‌بخشید.

و نگاه فسفرینت

که زندگی را توازش می‌کرد،

و ریگار تند خوت

که سرپایی جو خدا را داغ می‌زد.

و پیش از آن که به خاک افتتی

سراسیمه

از میدان به درت بردند.

گوری بی‌نام

در گورستانی متروک دزدانه به خاک سپرده

تا طبیعت بر نیاشوید.

ما یاد زنده‌ات را

چون گرده‌های گل با دست بادها

در چارسوی بجهان می‌پراکنیم.

و نام بزرگت را بر کودکان مان خواهیم نهاد.

سرزمینی پنهانور با کودکانی همه‌ی همنام توا

کدام جو خود می‌تواند

به سوی اینهمه خاطره

آتش بکشاید؟

یادت تا پایان جهان با ما خواهد بود

نامت نیز.

من و حسین در سال ۶۵ حدود ۷ ماه در بند ۳ اوین هم اتاق بودیم. اما شاید این هم اتاق بودن من و او کمک زیادی به پیشتر شلن دانسته‌های من راجع به مقاومت‌های او نکرد. چرا؟ چون او عادات نداشت راجع به خودش صحبت کند. اما شناخت او درستی هر آن چه را که راجع به او شنیده بودم ثابت کرد. در این مدت به طور اتفاقی مواردی پیش آمد

تا من و سایر هم‌بندهای توانستیم به گوشش ای از مقاومت‌های جانانه‌ای او در مقابل شکنجه‌های سهمناک رژیم اسلامی بی‌بیریم، که به چند تموته‌ی آن می‌پردازم. روزها در یک ربع هواخوری‌هایی که داشتیم سعی می‌کردیم یا یک توب دست ساز و الیبال کنیم در یکی از همین باری‌ها (موقعی که حسین تازه به اتاق ما آمد) بود و وقتی حسین خواست آشیان ریشه بیاند کتش از جا در رفت. از درد روی زمین ولسوشد و مثل مار به خود می‌پیچید. دستش خارج از اراده او به شانه اش آویزان بود و انگار اصلاح‌شانه ندارد خلاصه با زنگی و کاردانی یکی از بچه‌ها کشف خسین را جا انداختیم.

وقتی حالش کمی بهتر شد گفت که در یکی از بازجویی‌هایش حسین قیانی کردن برای اولین بار کشش در می‌رود و از آن موقع به بعد با هر حرکت سریع یا فشار ضعیفی دستش به همین وضع دچار می‌شود. مورد دیگر این که حسین عادت داشت روزها در آن هوای گرم تابستان جوراب به پا کند و این شده بود یک معما برای ما. تا این که یک شب که خواب بود و پاهاش ایز زیر ملاقه بیرون زده بود تازه من متوجه شدم که چرا جوراب پایش می‌کند. تمام کتف پا و روی انگشتاش جای برخورد نوک کابل بود و کاملاً آش و لاش شده بود. این که هر کس در مدت بازجویی کابل می‌خورد امری است معمولی اما نادر افرادی بودند، که پس از گذشت یک سال از بازجویی هنوز پایشان زخم یاشد و این شانگر شدت شکنجه‌هایی بود که روی حسین انجام داده بودند.

یک شب اتفاقاً برای موضوع جلدی که پیش آمده بود من و حسین و چند تن دیگر از دوستان را به بازجویی برده بودند وقتی که توبت حسین شد تا به اتاق بازجویی بیرون هنوز او به داخل اتاق وارد شده بود که صدای داد و فریاد بازجو بلند شد و همان طور که او را می‌زد و فحش می‌داد می‌شد که چرا چشم بند را برداشتی؟

قصیده این بود که حسین همیشه حین بازجویی چشم پنداش را بر می‌داشت و وقتی دلیلش را پرسیدم گفت: اول این که به بازجوها ثابت کنم بزدلترين انسان‌های روی زمینند (چون بازجوها وقتی ما دست بسته و زیر چشم بند بودیم خیلی ابراز شجاعت می‌کردند) و دوم این که من تا شخص مخاطبی را نبینم تا تو این حرف بزنم. من تشنه بودم به جز حسین کس دیگری آن زمان این کار را انجام دهد.

من قبل از این که با او هم اتاق شوم مظلی را راجع به او شنیده بودم که بعداً دوست داشتم با خودش در میان یکتارم و آن این بود که چرا حسین همیشه به بازجوها می‌گفتند است: "می‌دانم ولی نمی‌گویم". در بازجویی زندانی در بی‌آن است که در کوتاه ترین مدت از زیر فشار شکنجه سر بلند بیرون بیاید و به همین دلیل منم در حال طرح دروغ هانی است که این راه را هر چه کوتاه‌تر کند. حال اگر کسی راه حسین را انتخاب کند در نتیجه شکنجه‌ی پیشتری

با پشتیبانی خود از نفتگران پروره‌ای

از اخراج آنها جلوگیری کنیم

خبر رسیله حاکی از آن است که جمهوری اسلامی که از دو سال پیش با سپردن کار کارگران پروره ای به پیمانکارانی که از کارمندان عالیرتبه و بازنیسته نفت می باشند، مقدمات اخراج این کارگران را فراهم کرده بود، اعلام داشته که می خواهد ۱۶۰۰ نفر از کارگران پروره ای پالایشگاه نفت آبادان را اخراج کند. اینها کارگران ماهری هستند که اکثرا دارای هشت سال سابقه کار می باشند.

کارگران به اخراج خود اعتراض کردند که در تیجه وزارت نفت هیئتی را برای مذاکره با آنها به آبادان اعزام کرد. بنابراین تصمیم این هیئت، در ازا پرداخت چند ماه حقوق، بیکارسازیها عملی خواهد شد. نفتگران پروره ای اعلام داشته اند که حاضر به قبول پیشنهاد دولت نبوده و در این هفته با پرسنل اجتماعی، درخواست لغو تصمیم هیئت اعزامی از تهران را کرده اند.

جمهوری اسلامی که تاکنون از پنیرش مطالبات اصلی نفتگران به ویژه انعقاد بیمان دسته است تا با توسل به یازده است، به جای مذاکره با نمایندگان سراسری آنها، با نمایندگان واحدهای پراکنده به مذاکره پرداخته، همواره سعی کرده است تا با توصل به بهانه ها و حیل مختلف، در بین کارگران نفاق افکنده و مانع اتحاد و همبستگی آنها شود. حال نیز این حکومت می خواهد صدھا تن از کارگران پروره ای را اخراج کند. کارگران نفت که در دو سال اخیر درگیر مبارزه ای سخت و خونین با جمهوری اسلامی بوده اند، بایستی در مقابل این اخراجها و تعرضات ایستادگی کرده و مانع عملی شدن ترفندهای رژیم باشند. تعرض به هر بخشی از کارگران، تعرض به تمام کارگران است. تنها راه مسوئل جلوگیری از اجحافات رژیم، ایجاد تشکل مستقل کارگری و همبستگی تمام واحدهای شرکت نفت است. کارگران پروره ای باید به استخدام دائمی در آینده، و این جز بایستی در خواست تمام کارگران ممکن نمی باشد. تمام کارگران از این خواست برق جانبداری می کنند.

ما از تمام کارگران و انسانهای مبارز می خواهیم که با همبستگی خود یا کارگران پروره ای پالایشگاه آبادان از اخراج آنان جلوگیری کنند، از تمام اتحادیه ها و احزاب متفرقی دنیا درخواست داریم که به پشتیبانی از نفتگران ایران برخاسته و رژیم

اجتماعی را در برمی گیرد؟ اگر این گونه است پس سازمان های سیاسی بدون استثنای دعوت نخواهند شد. و دعوت، مجموعه تشکل هایی را در بر خواهد گرفت که منشور این جمع را پیذیرند. این پیشنهاد مشخصا زمانی طرح شد که نماینده جبهه رهایی بخش زایاتیست خواستار به رسمیت شناختن اهداف و سیاست های سازمان خود از سوی کنفرانس بود.

دعوت از جنبش های اجتماعی جهان سوم، اروپا و دیگر کشورها نیز برای کنفرانس بعدی در دستور کار برگزار کنندگان آن قرار گرفت.

تخلیص از نشیوه آلمان زیان اینپرکور

اطلاعیه

لاجوردی ترور شد!

امروز اسدالله لاجوردی، جlad معروف زندان اوین، در تهران به قتل رسید. روابط عمومی قوه قضائیه جمهوری اسلامی، ضمن تایید این خبر، اعلام داشت که لاجوردی "در حالی که در مقاومه خود مشغول فعالیت بود، از سوی افراد مسلح مورد سوقدصد قرار گرفت".

اسdaleh لاجوردی، یکی از مهره های اصلی رژیم در سرکوب نیروهای سیاسی بعد از انقلاب بود. او در مقام دادستانی انقلاب تهران، زندان اوین را به مهیب ترین مرکز شکنجه و کشتار تبدیل کرد و خود شخصا در شکنجه و اعدام هزاران نفر شرکت نمود و از هیچ دناثتی در سرکوب فرزندان این آب و خاک فرو گذار ننمود. چهره کریه او، آیینه تمام نمای جمهوری اسلامی، در سال های سیاه سرکوب و ترور وحشیانه بعد از خرداد سال ۶۰ بود.

کینه و نفترت مردم از این چهره منفور رژیم، باعث شد که در آستانه جلوس رفسنجانی به تخت ریاست جمهوری، او را از زندان اوین برداشته، اما به ریاست زندان های کل کشور گماشتند و بعد از ده سال، بدنبال بر سر کار آمدن خاتمی، از ریاست زندان ها بر سر کار

با مرگ لاجوردی، یکی از عوامل نفرت انگیز رژیم، که حفظ او، در هیچ موقعیت و مقامی حتی برای خود رژیم هم آسان نبود، از صحنه خارج شده است، اما مسئولین اصلی کشتار و شکنجه در جمهوری اسلامی، هم چنان بر سر جای خود باقی هستند و باید، در پیشگاه مردم پاسخگوی اعمال تنگین خود، در استقرار رژیم ترور و سرکوب باشند.

سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران
۲۳ اوت ۱۹۹۸ شهریور ۱۳۷۷

اجلاس جهانی ضد سرمایه داری

۲۵ نماینده از کل جهان که بسیاری از سازمان های اجتماعی و برخا گروه های سیاسی را نماینده گی می کردند در روزهای پایانی ماه فوریه در ژنو، نشستی در ارتباط با "سازمان جهانی تجارت" (WTO) تشکیل دادند. هدف "کنفرانس جهانی خلق ها" بر این قرار داشت که دستور کار برگزار کنندگان آن قرار گرفت.

نقش WTO در این پروسه ارائه دهنده در پایان ماه مه در ژنو ۵ مین سالگرد تشکیل نهاد کنترل تجارت جهانی (قبلا GATT و امسروزه WTO نامیده می شود) آغاز می گردد. در طول این نشست کنفرانس های متعددی برگزار شد و طی ۴ روز اجلاس، بحث و تبادل نظر درباره وضعیت اجتماعی و اقتصادی بسیاری از کشورها که حاملین تجارب مبارزاتی مختلفی نیز بودند انجام گردید. برخی از سازمان های شرکت کننده در این اجلاس عبارت بودند از: اتحادیه کشاورزان کارماشاتاکا، اتحادیه کارگری ساندنسیت، اتحادیه اجتماعی-اکولوژیک روسیه‌ی، جنبش دهقانی فیلیپین، جنبش بی زمینان بربیلی، جنبش مردم آگونی از نیجریه، اتحادیه های کارگری در بخش خدمات و چاپ از ژنو. این گردهمایی مورد حمایت بسیاری از سازمان ها در اسپانیا و ژنو نیز قرار گرفته بود.

اگرچه این نشست در ادامه سومین "اجلاس بین قاره ای علیه نتولیبرالیسم" و در دفاع از انسانیت" که در اوت ۱۹۹۷ و ۱۹۹۶ در چیباپس برگزار شده بود اما مضمون آن بسیار فراتر از دو کنفرانس قبلی بود. دیگر نه صرفا مسئله زایاتیست ها بلکه جنبه های اجتماعی و گسترش تری را مدنظر قرار داده بود. کنفرانس مرزیندی خود را با سرمایه داران چه ملی و چه در عرصه بین المللی اعلام داشت و بر آلتنتاتیو بودن نتولیبرالیسم مهر ابطال زد.

پیشنهادات بسیاری در اجلاس طرح گردید و سند نهایی کنفرانس بر مبارزات جاری علیه سرمایه داری و بیویه در جهان سوم تاکید داشت. نکته مثبت دیگر این اجلاس شکل ضدبور و کراتیک آن بود و یک روح مبارزه جویانه دموکراتیک و پلورالیستی در اجلاس حاکم بود. قرار اجلاس بعدی نیز در یکی از کشورهای آمریکای لاتین به تصویب رسید.

یکی از مسائلی که در اجلاس طرح شد این بود که آیا این اجلاسها، صرفا سازمان های

حزب کمونیست ایران

سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران

سازمان فدائیان (اقلیت)

سازمان کارگران اهلالی ایران (راه کارگر)

۷ شهریور ۱۳۷۷ - ۲۹ اوت ۱۹۹۸

عنوان چشم اندازی واقع یینانه در آینده‌ی تردیدک تاریخی بازگردید.

برای دست یافتن به چه چیزی باید تلاش کنیم؟ ما باید به خلق‌های جهان واقعیت سرمایه‌داری را یقهماتیم. یعنی شان دهیم که سرمایه‌داری برخلاف آن چه اینتلولوگ های بورژوازی می خواهد به ما بیاوراند "اتهای تاریخ" نیست بلکه ادامه‌ی حیات آن می تواند واقعاً انتهای تاریخ را بساز آورد. مانیفست در این ارتباط کمکی ارائه می کند؟

شاید، اگر آن را دقیقاً بخوانیم و خلاصه تفسیر نماییم. در پاراگرافی که بسیار تادیله گرفته شده است، مارکس و انگلش موضوع جدیدی را در تحلیل خود مطرح می نمایند: "تهايات، هنگامی که مبارزه‌ی طبقاتی به ساعت تعیین کننده‌ی خود تردیدک می شود، روند اضمحلال از درون طبقه‌ی حاکم، در واقع در درون تمامی طبقه‌ی جامعه‌ی قدم، ماهیتی جتان خشن و غضبناک به خود می گیرد که بخش کوچکی از طبقه‌ی حاکم با جدا شدن از این طبقه خود را دستخوش حوادث ساخته و به طبقه انتقامی که آینده را در دستان خود دارد می پیوتد. بنابراین درست همان طور که در زمان‌های قدیم، بخشی از اشرافیت به بورژوازی پیوست، امروزه نیز بخشی از بورژوازی به پرولتاریا می پیوتد، بخصوص بخشی از اینتلولوگ های بورژوازی که خود را به سطح درک تئوریک حرکت تاریخی به طور کلی ارتقا داده اند."

هم اکنون بخش بزرگی از جامعه‌ی داشمندان جهان کاملاً به جدب خطر زیست محیطی که کره‌ی زمین را تهیید می کند پی برده اند، اما آن چه که اکریت در نیافرند این است که علت این تهیید خود سرمایه‌داری است. اقتصاد بورژوازی سعی دارد این حقیقت را نقی و یا پنهان سازد. نجای تعجب نیست. اگر اکریت این امر را دریافت بودند، ماهیت واقعی سرمایه‌داری به زودی شناخته می شد: دشمن مهلک شل بش و دیگر اشکال زندگی در روی کره زمین. در این شرایط وظیفه‌ی ما صرفاً کمک به اکولوژیست ها برای رساندن پیام خود به دیگران، علیرغم اهمیت این امر، نیست. بلکه باید خود اکولوژیست ها و عامه مردم را دریاره‌ی حقیقت سرمایه‌داری و این که سرمایه‌داری باید جای خود را به سیستم اجتماعی بدهد که بالاترین و اولین اولویت را به توان حیات بخشی کره زمین می دهد، متقاعد سازیم. با آشکار شدن هر چه بیشتر عاقبت مرگ‌آور سرمایه‌داری، تعداد بیشتری از مردم، شامل "اینتلولوگ های بورژوازی که خود را به سطح درک حرکت تاریخی به طور کلی ارتقا داده اند" در می یابند که چه باید کرد، اگر می خواهیم شل بش اصولاً آینده‌ی داشته باشد. وظیفه‌ی ما این است که تحقق این امر را در کوتاه‌ترین زمان ممکن، کسب نماییم.

خاص به شناخت ها و تحوه‌ی بیانی که بخصوص بد مسائلی که ما امروزه در آستانه آغاز قرن بیست و پنجم، با آن رویرو هستیم، مربوط می شود. تیجه‌ی این بازخوانی را تحت سه عنوان خلاصه می کنم: ۱- بحران‌های سرمایه‌داری ۲- ما به کجا می رویم؟ و ۳- برای دستیابی به چه چیزی باید تلاش کنیم؟

بحران‌های سرمایه‌داری

سال ۱۸۴۸، سال نگارش ماتیفست کمونیست، سال بحران در اروپا بود، سال ۱۹۸۸ سال بحران برای اقتصاد سرمایه‌داری کاملاً جهانی شده‌ی امروزی است. آن چه مارکس و انگلش درباره‌ی "بحران های تجاری" که به دلیل تکرار پریودیک، حیات کلیت جامعه بورژوازی را محک می زند، و هر بار نیز تهیید آمیزتر" (ماتیفست کمونیست، ماتلی ریوپرس، ۱۹۹۸) گفته اند دقیقاً امروزه نیز مناسب و بجاست. امروزه این گفته را شاید بهتر باشد این گونه بیان کنیم. "حماسه‌ی بازتولید وسایل تولید". اقتصاد بورژوازی هنوز هم این را نفهمیده و احتمالاً هیچ گاه تغواهده نهمید.

ما به کجا می رویم؟

مارکس و انگلش هر دو اقلاییونی متعدد بوده و قاطعه‌نه بیر این باور بودند که تصادها درونی و ماقنای سرمایه‌داری، مبارزه‌ی اقلایی روی رشد و نهایتاً موقعی را بوجود خواهد آورد که سیستم را از میان برداشت و به جای آن سیستمی انسانی تر و منطقی تر قرار خواهد داد. اما، آیا تحلیل آنان

جانبی برای تیجه‌ی تاریخی متفاوتی می گذارد و یا آن را به طور ضمنی بیان می کند؟ من فکر می کنم پاسخ صریحاً مثبت است. در همان صفحات اول ماتیفست و در واقع در صفحه اول از بخش اول تحت عنوان "بورژوازی و پرولتاریا" در پاراگرافی که بسیار شل قول شده است می خوانیم:

"تاریخ تامیل جوامعی که تاکنون وجود داشته اند، اشراف زاده و مردم عامی، لرد و سرف، صاحب کار و کارگر ماهر، در یک کلام استمگر و ستمدیله، همواره در برایر یکدیگر ایستاده اند و مذاوماً، گاه پنهان و گاه آشکار با یکدیگر مبارزه کرده اند، مبارزه‌ای که هر بار یا به بازاری اقلاقی کلیت یک جامعه و یا به تابودی عامه‌ی طبقات مתחاصم انجامیده است."

درباره‌ی "تابودی عامه‌ی طبقات مתחاصم" در ماتیفست چیز بیشتری گفته شده است. به احتمال قوی به این دلیل که مارکس و انگلش این امر را تیجه‌ی متحمل مبارزه‌ی طبقاتی در سرمایه‌داری نمی دانستند. اما اگر ما امروزه به دور و بر خود نگاه کنیم - و میزان تخریب و تادیله گرفتن بنیادهای طبیعی یک اقتصاد پایدار از جانب سرمایه‌داری را در نظر بگیریم - مطمئناً باید مجدداً به "تابودی عامه‌ی طبقات مתחاصم" به

صد و پنجاه

سال پیش از

ماتیفست

در ۲۲ تا ۲۳ مارس ۱۹۹۸ در نیویورک (در کالج کامپونیتی در مانهاتن) پیازدهمین کنفرانس متکرکان سوسیالیست برگزار گردید. در این کنفرانس حدود ۱۶۰ نفر شرکت کردند. کنفرانس ترکیبی بود از جلسات بحث هم زمان که در کلاس‌های درس و یا اتاق‌های کنفرانس کالج برگزار گردید. موضوع انتخاب شده برای این کنفرانس به دلیل تردیدکی صد و پنجاه‌ین سالگرد ماتیفست عبارت بود از "جهانی برای فتح: از ماتیفست تا سازماندهی جدید برای تغییرات اجتماعی". کنفرانس با سخنرانی سمیر امین، ذاتل سینگر، الن رود، ایاز احمد، پل سوتیزی و هاری مگ داف تحت عنوان "صد و پنجاه سال پس از ماتیفست" برگزار گردید. تشریف ماتلی ریوپرس، متن خلاصه شده و یا کامل برخی از این سخنرانی‌ها را در شماره ماه مه ۱۹۹۸ خود به جا پرسته است.

در پی گزارش ویژه‌ای که در شماره پیشین "اتحادکار" راجع به برگزاری گرددهمایی بزرگ یک صد و پنجاه‌ین سالگرد "ماتیفست" در فرانسه درج گردید، در این شماره نیز ترجمه سخنرانی‌های "پل سوتیزی" و "هاری مگ داف" سرديران نشریه "ماتلی ریوپرس" به نقل از همان شماره مه ۹۸ این تشریف، از نظر خوانندگان می گذرد. در شماره های آنی نیز تلاش خواهیم کرد که ترجمه مقالاتی در همین زمینه را عرضه کنیم.

ماتیفست کمونیست در شرایط حاضر

نوشته: پل سوتیزی.

ترجمه: مهرنوش کیان

من ماتیفست کمونیست را بارها و بارها خوانده ام اما هیچ گاه برای من تازگی اش را از دست نمی دهد. خواندن مجلد آن همیشه ارزش دارد. به همین دلیل فکر کدم در تبارک برای این میزگرد بهتر است بار دیگر آن را بخوانم و این بار با توجه

آشامینی مناسب برخودار نیستند. فهرست نیروهای تولیدی بکار گرفته شده و اضافی، اما مورد نیاز برای پاسخ گویی به نیازهای اولیه‌ی ۸۰ درصد مردم جهان، فهرستی طولانی و شرم‌آور است.

امروزه در میان رادیکال‌ها درباره‌ی نیاز به یک بینش سوسیالیستی بسیار صحبت می‌شود. اکثر، این بینش شدیداً تحت تاثیر دستاوردهای مادی ملل سرمایه‌داری شرمند و استانداردهای زندگی پخش هایی که از برتری برخودارند می‌باشد. با این حال با توجه به چگونگی گسترش سرمایه‌داری در دنیا و در میان ملل بسیار پیشرفت دنیا ضروریست که این بینش از سوسیالیسم بر تحول اجتماعی متصرک گردد که اولین و مهمترین اولویت را به برآورده ساختن و اولویت پختشیدن به نیازهای اولیه‌ی انسانی فقیرترین، ستملیه‌ترین و محروم‌ترین اقسام اغتصاص می‌دهد.

راهی‌گایی و کارناوال اختراضی در حفاظت از پناهجویان

ونکور- کانادا روز دوشنبه ۱۰ اوت ۱۹۹۸ بدعوت "کمیته مشترک دفاع از پناهندگان ایرانی" که به ابتکار انجمن مهاجرین و پناهندگان ایرانی و سازمان پناهندگان ایرانی تشکیل گردیده است، راهی‌گایی و کارناوال اختراضی در مرکز شهر ونکور برپا گردید. در این حرکت اختراضی پیش از ۸۰۰ نفر از ایرانیان، سازمان‌های سیاسی، نهادهای سازمان‌های مدافعان حقوق پسر از جمله موریس کایستورن نماینده حقوق پسر در امور ایران شرک داشتند.

در این راهی‌گایی شاعرها و بلاکارت‌هایی در محاکومیت جمهوری اسلامی، دفاع از حقوق پسر و حقوق پناهندگان حمل می‌شد و در طول برنامه موسیقی‌های محلی ایرانی از بلندگو پخش می‌شد. اجرای تئاتر و رقص‌های محلی از پخش های دیگر برنامه بود. هم چنین نهادهای سازمان‌های پناهندگی، نهادهای وکلای کانادا و ... سخنانی در رابطه با حقوق پناهندگان ایران نمودند.

لازم به توضیح است در حال حاضر ۵۰۰ پناهنه ایرانی که از طرف اداره مهاجرات کانادا جواب رده گرفته اند در معرض خطر اخراج به ایران قرار دارند. ضمناً در فاصله چند ماه گذشته تعداد پناهنه به ایران اخراج و ۲ پناهندگان دیگر خودکشی نموده‌اند.

در همین رابطه "کمیته اتحاد عمل برای دمکراسی" مشکل از جزب دمکرات کردستان ایران- سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران- سازمان کارگران اقلابی ایران (راه کارگر) با صدور اطلاعیه‌ای حمایت خود را از این راهی‌گایی اختراضی اعلام داشت. در پخش هایی از اطلاعیه‌آمده است:

"ما ضمن حمایت از این اقدام انسانی، از عمروم ایرانیان آزادیخواه ساکن ونکور می‌خواهیم که در راستای دفاع از مبانی حقوق پسر و از جمله حق پناهندگی و نیز تداوم مبارزه با رژیم استبدادی حاکم بر کشورمان و جلوگیری از بند و بست کشورهای غربی و از جمله کانادا با این رژیم جنایت کار، به طور گسترده در راهی‌گایی این کمیته مشترک شرکت فعل نمایند."

۱۰ درصد اول جهان به ۵۶ درصد می‌رسد) در حالی که سهم ۲۰ درصد از مقیرترین مردم دنیا در تولیدات جهانی ۱/۴ درصد است. حال نگاه کنید به تقاضا روندهای توزیع درآمد میان ۲۰ درصد از پول دارترین کشورها و بقیه دنیا، سهم درآمد جهانی در هر کدام از ۴ گروه از کشورها با پایین‌ترین سطح درآمد آهسته‌است از ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۰

سیزده تولی را طی کرده است. بالعکس سهم ۲۰ درصد از شرمندترین ها مدواماً رشد کرده و از ۷۰ به ۸۳ درصد رسیده است. و این همه هنگامی رخ داده، حداقل بیشترین بخش آن، که کشورهای شرمند در رکود به سر می‌بردند و جریان سرمایه هم چنان از کشورهای شرمند به سوی کشورهای مقیر با پیش فرض توسعه صنایع جدید و گسترش خدمات مالی و دیگر خدمات، سرازیر بوده است. (بررسی اطلاعات در دسترس در گزارشات یانک چهانی در سال های اخیر نیز نشان می‌دهد که قطبی شدن هم چنان با تمام قوا در دهه‌ی ۱۹۹۰ در جریان است).

بدین ترتیب در پایان قرن‌ها توسعه‌ی سرمایه‌داری وضعيت این گونه است: ۲۰ درصد مردم دنیا از ۵/۳ درصد تولیدات و درآمد جهانی برخودارند در حالی که پیش از ۸۳ درصد (به سنت آخر جدول نگاه کنید) در دست ۲۰ درصد از شرمندان جهان است.

تمامی ملل، از ترس از میان رفتار (مجبوی می‌شوند) روش تولید بورژوازی را برگزینند و این گزینش و ادارشان می‌سازد تا آن‌جهه را که از نظر بورژوازی تعلن خوانده می‌شود به درونی تنشی شفاط جامعه وارد کنند، یعنی خود تبدیل به بورژوازی شوند. در یک کلام، دنیایی را به وجود می‌آورد که همانند و همشکل خودش باشد.

مسلسل تاریخ ۵۰ ساله‌ی گذشته به وضوح نشان داده که روند توصیف شده در ۱۵۰ سال پیش هم چنان ادامه دارد. اما یک ویژگی درونی رسوخ سرمایه‌داری که همین جا توصیف شده وجود دارد که در مانیفست مطرح نشده است. سرمایه‌داری، به دلیل ماهیت فطری خود، با ایجاد و گسترش جغرافیایی به حیات خود ادامه می‌دهد اما این کار را کاملاً ناعادلانه انجام می‌دهد. اگرچه در اقتصاد هیچ چیز تابع قوانین خشک ریاضی نیست،

گرایشات قابل توجهی که توسط سچشم‌های درونی سرمایه‌داری به وجود آمده‌اند، وجود دارند. یکی از نمونه‌هایی بر جسته‌ی این گرایشات وسیع تر شدن مشخص و واضح فاصله‌ی میان تعداد انجشت شمار ملل شرمند و بقیه دنیا است. جهانی شدن پرستاب امروری این قطبی شدن را به وضوح نشان می‌دهد.

یک بررسی اخیر انجام شده درباره‌ی توزیع درآمد در دنیا از ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۰، که خلاصه آن در جدول زیر آمده است، نشان می‌دهد که امروزه ۲۰ درصد جمعیت دنیا در کشورهای زندگی می‌کنند که پیش از ۸۳ درصد تولیدات کالاهای و خدمات ارائه شده در دنیا را تولید و مصرف می‌کنند (سهم

یادداشتی بر مانیفست که نویست

نوشته: هاری مگ دان

ترجمه: مهرنوش کیان

می‌توان گفت که قبل مذاوم پاراگراف زیر از مانیفست که نویست این روزها نشانه‌ای است از گسترش جهانی سرمایه‌داری:

"تمامی صنایع ملی قدیمی تا پیده شده اند یا در حال تابودی اند. این صنایع توسط صنایع نوینی که ظهورشان مبتنی به مستله مرگ و زندگی برای تمامی ملت‌ها می‌گردد، صنایعی که دیگر از مواد اولیه محلی استفاده نکرده بلکه مواد اولیه را از دورترین نقاط حمل می‌کند، صنایعی که تولیداتشان را نه تنها در جوامع محلی بلکه در چهارگوشه جهان مصرف می‌کنند، جایگزین می‌گردند. به جای خواسته‌های قدیمی که توسط تولیدات ملی پیدا شده، خواسته‌های جدیدی مطرح می‌گردند که برای پیدا شدن گزینش از مخصوصات تولیدی کشورهای دور دست استفاده کرد. ملل مختلف در دنیا به یکدیگر وابسته اند...

تمامی ملل، از ترس از میان رفتار (مجبوی می‌شوند) روش تولید بورژوازی را برگزینند و این گزینش و ادارشان می‌سازد تا آن‌جهه را که از نظر بورژوازی تعلن خوانده می‌شود به درونی تنشی شفاط جامعه وارد کنند، یعنی خود تبدیل به بورژوازی شوند. در یک کلام، دنیایی را به وجود می‌آورد که همانند و همشکل خودش باشد."

مسلسل تاریخ ۵۰ ساله‌ی گذشته به وضوح نشان داده که روند توصیف شده در ۱۵۰ سال پیش هم چنان ادامه دارد. اما یک ویژگی درونی رسوخ سرمایه‌داری که همین جا توصیف شده وجود دارد که در مانیفست مطرح نشده است. سرمایه‌داری، به دلیل ماهیت فطری خود، با ایجاد و گسترش جغرافیایی به حیات خود ادامه می‌دهد اما این کار را کاملاً ناعادلانه انجام می‌دهد. اگرچه در اقتصاد هیچ چیز تابع قوانین خشک ریاضی نیست، گرایشات قابل توجهی که توسط سچشم‌های درونی سرمایه‌داری به وجود آمده‌اند، وجود دارند. یکی از نمونه‌هایی بر جسته‌ی این گرایشات وسیع تر شدن مشخص و واضح فاصله‌ی میان تعداد انجشت شمار ملل شرمند و بقیه دنیا است. جهانی شدن پرستاب امروری این قطبی شدن را به وضوح نشان می‌دهد.

یک بررسی اخیر انجام شده درباره‌ی توزیع درآمد در دنیا از ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۰، که خلاصه آن در جدول زیر آمده است، نشان می‌دهد که امروزه ۲۰ درصد جمعیت دنیا در کشورهای زندگی می‌کنند که پیش از ۸۳ درصد تولیدات کالاهای و خدمات ارائه شده در دنیا را تولید و مصرف می‌کنند (سهم

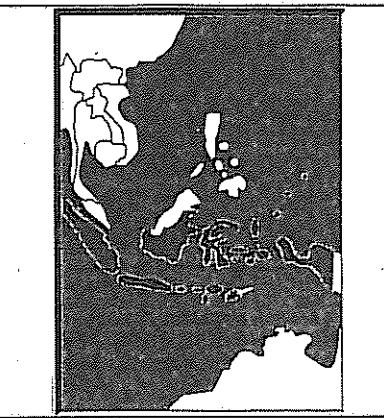
جمعیت	درصد درآمد کل جهان	تقویم درآمد جهان ۱۹۹۰ - ۱۹۶۵
۱۹۹۰	۱۹۸۰	۱۹۷۰
۱/۴	۲۰ درصد قریترین	۲/۳
۱/۸	۲۰ درصد دوم	۲/۸
۲/۱	۲۰ درصد سوم	۳/۹
۱۱/۳	۲۰ درصد چهارم	۱۸/۲
۸۳/۴	۶۹/۲	۷۵/۴

منبع: روپرتو پاتریسیو کورتیزونج و تیموتی پاتریک موران، "روندهای توزیع درآمد در انتقاد جهانی، ۱۹۹۲-۱۹۹۵"، ژورنال آمریکایی جامعه شناسی، جلد ۱۰۲، شماره ۴، زانویه ۱۹۹۷.

جمله دیگری از مانیفست که مربوط می‌گردد به همین مستله و بارها و بارها نیز نقل شده است، می‌گوید: "بورژوازی، در طول حاکمیت ترقیای صلساله اش، در مقایسه با جمیع سلسله‌ای قبیل از خود بزرگترین و اثیوپیهای توزیع نیزهای تولیدی را بوجود آورده است." مانند بسیاری دیگر از مطالب مانیفست بر این نکته نیز پس از گذشت ۱۵۰ سال هم چنان می‌توان تأکید نمود. و باز هم باید بر عدم توزیع یکسان تیروهای تولیدی از منطقه‌ای به منطقه دیگر واقع گردید. از یک طرف شاهد معجزات علم الکترونیک هستیم و از طرف دیگر بر اساس آخرين "گزارش توسعه انسانی" سازمان ملل، پیش از یک میلیارد نفر از مردم در جهان از آب

آشکارتر می‌گردد، واقعاً مستله "دموکراسی یا مرگ" است (۲)

در برابر این مبارزه جویی هیچ آلت‌رناتیو دیگری وجود ندارد. میان روها و طرفداران سیاست‌های گام به گام در اپوزیسیون انتوئری به خصوص از ۱۹۷۸ و با شاید از ۱۹۸۳ به بعد، با تاکام شدن "عرضه ۵۰ نفره"، توانسته اند هیچ گونه رفرمی را پیش ببرند. استراتژی میان روها و طرفداران سیاست‌های گام به گام که خواهان تغییر از بالا بوده اند توانسته به مردم آموزش سیاسی داده و حمایت آنان را به خود جلب نماید.

و اما PRD پس از یک دوره فعالیت نیمه علني و مبارزه برای بالا بردن سطح آگاهی عمومی مردم و رایج ساختن فعالیت‌های مدرن سیاسی (تظاهرات، اعتضادات، اجتماعات عمومی، راه پیمایی‌ها و پخش اعلامیه) تصمیم گرفت در جهت ایجاد ترکیبی از مبارزات قانونی، نیمه قانونی و غیرقانونی برای تشکیل و اعلام موجودیت حزب به عنوان بخشی از برنامه‌ای مشخص با هدف به دست آوردن حق رای عمومی حرکت نماید. علاوه بر آن با توجه به ریسک موجود در این حرکت (از جمله خطر نابودی کامل حزب) و همچنین برای حمایت از حقوق دموکراتیک دیگر گروه‌های طرفدار دموکراسی سعی کردیم که وحدت با پیشه نیروهای طیف سیاسی را بر اساس پلاتفرم دموکراتیک کردن جامعه و سرتگونی رژیم "نظم نوین" سوهارت و سمعت بخشم.

مهمنترین نیرویی که می‌باشد در این وحدت گنجانده می‌شود "حزب دموکراتیک انتوئری" (PDI) بود. (۳) ممکن است برخی مردم، با منطق صوری شان، به انتظار ما از حزبی قانونی مثل PDT برای سپردن تعهد نسبت به پلاکفرم دموکراسی پایدار، بختند. بگذار این قدر بختند که خسته شوند. PDI برخلاف دیگر گروه‌های اپوزیسیون توده وسیعی را به دنبال خود دارد که توسط رژیم سرکوب می‌شوند اما هیرارشی PDI از این نیروهای مردمی برهه نمی‌گیرد و این امر بسیار خطناک است. دقیقاً به همین دلیل است که حزب ما از PDT حمایتی هادانه کرده و مستقیماً به اعضای ساده‌ی آن برنامه‌ای برای بدست آوردن دموکراسی ساده‌ی تمام عیار را ارائه می‌نماید. این روش ما برای بردن پیام سیاسی خود به میان مردم است یعنی از طریق شکستن سد ناآگاهی‌ها و ارائه نظری جدید به آنان. یک حزب پیشرو دیگر چه نهشی می‌تواند اینها کند؟ در ضمن هنگامی که طرفداران PDT یعنی اشاره نیمه پرولتاریا و خرده بورژوازی به حرکت درآمده و هم اکنون در خیابان‌ها حضور دارند کار ما بسیار عاجل تر می‌گردد. در اینجا باید اشاره کنم که بسیج مردم در مناطق قیطرشین شهری برای ما از زمانی که PRD با PDI همکاری می‌کند بسیار آسان‌تر شده است.

انتوئری می‌داند که انتوئری یک جامعه‌ی مدرن تیست. اگرچه ایله‌ی حق رای عمومی از دوران زندگی سیاسی روزمره‌ی مردم جایی واقعی ندارد. درست است که در ۱۹۵۵، دورانی که از آن به عنوان لیبرال دموکراسی یاد می‌کنند، مساواه چنین حقوقی برخورد بودیم اما بعدها دولت و نیروهای نظامی و حتی با سکوت و رضایت حزب کمونیست انتوئری این حقوق از مردم گرفته شد.

حزب ما باور دارد که صرفاً یک دمکراسی پایدار و مداوم می‌تواند اساس مبارزات آتی طبقه کارگر را فراهم کرده و راه را برای آن هموار گرددان. تصور توسعه و گسترش مبارزات طبقه‌ی کارگر بدون وجود دموکراسی خیالی باطل است. ویژگی ناکامل انقلاب دموکراتیک چالشی را در برابر حزب پیشو ام طرح می‌نماید و آن عبارت است از آگاه سازی مردم از حقوقی که در یک جامعه‌ی مدرن به کار گرفته می‌شوند: دموکراسی موثر و پایدار، بسیج توده‌ها، یعنی تمامی توده‌ها و نه فقط طبقه‌ی کارگر را برای گرفتن این حقوق منتظر قرار می‌دهد.

تلاش برای دستیابی به این هدف باید برنامه‌ی تمامی اپوزیسیون در انتوئری منجمله نیروهای چنین باشد. البته ما می‌دانیم که راه حل واقعی در مبارزه‌ی طبقاتی است و ما از حق خود برای دنبال کردن چنین مبارزه‌ای دفاع می‌کنیم. این امر به معنای دفاع از استقلال سیاسی حزب است و ما این امر را از هر طریق که لازم بدانیم انجام خواهیم داد.

بدست آوردن حق رای عمومی و لغو پنجم قانون سیاسی سرکوبگرانه به ما کمک می‌کند تا آسان‌تر یا مردم درباره‌ی انقلاب واقعی و مراحل آن صحبت کنیم. ما خواهیم توانست حزبی علني شودند، لازم به در انتخابات شرکت کرده و به طور قانونی توده‌ها را بسیج نماییم. شاید این برنامه برای مبارزه با یک دیکتاتوری که از حمایت نیروهای نظامی برخوردار است ساده‌انگارانه به نظر آید. اما حتی اگر این برنامه ساده باشد با احساسات واقعی من برآ آگاهی واقعی تأکید می‌کنم و اینه‌آل‌های توده‌ها در مقطع فعلی همراه است. هم چنین ما کاملاً آگاه هستیم که چنین برنامه‌ای تیازمند تهدید کامل، آمادگی برای فدایکاری و مبارزه جویی سرستاخانه‌ای است. مقابله با دیکاتوری طبقه‌ی حاکم امروزی، نیرویی که دیگر نمی‌تواند عوام فرسی نماید و روز به روز ماهیت اصلی آن (تحمیل به زور سرتیزه) این زاویه با موضوع برخورد کنیم، هر کودکی در

اندوئری: سازماندهی مبارزات توده ای برای دموکراسی واقعی

صاحب‌به با یکی از رهبران "حزب دموکراتیک مردم"

اشارة: "مارلین" یک از سوابق ایستاده‌ی قبال در انتوئری و از بنانگذاران و عضو گذازه‌رکنی‌یکی یکی هریان دموکراتیک رادیکال یعنی "حزب دموکراتیک مردم" (PRD) می‌باشد. وی از رهبران اصلی در طی سال‌های دهه‌ی ۸۰ و نویل دهه‌ی ۹۰ که PRD همچنانکل حزب به خود نگرفته بوده است. در طی این سال‌ها، مدتی را در شبکه‌ی استرالیا به سر برده و در زمینه اشکال مبارزات رادیکال سیاسی تجارتی اندوئری است. او اکنون یکی از اعتصابی هشت تحریریه شریه شد.

متوجهه‌ی زیرینا وی به عنوان یکی از اعتصابی دموکریت "حزب دموکراتیک مردم" PRD انجام شده است، حزبی که فعالیتش در حال حاضر در انتوئری مستمر نمی‌باشد. PRD یکی از نیروهای اصلی در مبارزات مردمی برای دیکتاتوری سوهارت و بوده و هم اکنون ۱۵ نفر از مرکزیت حزب در زندان به سر این بیرون شده. میان این عده کسانی چون "بودیمان سوجات می‌گویی" دیگر کل حزب و "دیپاواری" رهبر سایه‌ی انتقام‌گیر کارگری و بسته به انقلاب واقعی و مراحل آن صحبت کنیم. ما خواهیم توانست حزبی علني شودند، لازم به در انتخابات شرکت کرده و به طور قانونی توده‌ها را بسیج نماییم. شاید این برنامه برای مبارزه با یک دیکتاتوری که از حمایت نیروهای نظامی برخوردار است ساده‌انگارانه به نظر آید. اما حتی اگر این برنامه ساده باشد با احساسات واقعی من برآ آگاهی واقعی تأکید می‌کنم و اینه‌آل‌های توده‌ها در مقطع فعلی همراه است. هم چنین ما کاملاً آگاه هستیم که چنین برنامه‌ای تیازمند تهدید کامل، آمادگی برای فدایکاری و مبارزه جویی سرستاخانه‌ای است. مقابله با دیکاتوری طبقه‌ی حاکم امروزی، نیرویی که دیگر نمی‌تواند عوام فرسی نماید و روز به روز ماهیت اصلی آن (تحمیل به زور سرتیزه) این زاویه با موضوع برخورد کنیم، هر کودکی در

سؤال: مهمترین درس‌هایی که از انتخابات مه ۱۹۹۷ می‌توان گرفت کدامند؟
جواب: بهتر است به گذشته بازگشته و به دلایل اصلی که حزب ما برای شرکت در انتخابات داشت و همچنین به قوانین سیاسی سرکوبگرانه ۱۹۸۵ و DWI نیروهای نظامی در سیاست (که FUNGSI خوانده می‌شود) نگاهی پیاندازیم (۱).
یکی از طرق سنجش انقلاب دموکراتیک این است که بینیم آیا توده‌ها توانسته اند حق شرکت در انتخابات یعنی حق رای بست آورند یا نه. اگر از این زاویه با موضوع برخورد کنیم، هر کودکی در

مقاومت آماده بودند ما نیز توانستیم این ساختار را گسترش داده و چگونگی آن را به معرض امتحان بگذاریم. این ساختار عبارت بود از: یک سیستم تبلیغی- تهییجی، سیستمی برای پسیج که شامل تعیین راه هایی برای اعزام رفاقت به مناطق "حساس" می گردید، سیستم عملیاتی، سیستم ارتباطی و یک ها، سیستمی برای پخش اعلامیه ها و دیگر نوشته ها، سیستمی برای فعالین و ساختارهایی که در مناطق مختلف پایه گذاری شده بودند (برای گسترش حضورمان به طور پیوسته در مناطق خاک).

حال با توجه به موقعیت این ساختار ما در نظر داریم آن را دایمی نماییم. شاید ساختارهای عملی که پایه گذاری گردد این بعدها بتواند به صورت اسکلت بدنی یک انتراتانیو یعنی سازمان های اجرایی مردمی عمل نماید.

سوال: آیا نارضایی عمومی پس از انتخابات هم چنان ادامه دارد؟

جواب: از زمان انتخابات به بعد مردم دریافتہ اند که چگونه مسائل خود را حل کنند. تنقر از سبیل های قدرت افزایش یافته و تبدیل به حملات و تخریب مقرهای پلیس، دفاتر دولتی در روزاتها و دفاتر اجرایی دولتی در مناطق شده است. در جاکارتا و دیگر نقاط در رد نتایج انتخابات تظاهرات گسترهای صورت گرفته و در میان طبقات متوسط و اپوزیسیون دریارهای یک استخایات عادلانه و جایگزینی رئیس جمهوری بحث های پیشتری صورت می گیرد. این همه نشان می دهد که مردم برای یک انقلاب دموکراتیک آماده اند. اما در مقابل، به جز PRD، اپوزیسیون دموکراتیکی که بتوانند به چنین مبارزه جویی در حال افزایش و رادیکالیسم پاسخ دهند وجود ندارد چرا که خود همین رادیکالیسم و مبارزه جویی برای گروه های دیگر ترسناک است.

سوال: فرقای شهروشنین چه کسانی هستند و منشا مبارزه جویی آنان در چیست؟

جواب: آن چه ما فرقای شهروشنین می خوایم تشکیل شده است از یکاران، لومین پولتاریا (جب برهای، دزدان، شیادان، همه کسانی که در صنعت سکس مشغول کار هستند، فروشندهان مواد مخدر، کسانی که بر کامپیون های حامل بار پرینده و هر چه می توانند می دزند) و هم چنین دست فروشان، کارمندان دولتی و پخش خصوصی. در شمال جاکارتا این طبقه شامل کارگران کارخانه ها، پادوهای مغازه ها و سوپرمارکت ها و کارکنان فروشگاه ها (که پیشتر زن هستند)، کارگران ساده، راندهان وسائل تقلیله عمومی، دکمه داران کنار خیابان و غیره می گردد. اکثر این افراد در مناطقی به نام "کامپونگ" (دهکده هایی که در درون محدوده شهری زندگی می کنند. کوهی از آشغال همه جا دیله می شود، سیستم آب رسانی و فاضلاب وجود ندارد، پشه و مگس و سایر حشرات بیاند می کنند، اتاق ها چنان کوچکند که مردم مثال ساردهن در کنار یکدیگر می خوابند و همگی مجبور به استفاده و شمشو در توالات های عمومی هستند که باید برای

فرماتنهی PDI در ۲۷ ژوئیه ۱۹۹۶ پسیج شده بودند، بر شود.

موضوع کیری ای که ما در رابطه با "حزب توسعه ای متحده" (PPP) در طی انتخابات ماه مه ۱۹۹۷ انتقام دادیم نیز بر اساس این نوع تحییل صورت گرفت. هر چه پیشتر فوریت خواست توده ها برای یافتن محمول و فضایی برای ورود به مبارزه می سیاسی را در می یافتیم، پیشتر متوجه می شدیم که اکثریت توده های فعال از انتخابات ماه مه استفاده خواهند کرد حتی اگر مستقیماً عضو یا حمایت گر PPP نباشند (این حزب تتها جزئی است).

با این همه در جریان انتخابات دیدیم که اغلب

شرکت کنندگان رادیکال و مبارزه چو پیشتر از میان طبقات نیمه پولتاریا و خود بورژوازی شهری که در نواحی فقیرنشین شهرها زندگی می کنند بودند تا از مناطق تحت کنترل PPP. حتی اعضاء و حامیان PDI با شعار "مگا-ستاره" خود به حمایت از PPP پرخاستند. ("مگا" اشاره به مگاواتی) و یا "ستاره" علامت حزب PDI است) در حالی که از این کنترل شدیدی برقرار گردد بود (به خاطر پیاوید که آنان در سال ۱۹۹۵ چه کارهایی می توانستند انجام دهند)، نیست. آن چه واقعی است بیان نارضایتی است که برگرد "مگاواتی" به عنوان سبیل و در حول PDI، به عنوان تنها محل قانونی مخالفت در دسترس توده ها، متمرکز شده است. و این رهبری سیاسی تبخیگان PDI بوده است که گسترش و توسعه واقعی آگاهی ضدیکتاتوری توده ها را در سطح سیاسی در خود آن، تقویت نکرده است.

همان طور که انتظار داشتم ابتکار ما به همراه دیگر گروه ها، در تشکیل "کمیته مستقبل نظرات بر انتخابات" و "جمع مردم انتوتوی" به عنوان سازماندهی حمایت وسیع تر از PDI از چنان مردم با تمام توان خود برای برداشت موانعی که از این در میان مناطق مختلف گذاشته بود اقدام کردند. آن ها می داشتند و ما نیز در اعلامیه های خود گفته بودیم که اگر این موانع برداشته شوند و سیل مردم نواحی جاکارتا - بوکور - تانگ رانگ به یکدیگر پیوینند آن وقت چه کارها که می توانیم با نیروی جمعی انجام دهیم.

اکثر وسائل ارتباط جمعی خواست های مندرج در اعلامیه های ما را مطرح ساختند. ما از این که مقاد اعلامیه های ما به درون وسائل ارتباط جمعی تحت کنترل رژیم نفوذ کرده بسیار متوجه شدیم. اما بعد متوجه شدیم که خود رژیم با وجود آوردن فضایی برای وسائل ارتباط جمعی می خواسته حرکت بر ضد شعارهای ما را سازمان دهد.

همان طور که قبل از کنترل پخش اعلامیه ها در شرایط خطرناکی صورت گرفت. اما برای تمرین نظم در کار عملی، در تلاش برای ارائه برنامه هایمان تجربه بسیار خوبی بود. هیچ گاه چهره ای رفقای ما این قدر شاداب و پر از خنده نبود. درست هنگامی که توده ها برای پیوستن به یک جریان و ساختار

بسیاری از مردم در این نواحی عضو PDI هستند و بدین ترتیب ما در حال حاضر با آنان ارتباط تردید کنیم داریم. ما موفق شلیم از طریق بسیاری از تماس هایی که بدین ترتیب ایجاد شده است عواملی برای پخش اعلامیه ها و روزنامه های حزب پسیج نماییم یعنی این تماس ها بعدها تبدیل به عوامل خانواره و اطرافیان خود را نیز به این کار جلب می کنند و بدین ترتیب مجموعه ای عوامل پسیج کننده روز به روز در حال افزایش است.

جنبه دیگر این سوال به تهدید ما به این ایده که طبقه کارگر تیروی اصلی در توسعه و تکامل تاریخی در دوران کوتولی است باز می گردد. طبقه کارگر برای درک این مسئله که این طبقه باید در برایش هر نوع ستم بدون توجه به این که چه طبقه ای، پخشی یا ملیتی تحت این ستم قرار دارد بایستد بایستی آموزش بینند. این مسئله تیز با توجه به این که اکثریت طبقه کارگر اندلوتیایی عملنا با مسائلی چون دستمزدها و شرایط کار درگیر است امری ضروری است.

هم چنین ما کاملاً به این امر واقیم که حمایت توده ها از BDI به هیچ وجه به معنای حمایت واقعاً آگاهانه از "مگاواتی" (مگاواتی سوکارتو پوتری، دختر احمدسوکارتو رهبر فقید انتوتوی) و یا برنامه هایی که ممکن است او ارائه کند، نیست. آن چه واقعی است بیان نارضایتی است که برگرد "مگاواتی" به عنوان سبیل و در حول PDI، به عنوان تنها محل قانونی مخالفت در دسترس توده ها، متمرکز شده است. و این رهبری سیاسی تبخیگان PDI بوده است که گسترش و توسعه واقعی آگاهی ضدیکتاتوری توده ها را در سطح سیاسی در خود آن، تقویت نکرده است.

همان طور که انتظار داشتم ابتکار ما به همراه دیگر گروه ها، در تشکیل "کمیته مستقبل نظرات بر انتخابات" و "جمع مردم انتوتوی" به عنوان سازماندهی حمایت وسیع تر از PDI از چنان مردم با تمام توان خود برای برداشت موانعی که اندادخت. دستگیری فعالین ما در اغلب شهرهای مهم مثل ملان، لامپونگ، جاکارتا، بوجار، تانگ رانگ، بکاسی، بانتوتگ، سولو، بیکیاکارتا، سرانگ، پوروکرتو، سورایا، ملانگ، وندو، بالو اوینگ باندانگ، اعضای حزب و مردم را به مقاومت هر چه پیشتر ترغیب گرده است. در عین حال این دستگیری ها به ما نشان داد که خط مشمی و تاکتیک های ما صحیح بوده است. مردم داشتند برنامه ای را پس از کردند که نیازهای آنان را برآورده می ساخت و با آگاهی ضدیکتاتوری آنان همراه بود. مردم دسته دسته، و حتی گروه هایی که رقبی حزب ما هستند، برای پیشیرد خواست های مطرح شده از طرف ما تلاش می کنند. ما این کار را آهسته آهسته از اواسط دهه ۸۰ آغاز کرده بودیم پس جای تعجب نبود که فضای دموکراتیکی که ما به تدریج باز کرده بودیم توسط ده ها هزار نفر که بدنبال حمله ای تیروهای نظامی به ستد

برای مجلس ملی، مجلس محلی، دفتر شهردار یا فرماندار یا وزارت کار می‌گردد.
مسائل مطروحة عبارت بودند از دستمزدها، اضافه کاری، اخراج‌ها و رفتار تاهنجرار مدیریت- اخیراً چنین تشکل غیردولتی، دانشجویان و تشکل‌های کارگری شامل شاخه‌ی جاوه "اتحادیه‌ی شکوفایی کارگران اهلایی"، ۵۰۰ نفر را برای اعتراض به قانون کار جدید در جلوی مجلس بسیج کردند. از آن زمان به بعد، ائتلاف کارگری- دانشجویی "کمیته ملی برای مبارزات دموکراتیک" راهپیمایی هایی را به سمت وزارت کار و مجلس سازماندهی کرده که آخرین آن شامل ۴۰۰ نفر بود. در این اعتراضات "کمیته ملی خواستار لغو قانون جدید کار که از تصویب مجلس گشته است و کاهش پا حذف مالیات بر درآمد کارگران شده است...".

سوال: دیدگاه استراتژیکی و تاکتیکی PRD چیست؟ و چگونه می‌خواهد مبارزات کارگران و تهیستان شهرونشین را به یکدیگر مرتبط سازد؟

جواب: روش کلی ما را می‌توان بر اساس ضرب المثلی چنین جمع بنده کرد: "بدنبال آتش بگردید، به آتش دم بدھید، بر سر راه آتش بمانید، دنبال آتش بزرگتر بگردید، این آتش را بزرگتر کنید، بر سر راه آتش بمانید و همین طور الی آخر". به همین دلیل است که به محض تشخیص آتش در حال گسترش در میان قراری شهری، آتشی که می‌تواست پخش شد و تجزیه‌ی آموزش سیاسی برای دیگر بخش‌ها شود، ما الیت‌های خود را به این بخش اختصاص دادیم. این کار به این مفهوم نیست که ما کار در میان کارگران را رها کرده ایم الیت به جز منانطقی که اصولاً آتشی در کار نیست. بالعکس ما در حال حاضر سعی می‌کنیم کارگران را در ارتباط با مسئله‌ست اعمال شده بر مردم قریب حاشیه شهرها ترار دهیم. برای انجام این کار کادرهای قدمی و جدید را که در مرکز آتش قرار نداشتند به مناطق قیرنشین می‌فرستیم. ما هیچ گاه بر اساس یک طرح ایندیسیتی مقاومتی را سازمان نمی‌دهیم. برای تشخیص یک منطقه آتش باید تحلیل دقیق از اطلاعات در دسترس صورت گیرد. سپس باید این تحلیل را به امتحان گذاشت تا بینیم آیا شعله‌های آتش قدرت شعله ور شدن را دارند یا نه. فقط در طی این مراحل است که ما تصمیم می‌گیریم اولویت را به منطقه‌ای خاص، لایه‌ی اجتماعی خاص یا شکل خاصی از سازماندهی (قانونی یا غیرقانونی) اختصاص دهیم. هم چنین بدلیه‌ی منعکس شده در اطلاعات موجود را باید تحلیل نماییم تا دریابیم

سینما بروند ولی فیلم‌های ارائه شده چیزی بیشتر از فیلم‌های بزن و بکوب سانسور شده و یا فیلم‌های همراه با خشونت تولید شده در انلوتی، هنگ کنگ، تایوان و آمریکا نیست. تعداد بسیار کمی عضو PDI هستند. نظام موجود در کارخانه به این معنا است که برای گفتگو و ایجاد ارتباط با دیگر همکاران وقت بسیار اندکی وجود دارد. اغلب آنان پس از سازماندهی شدن از طرف ما یا یکدیگر دوست می‌شوند. اغلب آنان از نیز پول پیردازند. الکتریسیته برای هر خانه در حدود ۱۰۰ وات است (اگر از وضعیت نسبتاً بهتری برخوردار باشد این مقدار به ۴۰۰ وات می‌رسد). به پایان رساندن تحصیلات متوسطه و یا ورود به دانشگاه در این مناطق بسیار نادر است. در آمدها در حدود ۱۰۰ الی ۳۰۰ هزار رویه در ماه (۲۰ تا ۶۰ دلار) می‌باشد و اکثر خانوارهای آن بین ۲ تا ۵ نفر عضو دارند. کوکان تقریباً به طور دائم از یماری‌های چون ویا، تیقوس، منیزیت، اسهال، عفونت چشم و سینوزیت و فقر غذایی رنج می‌برند.

تظاهرات و اعتراضات اغلب حول مسئله تخریب خانه‌های خواست افزایش وسائل تقلیل عمومی (که در آمد رانندگان موجود را کاهش می‌دهد زیرا که در آمد آنها بر اساس حق العمل کاری پرداخت می‌شود و نه به صورت دستمزد)، منوع ساختن دکه‌های خیابانی و دست فروشی، بستن کیوسک‌های کوچک بلون این که مکان دیگری به آنان اختصاص داده شود، شکل می‌گیرد...

سوال: چرا آمادگی مردم نواحی قیرنشین شهری برای بسیج شدن علیه دیکتاتوری بیشتر از کارگران کارخانه‌های صنعتی بود؟
جواب: مردم نواحی قیرنشین شهری بیشتر از تضادهای موجود در دور بر خود خبر دارند چرا که پول دارها همه روزه در جلوی چشمان آن‌ها رفت و آمد می‌کنند. آنان همه روزه با اتنوع و اقسام تبهکاری مانند سیاست‌های تبهکارانه دولت و خشونت و پرخاشجویی ارتش در اشکال مختلف، اخاذی، رشو و ضرب و جرح رویه هستند. آنان در میان جمعی از افراد مختلف و از سطوح مختلف زندگی می‌کنند و معمولاً برای بحث و گفتگو در رسانه‌ای مسائل امنیتی سوسیالیزم وجود نخواهد داشت. و به طبقه کارگر مدرن چه از نظر فرهنگی و چه تکنولوژیکی سوسیالیزم خود در "کامپونگ" وقت کافی دارند. در عین حال اینان دسترسی بیشتری به اتنوع تشریفات داشته و بدین ترتیب از فرهنگی غالباً شهری و بیشتر لیبرالی- رادیکال برخوردار بوده و برای پذیرش عقاید جدید آمادگی دارند.

درست بالعکس سیاری از کارگران بخصوص کسانی که از مرکز و شرق جاوه به جاکارتا مهاجرت کرده‌اند، در مناطق محصور در حاشیه شهرها و تبریا ایزوله از بقیه مناطق زندگی می‌کنند. گاهی اوقات شرکت در تظاهرات سازماندهی شده از طرف ما در برای میطس ملی اولین فرست دیدار از مرکز شهر را برای آنان فراهم می‌کند. کارگران تدریجاً روزنامه‌های خود و بسیار پیش می‌آید که روزنامه‌های دو سه سال پیش را در دستشان می‌بینند. تقریباً هیچ کلام تلویزیون تدارند. ممکن است ماهی یک بار به

حالاً کمتر فعال هستند (مثل دستمزدها)؟

جواب: آهنگ اعتراضات و تظاهرات کارگری از ماه اوت (یس از تحولات ژوئیه ۹۶) یکسان مانده است. و این امر شامل همه‌ی اعتراضات درون کارخانه‌ای و اعتراضات بیرونی مثل تظاهرات در

سوال: نظر شما در کشاتدن مبارزه و رای مرحله‌ی ضددیکتاتوری چیست؟
جواب: ما همواره سعی کرده ایم که تبلیغات و مبارزات خود را و رای چارچوب مبارزات ضددیکتاتوری یکسانیم. بطور مثال، ما به مسئله شرایط اقتصادی، سیاسی، تکنولوژیکی و فرهنگی ضروری برای توسعه دموکراسی با بالاترین میزان خود، می‌پردازیم، و این یعنی پرداختن به دموکراسی اقلایی کارگران و دهقانان. اما در وسط گود در میدان واقعی مبارزه باید مطعن شویم که شرایط لازم برای سوق دادن حرکت و پرداختن گامی به جلو وجود دارد. مرحله‌ی جدید در مبارزه با یک جامعه‌ی توین را صرفاً با دادن حکم سیاسی نمی‌توان ایجاد نمود.

پاتویس‌ها:

۱- پنج قانون ارتقابی در سال ۱۹۸۵ تصویب گردیدند. بر اساس این قوانین فقط سه حزب شناخته شده حق فعالیت داشته، هر نوع فعالیت حزبی در روزهای و شهروای کوچک ممنوع شده است، دولت می‌تواند از ۱۰۰۰ عضو "مجلس مشورتی مردم" ۵۷۵ عضو و ۷۵ نفر از نمایندگان انتخاب نماید. این "مجلس" رئیس جمهور و معافون رئیس جمهور را تعیین می‌نماید، بر تمامی عرصه‌های اجتماعی، سیاسی و سازمان‌های فرهنگی یک اینتلولوژی تعریف شده از سوی دولت تحمیل شود، و به دولت اجازه‌ی دخالت در امور داخلی سازمان‌ها داده می‌شود. *Dwi-Fungi* یک دکترین رسمی دولتی است که بر اساس آن نیروهای نظامی نقشی دوگانه دارند، یکی نشش دفاع از کشور و دیگری نقش سیاسی در کلیه امور غیرنظمی.

۲- حکومت فعلی توانست موجودیت خود را با تصفیه‌ی سیستماتیک چیز و نیروهای پیشو از جامعه انتوvertی در سال ۱۹۶۵ تثیت نماید. این تصفیه با حلف فیزیکی یعنی از یک میلیون کارگر و کشاورز و غیره و حسنه ۱۵ ساله‌ی پیش از ۲۰ هزار نفر تکمیل گردید. بسیاری از سازمان‌ها و روزنامه‌ها، حزب کمونیست اندتوvertی و دیگر سازمان‌های چیز گرا ممنوع اعلام شدند. "گسترش مارکسیسم-لنینیسم" غیرقانونی اعلام شد.

۳- PDI یکی از سه حزب به رسمیت شناخته شده از طرف رژیم است. در سال ۱۹۹۶ زیر قشار دولت این حزب به دو شاخه تقسیم شد. پخش طرفدار دولت PDI به رهبری "سوریادی" در ژوئن ۱۹۹۶ تشکیل گردید. این پخش با به رسمیت شناخته شدن از سوی دولت توانست در انتخابات سه ۱۹۹۷ شرکت کند. پخش دیگر، "PDI-مبارزه" به رهبری مگاواتی سوکارنو بوتری به رسمیت شناخته نشده و به همین دلیل اجازه شرکت در انتخابات را دریافت نکرد. "PDI-مبارزه" (که در این مصافحه فقط به نام PDI یاد شده است) از پشتیبانی اکثریت اعضا برخوردار بوده و هم چنان در شکل ساختاری قابل خود عمل می‌کند.

ترجمه با تلخیص از تشریه "LINKS"

شماره ۹، نوامبر ۹۷ - فوریه ۹۸

باشد یا نه، بحث در این باره غیرقابل اجتناب است.

در این دوران که رژیم هنوز دلیلی برای عذول از گفته‌های خود و پستن فضای دموکراتیک ندارد ما تلاش خواهیم کرد حزب خود را قانونی نماییم. ما در انتخابات شرکت خواهیم کرد و از هر فرصتی برای ورود به تهادهای دولتی، اتحادیه‌های کارگری، اتحادیه‌های کشاورزان وغیره بخصوص و اساساً آن تهادهایی که امکان رساندن صدای ما به تعداد بیشتری از مردم را فراهم می‌کنند، استفاده خواهیم کرد. و در عین حال- و در واقع این کار را از همین حالا شروع کرده ایم- ما مستقیماً مردم را در شوراهای مردمی از روزتا تا سطح ملی، و کارخانه‌ها، مزارع برترخ و دیگر مزارع بسیج و سازماندهی خواهیم کرد. در این شوراهای خواهد بود که ما جایی برای بنا تهادن ریشه‌های خود یافته و از آنجا برای تبلیغ خواسته‌ها و سازماندهی قیام آغاز خواهیم کرد.

ما برای دموکراتیک کردن کلیه تهادهای دولتی، و حتی از میان برداشتن تهادهایی که دارای ماهیت انگلی و متجاوز استند و در عین حال انتقال گام به گام قدرت به شوراهای مبارزه خواهیم کرد. باسیع به این سوال که آیا شوراهای باید مسلح شوند یا نه مربوط می‌گردد به مسئله خلع سلاح دولت. ما هم چنین برای پیشرفت تکنولوژیکی صنایع باید، دسترسی پیشتر به آموزش و پرورش، پهنشت، مواد دارویی و غذایی و یکسان سازی ارزش کار در شهر و روزتا مبارزه می‌کنیم. ما برای گسترش فرهنگی علمی، فرهنگ دموکراسی و کار تلاش می‌کنیم. پیشتر این نوع سیاست‌ها در پرتابه حزب و پلاتفرم سیاسی آن منعکس است.

فرض دوم این که ما خواهیم توانست رهبری چنین را به دست گرفته و دیکاتوری را پراندازیم. در این صورت دولتی انتلافی از کلیه‌ی گروه‌هایی که در پراندازی رژیم دست داشتند و برای پیشرفت آنی چامعه متعابی به همکاری هستند، تشکیل خواهیم داد. و در اسرع وقت، در هنگامی که مردم هنوز در خیابان‌ها حضور دارند و یا ما هنوز می‌توانیم آنان را به خیابان‌ها بیکشیم، تهادهای جو و ستم و انجکلی رژیم را از میان برمی‌داریم. دموکراسی را تماشی کنند، تهادهای شرکت کنند و خواهیم از توهه‌های درگیر به نوبه خود به شدت و حدت حرکت شور تازه‌ای می‌بخشنند. دلیل چنین رابطه‌ی متعابی در این است که قوت حرکت سیاسی، در حالی که توهه‌ها اهداف سیاسی خود را می‌یابند، تهادی ریشه در مشکلات آنان دارد. ما توسعه‌ی برنامه، استراتژی و تاکتیک و نیز روش کار برای آمادگی برای جلسه مارس ۱۹۹۸ "مجلس مشورتی مردم" (جلسه مربوط به انتخاب رئیس جمهور)، و هم چنین پس از آن را بر این اساس بنا تهاده ایم اگرچه در آینده شدت و نوع مسائل مطرحه متفاوت خواهد بود...

سوال: پس از رفتن سوهارتون چه اتفاقی خواهد افتاد؟
جواب: در آینده‌ی تردیک دوسناریو محتمل است. اول فرض کنیم که ما در به دست گرفتن رهبری حرکت برای سرنگونی دیکاتوری موفق نشویم. در چنین موقعیتی رژیم جدید نخواهد توانست از تله‌ی تاریخی بگزیند یعنی این که مجبور خواهد شد بخصوص در اوایل زمامداری در مورد مستله دموکراسی صحبت نماید. عوامگری و وجود داشته

که این پلیده زودگذر یا پایدار است. ما مطمئن هستیم که هر دو حرکت کارگری و فقرای شهری هم چنان از تحرک کافی بخوردار است، غالیت‌های کارگری اخیر ما شانگر این مطلب است و در مناطق قبیرنشین شهری بسیج مردم مثل بسیج ۲۷ ژوئیه روز به روز آسان‌تر می‌گردد.

مشکل تکنیکی که ما امروزه با آن رویرو هستیم عبارت است از این که چگونه روندهای آتی در سازماندهی و هدایت مبارزات فقرای شهرنشین و کارگران را بآین توجه به این واقعیت که این دو گروه از نظر چهارپایی کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و هم چنین روزنامه و اعلامیه در تعداد زیاد پخش نمی‌گردد، ترسیح نمایم. مسلماً ما امیلی به کمک وسائل ارتباط جمعی رسمی نداریم. یکی از رفاقت معتقد است که کارگران می‌توانند با حرکت در خیابان‌های مهم استراتژیک (که نمی‌توانیم در اینجا آنها اسم بیریم!) به عنوان پیشو (بخوانید: کاتالیزور) عمل کنند، ولی برای بسیج فقرای شهرنشین، بسیج آنها در همان کوجه‌های محل زندگی شان که به آن خیابان‌ها ختم می‌شود کافی است. مشکل دیگر به کارگیری صحیح کادرها در ایجاد تهاده‌های اجرایی اقلایی مناسب برای منطقه، پخش یا سطوح مختلف آتش خیز است. در اینجا مشکل تمرکز کادر در مرکز آتش‌ها است.

سوال: چگونه انتظار دارید اکنون که انتخابات به پایان رسیده حرکت ضددیکتاتوری را مجدداً مطرح سازید؟

جواب: در میان رفاقت‌ای جمله‌ی بامزه‌ای رواج یافته: "تا زمانی که توده‌ها را دارید حتی جشن تولد شما می‌تواند جرقه‌ای برای آغاز حرکت باشد". البته این جمله فقط شوخی است اما از طرف دیگر تشنگ می‌دهد که میان دامنه‌ی بسیج و شدت حرکت سیاسی رابطه‌ای دیالکتیکی برقرار است: شدت حرکت تعداد توهه‌های شرکت کننده را افزایش می‌دهد و از طرف دیگر سطح مشخصی از توهه‌های درگیر به نوبه خود به شدت و حدت حرکت شور تازه‌ای می‌بخشنند. دلیل چنین رابطه‌ی متعابی در این است که قوت حرکت سیاسی، در حالی که توهه‌ها اهداف سیاسی خود را می‌یابند، تهادی ریشه در مشکلات آنان دارد. ما توسعه‌ی برنامه، استراتژی و تاکتیک و نیز روش کار برای آمادگی برای جلسه مارس ۱۹۹۸ "مجلس مشورتی مردم" (جلسه مربوط به انتخاب رئیس جمهور)، و هم چنین پس از آن را بر این اساس بنا تهاده ایم اگرچه در آینده شدت و نوع مسائل مطرحه متفاوت خواهد بود...

سوال: پس از رفتن سوهارتون چه اتفاقی خواهد افتاد؟
جواب: در آینده‌ی تردیک دوسناریو محتمل است. اول فرض کنیم که ما در به دست گرفتن رهبری حرکت برای سرنگونی دیکاتوری موفق نشویم.

در چنین موقعیتی رژیم جدید نخواهد توانست از تله‌ی تاریخی بگزیند یعنی این که مجبور خواهد شد بخصوص در اوایل زمامداری در مورد مستله دموکراسی صحبت نماید. عوامگری و وجود داشته

تند اووم رژیم سوهارت تو علی‌عمر غم برکناری او

ک. پویان در پی بحران اقتصادی اخیری که از تابستان سال ۹۷ کشورهای آسیای جنوبی را فرا گرفت، در کلیه این کشورها، اوضاع سیاسی دچار تغییراتی محسوس گردید، از جمله این کشورها که دامنه پیران سیاسی، رژیم آن را مجبور به عقب‌نشینی و رتوش هیات حاکمه ساخت، اندوتی می‌باشد. این کشور با تردید ۲۰۰ میلیون جمعیت، جزو پنج کشور نخست جهان از نظر تعادل نفوس یوده، پرجمعیت‌ترین کشور مسلمان و هم‌چنین یکی از مهم‌ترین بازارهای امپریالیسم جهانی در آسیای جنوب شرقی می‌باشد. در دوران جنگ سرد، در شرایطی که آسیای جنوب شرقی به کانونی برای مبارزه علیه امپریالیسم تبدیل شده بود، با کوتای نظامیان و کشتار ییش از یک میلیون کمونیست، اندوتی تبدیل به هم‌ترین دژ امپریالیسم در منطقه علیه کمونیسم گردید. برکناری سوهارت، رژیمی که اوضاع اقتصاد داخلی، قصد داشت با توهمندی سه‌ساله‌ای در سرکوب توده‌ها و اجرای اوامر امپریالیست‌ها دارد، واقعه‌ای است که اهمیت پرسی اوضاع و تحولات اخیر در این کشور را دو چندان می‌کند.

در شرایطی که بحران اقتصادی اخیر، اندوتی را به آستانه فربوشی کشانیده و گرسنگان را به خیابان‌ها روانه کرده بود، محمد سوهارت تو سوی مجلس این کشور که ییش از نیمی از اعضای آن را خود منصوب کرده و مابقی نیز با اجازه او توسط مردم برگزیده شده‌اند، در ماه مارس برای هفت‌مین بار چهت تصدی ریاست دولت انتخاب گردید. بورژوازی اندوتی امیلدار بود که با انتخاب مجدد وی، بتواند هم چون گشته، با توصل به سرکوب و ارعاب، آرامش را برقرار سازد. سوهارت پس از گریش مجدد خود، طی سخنانی با اشاره به وحامت اوضاع اقتصادی با اظهار این که دوران شکوفایی رشد اقتصادی به سر آمد و بعنوان یک ملت پس از این مجبور به سفت کردن کمرهای خود می‌باشیم نیت بورژوازی اندوتی چهت گذاشتن بار بحران بر دوش کارگران و زحمتکشان اندوتی‌بایی را آشکار کرد.

سوهارت در شرایطی بر شیبور تعرض می‌نمی‌که بحران اقتصادی، مرزهای تحمل توده‌های زحمتکش را در هم شکسته بود. ارزش رویه اندوتی طی دوره ۶ ماهه سپتامبر ۹۷ تا فوریه ۹۸ در مقابل ارزهای معتبر بین‌المللی به میزان ۸۰ درصد ارزش خود را از دست داده بود. بدھی های خارجی اندوتی که ۷۴ میلیارد دلار، آن متعلق به پخش خصوصی بوده و موعد بازپرداخت ۵۹ میلیارد دلار آن سال جاری می‌باشد به مرز ۱۵۰ میلیارد دلار

۵ میلیارد دلار کمک بلاعوض دولت‌ها و نهادهای مالی امپریالیستی دریافت می‌کرد، انتظار چنین سیلی محکمی را نداشت و از این روح‌گفتار متابله با سرمایه‌های بین‌المللی را در خود نمی‌دید، این بار توجه خود را به تشید سرکوب معطوف کرد ولی، مقابله با توده‌هایی که از فقر و فلاکت به سته آمد نیز چندان آسان نبود. متنها علیرغم گسترش روزافزون حرکات اعتراضی توده‌ها، این حرکات قادر تشكیل و اتوریتی لازم چهت تحولات اقلایی بوده، آگاهی سیاسی و تشكیل پذیری توده‌های اندوتی‌بایی پس از ده‌سال حاکمیت سرکوب و تسرور در سطح نازلی بوده و از طرف دیگر نیروهای رنگارنگ مذهبی و لیبرال نیز با هدف حراست از نظامی که مورد ضرب قرار گرفته فراخوانده شده‌اند تا با سوار شدن بر موج مبارزات آن را به پیراهن‌های دهیت کنند. "آمین رئیس" از جمله معروف‌ترین رهبران منتبه مخالف سوهارت، در اوایل ماه مارس این موضوع را بخوبی آشکار ساخت. وی در مصاحبه‌ای با خبرنگاران اظهار داشت که "برای کشور ما سه نوع تنوری تغییر موجود است: کودتای نظامی، انقلاب و تغییر از طرق دمکراتیک و برای جلوگیری از خویشی ما راه سوم را برگزیده ایم".

ییش از آغاز حرکات اعتراضی توده‌ها، در ماه نوامبر ۹۷، اولین موافقت تامه میان سوهارت و صندوق بین‌المللی پول جهت فائق آمدن بر بحران به امضا رسیله بود یا توجه به بحران در ۱۵ ژانویه ۹۸ موافقت تامه مجددی میان طرفین به امضا رسید، ولی آغاز اتفاقی تظاهرات گستره تر گرسنگان به سوهارت تو اجازه نداد تا به تعهدات خود عمل کند. سوهارت تو جهت توهمندی پولی، برخی تبصره‌ها را به طور یک جایه به مواد مورد توافق اضافه کرده و حتی ادعا کرد که سیاست اقتصادی مستقلی را در ییش خواهد گرفت. سوهارت تو قصد داشت با مخاطب قراردادن احساسات ملی و دینی توده‌ها تا آگاه اتوریتیه ضرب دیده حاکمیت خود را سر و سامان دهد. در حالی که اکثریت توده‌ها به فقر و گرسنگی محکوم شده و دست‌آوری‌های قدیمی، مانند توطنه کمونیست‌ها و خطر بی‌دینان اشتراکی دیگر خریداری نداشت، این بار سناریو توطنه قدرت‌های بین‌المللی مطرح شد. قدرت‌هایی که تا دیریز یگانه دوستان اندوتی معرفی می‌شدند. سوهارت تو ادعا می‌کرد به سیاست‌های مالی صندوق بین‌المللی پول که باعث تضعیف هر چه سیلی سختی که سوهارت از صندوق بین‌المللی پول خورد، یک بار دیگر نشان داد که بورژوازی جهانی، در صورت لزوم از تادیسب و حتی قربانی کردن سرسیزده ترین کارگرگاران خود نیز ایالیست شدند. سوهارت تو که مانند هم بالکی خود در آفریقا یعنی میتوتو، عمر حاکمیت طولانی خود را می‌بینند سرسپردگی و خوش خدمتی هایی نیز به امپریالیسم جهانی است، طی ۳۲ سال گذشته با سرکوب خویین نیروهای کمونیست و اقلایی، سرکوب مبارزات کارگران و زحمتکشان، پیشکش ثروت‌های ملی به سرمایه‌های بین‌المللی و حمایت همه جانبه از امپریالیسم آمریکا در جریان جنگ ویتنام، سالیانه کرده هر زده‌اند. از اوایل فوریه با تحریک آشکار،

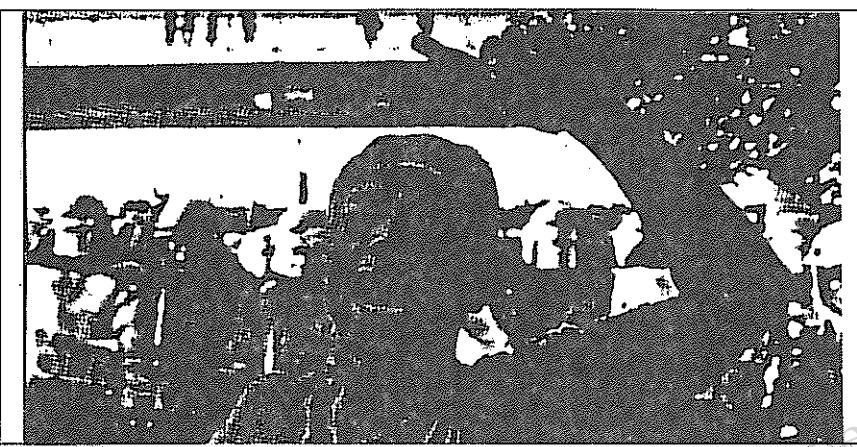
آموزگاران، کارگران نساجی و "سازمان اوقاف محمدیه" که بیش از ۲۰ میلیون عضو دارد از اعتراضات داشجوبی رژیم انبوتری را درین بست قرار داد. پس از ۳۲ سال اختتاق و سرکوب، اعلام حایات علمی از مبارزات داشجوبیان توسط جریانات مختلف از اهمیت زیادی برخوردار بود. در اوج رویارویی های خیابانی، صنلوق بین المللی پول با اعلام اختصاص یک میلیارد دلار وام فوری فرق العاده به تشیی ناموفق جهت تقویت سوهارت و دست یاری شان بود و ادار می کرد. بد نیست بدانیم، حداقل دستمزد مطابق قوانین انبوتری معادل ۱/۴ میلیون روپیه در ماه می باشد. قبل از آغاز بحران، در آمد ماهانه کارگرانیکه با حداقل دستمزد قانونی خارج شدن اوضاع از کنترل آنها، به دور کردن

چه بیشتر کمربندهای کارگران و زحمتکشان این کشور تأمین خواهد شد. تظاهرات گرسنگان هر چند از تشكل و خواست های اقلایی بی بره بود ولی با آغاز اعتراضات کارگری و وارد شدن داشجوبیان به میدان، از نظر کسی، اعتراضات توده ای رشد چشمگیری یافت. فشار اقتصادی و تنگنگاهی معیشتی، توده ها را به رویارویی با سوهارت و که از نظر آنها عامل خانه خرایی شان بود و ادار می کرد. بد نیست بدانیم، حداقل دستمزد مطابق قوانین انبوتری معادل ۱/۴ میلیون روپیه در ماه می باشد. قبل از آغاز بحران، در آمد ماهانه کارگرانیکه با حداقل دستمزد قانونی

دولت، حمله به اموال تجار و اصناف چینی تبار آغاز شد. عبدالزالی یکری مستول اداره تجارت و صنعت انبوتری با اعلام این که "دیگر زمان تقسیم مالکیت شرکت های انبوتریایی به پری بولی ها (انبوتریاتی های اصلی) فرا رسیده" و هدایت باندهای مافیایی - دولتی جهت چیاول اموال چینی تبارها، می خواست تهیستان و گرسنگان انبوتری را نیز به دنباله روى از این حرکات شوینیستی سوق دهد. در مقایل این تهاجمات به اقلیت قومی چینی که از نظر جمعیت پنج درصد نفوس و از نظر اقتصادی، جمعیتی تروتمند را تشکیل می دهنده، فرار سرمایه های چینی تبار به خارج بخصوص به استرالیا آغاز شد، به طوری که فقط در دو هفته پایانی ماه فوریه بیش از ۳ میلیارد دلار از انبوتری به استرالیا منتقل شد. و این واقعه نیز به وحامت بیشتر اوضاع بحران زده اقتصادی منجر شد.

ژست های ملی گرایانه سوهارت و عمر کوتاهی داشت. اقتصاد در شکسته انبوتری که شدیداً به وام های خارجی محتاج بود، اجازه تظاهر یافت و این نمی داد. در سوم آوریل موافقت نامه دیگری میان سوهارت و صنلوق بین المللی پول به امضای رسید، توافق نامه ای، که شرایطی سنگین تر از تفاقات قبلی را در بر داشت. در ۱۱ آوریل اعلامیه مشترکی منتشر شد، اطلاعیه ای که در آن سوهارت و فداری مطلق خود به سیاست های صنلوق بین المللی پول تأکید می کرد. مطابق موافقت نامه جدید، برای بی ارزش روپیه انبوتری نسبت به دلار آمریکا، به طور مداوم توسط صنلوق بین المللی پول کنترل خواهد شد. برهه های بانکی افزایش یافته و هزینه های اجتماعی دولت نیز کاهش خواهد یافت. گسترش و تسربی واگذاری صنایع و موسسات دولتی به بخش خصوصی و افزایش مالیات ها نیز از جمله موارد دیگر این تفاقات بودند.

در پی تسلیم شدن سوهارت و صنلوق بین المللی پول، مشروط بر اجرای کامل سیاست های مورد توافق با واگذاری ۴۰ میلیارد دلار، وام به انبوتری موافقت کرد. ۳ میلیارد دلار از این وام بیش از امراضی توافق نامه سوم، برای فروشاندن عصیان های گرسنگان، جهت خرید مواد غذایی تحويل شده و ۳۷ میلیارد دلار باقی مانده نیز به شکل مرحله ای توسط صنلوق بین المللی پول، بانک جهانی و بانک توسعه آسیا تحويل خواهد گردید. عرصه هزینه این وام ها نیز از قبیل تعیین شده است. بانک ها و شرکت های انبوتری به موسسات بانکی ژاپنی ۵ میلیارد و به بانک های کره جنوبی ۲۱ میلیارد دلار بدهکارند. به عبارتی دیگر وام های اختصاص یافته فقط ۵۰ درصد وام های بورژوازی انبوتری به بانک های ژاپنی و کره و ۲۵ درصد کل وام های خارجی انبوتری را جبران خواهد کرد و مابقی به اضافه برهه و اصل وام های جدید از طریق واگذاری موسسات دولتی به بخش خصوصی و سقت کردن هر

خانواده سوهارت و از حکومت تن در داد.

سوهارت و اتوریته و تکید گاه های خود را از دست داده بود. حمایت از عنصری متفویر که تعاملی سلاح های خود را از دست داده دیگر به صلاح بورژوازی انبوتری و متحдан بین المللی آنها نبود. باندهای مافیایی - دولتی، در زمانی که سوهارت و برای شرکت در کفرانس اسلامی به قاهره رفت و بود با یه آتش کشیدن محلات مسکونی و مراکز خرید و فروش و اتساب این اعمال به معتبرین، قصد داشتند این نکه را تفهیم کنند که فقط در حل موجود است یا سوهارت و یا هرج و مرج و ترور. این تشبیثات، آخرين دست و یا زدن های سوهارت و بود و عایدی جز روسایی یافشتر برای او در برنداشت و پس از آن ارتش انبوتری و پلیس این کشور نیز به فاصله گرفتن از او پرداخت. ارتش و پلیس انبوتری با روشن شدن این که عمر تاریخی سوهارت و به سر آمد و اصرار بر سر یقای او به رادیکالیزه شدن چنین خواهد انجامید به تغییر روپیه پرداخته و بگرفتن رست های حمایتی از داشجوبیان پرداختند و حتی در جریان اشغال پارلمان انبوتری توسط داشجوبیان، ارتش و پلیس به نظاره گری و مقاومت نمایشی اکتفا کردند. هر چند ژنرال "ویراتو" رئیس ستاد مشترک انبوتری، حرast از جان و مال سوهارت و خانواده اش را تضمین کرده ولی این مستنه با ژست های اخیر ارتش تناقضی تدارد. اکثر جنبش اجتماعی رادیکالیزه شده وارد مرحله نوینی

به کار اشتغال داشتند معادل ۵۶۰ دلار در ماه بود. در آغاز ماه مارس ۹۸ ارزش واقعی آن به ۷۰ دلار سقوط کرد. متوسط حقوق ماهیانه کارمندان تحصیل کرده مانند مهندسین، قضات و پزشکان معادل ۳ میلیون روپیه می باشد که قبل از آغاز بحران معادل ۱۲۰ دلار بود و در ماه مارس سال جاری برای بی ارزش آن به میزان ۱۵۰ دلار آمریکا سقوط کرد. به عبارتی دیگر در عرض ۸ ماه قدرت خرید کارگران و کارمندان ۸۵ درصد کاهش یافته است و طبیعی است که با تغییر بنیادین در عرصه معیشتی توده ها آن هم به شکلی سریع، حرکتی وسیع از طریق توده ها بوجود آید. تظاهرات ماه ژانویه گرسنگان که با اعتراضات کارگری ماه های ژانویه و فوریه سوهارت و را به قد برآفرایی در مقابل صنلوق بین المللی پول وادراد کرده بود با وارد شدن داشجوبیان به صفحه اعتراضات وارد مرحله جدیلی شد. حرکات اعتراضی داشجوبیان از ماه مارس بی وقه ادامه یافت و ضمن جلب حمایت توده ای، به سراسر کشور سرایت کرد و در گیری های خیابانی به واقعه ای عادی تبدیل شد. کشتار تظاهر کنندگان، ریودن و قتل فعالین داشجوبی به آتش کشیدن محلات مسکونی و مراکز تجاری، تاشیری بسر روند اعتراضات توده ای نداشت. هر چند اعتراضات توده ای گسترش وسیعی یافت ولی به دلیل کمیود آگاهی سیاسی فتدان تشكل و رهبری اقلایی، خواست های تظاهر کنندگان از برکناری سوهارت و فراتر نرفت. حمایت اساتید دانشگاه ها، کارگران نقست،

هیئت اجرائی تدارک تریبونال بین المللی در رابطه با سالگرد قتل عام زندانیان سیاسی
بیانیه زیر را صادر کرده است:

بیانیه^۱ تریبونال بین المللی: یادمان قتل عام تابستان خونین ۶۷ در دهمین سالگرد آن

بدون تردید کشتار نسلی از پیشترین فرزندان جامعه‌ما یک جنایت اجتماعی و انسانی محسوب شده و احساسات کلیه همطنان آزاده، به ویژه آن دسته از خانواده‌هایی که غربازانشان جان خود را در جهت تحقق دنیای عاری از ظلم و ستم و برای آزادی نهاده اند، جریحه دار و داغدار کرده است. هیچ انسان آزاده‌ای که به سعادت پسری و آزادی و عدالت اجتماعی به معنای واقعی آن من اندیشد، نمی‌تواند فجایعی را که رژیم اسلامی و ضد انسانی ایران طی ۴ سال حکومت نتیجه خود علیه بشریت انجام داده و در زندانیان سراسر ایران به آن دست یازیده است از خاطرش محو کند یا نسبت بدان بی تفاوت بماند!

چنانیان و ایرانیان آزاده‌ای امسال سالگرد کشتار جمعی زندانیان سیاسی ایران در تابستان خونین ۶۷ از یکسو مصادف است با اوجگیری اعتراضات عمومی مردم ایران اکارگران، زنان، جوانان، دانشجویان و جنبش وسیع روشنقدری در داخل و از سوی دیگر، دهمین سالروز این قتل عامها با تدارک تریبونال بین المللی برای به محاکمه کشاندن کلیت نظام جمهوری اسلامی در دادگاهی بین المللی در شهر لاهه اهلنا دگامی دیگر برای به پایان بردن عمر این نظام

بدون تردید قتل عام تابستان ۶۷ یادآور صرورت همبستگی و هماهنگی ما باید باشد. ما باید امروز به مانند گذشته به دفاع باشیم

سکوت ما در برابر موج گستردۀ سرکوبیای زنان، خفه کردن صدای آزادیخواهان، سر به نیست کردن افراد، ترورها، دستگیری، شکنجه و اعدام از یکطرف، اخراج و پیکارسازی‌های مخالفین و دگراندیشان که هر روز در سراسر ایران صورت می‌گیرد، و همواره موج وسیع اعتراض و اعتراضات را با خود به همراه دارد از دیگرسو، قابل توجیه و گذشت و پیقاوتی نیست. باید امروز اقدام کرد. ما همه‌ی شما را به اقدامی پیکارچه و هماهنگ فرا می‌خوانیم

از همینان گرامی خود تقاضا می‌کنیم با ارسال مدارک خود، ما را در این امر خطیر انسانی و بشروعهای رسانند.

اویت ۱۹۹۸ برابر با مرداد ۱۳۷۷

چنانیان، ایرانیان آزادیخواه، خانواده‌های اعدامیان، نهادهای دموکراتیک، احزاب و سازمانهای سیاسی!

ده سال از کشتار دسته جمعی و خونین تابستان ۶۷ زندانیان سیاسی ایران می‌گذرد. زندانها همچنان پر از زندانی سیاسی است در تاریخ معاصر ایران، تاکنون هیچ رژیمی به یکباره و در انداز مدتی این همه زندانی را به جوهره لعدام نسپرده است از اینرو ما به یا همه آن جانباختگان آزاداندیش به اعتراض سراسری در سراسر ایران اقدام می‌نماییم!

رژیم جمهوری اسلامی، جمهوری زندان و حقوق پسر، ضد زن، ضد حقوق خلقها و

نقلياتی مذهبی و جنسی، جمهوری خدمعه و دروغ، فساد و رشوه است. رژیم جمهوری اسلامی، جمهوری زندان و شکنجه، اعدام و ترور، ضد انتساب و تجمع، ضد تشكیل و احزاب، جمهوری سرکوب و بیدادگری است. کشتار عظیم تابستان ۶۷، لکه سیاهی از تپکاریهای جمهوری اسلامی ایران است که هرگز پاک شدنی نیست. در عین حال نشانی است فراموش نشدنی از جانباختگان و فداکاریهای زنان و مردان اتفاقی و آزاده ای که در زیر وحشیانه ترین شکنجه های قرون وسطی رژیم جمهوری اسلامی از زمان دستگیری این فرصت را داشتند تا بین جان و آرمان اتفاقی خود یکی را "انتخاب" نمایند.

آن در این روزهای فراموش نشدنی، نشان دلاند که انسانیت نمرده و حتی در تاریخترین دوران تاریخ ایران زمین، زنان و مردان آزاده فراوانی هستند که با قامت استوار، روشنی بخش راه آزادی اند.

در حال حاضر زندانیان رژیم ابیاشته از مخالفان و معتقدان است. رژیم تپکار جمهوری اسلامی با امواج پیکرانی از حرکات اعتراضی رو به اوج مردم ایران مواجه شده است و هر آن ممکن است، برآسas توجیهات و تفاسیر شرعی و به منظور ایجاد رعب و وحشت و عقب راندن روحیه اعتراضی مردم بار دیگر به مانند تابستان خونین ۶۷، کشتار وسیع دیگری را سازمان دهد از اینرو بر ماست که با تقویت همکاری و همبستگی گستردۀ قدر و مؤثرتر از همه زندانیان سیاسی ایران دفاع کنیم و تقدیریم که چنین فرصتی را دگرباره به دست آورند!

گردد، البته مثل ده‌ها نموده دیگر ارتش اندوتی نیز از حمایت از دیکاتوری سایق دست کشیده و به فرار او رضایت خواهد داد.

برکناری سوهارت تاثیر خود را بر روند اوضاع گذاشت و اثتوئی نیز مانند سایر کشورهای آسیای جنوب شرقی به طور موقت رو به آرامش نهاد. در دو کشور بحرانی دیگر نیز اوضاع از طرق مشابه آرام شده بود. در کره جنوبی با مصادف شلن حرکات اعتراضی با انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب نامزد مخالف و در فیلیپین نیز با حواله کردن عامل بدینکنی ها به دیکاتور پیشین این کشور یعنی مارکوس. متنه همان گونه که می‌دانیم ریشه اصلی بحران های سیاسی در این کشورها در بحران های اقتصادی نهفته است و سیاست های اخیر قادر به تخفیف بحران های توده و از این رو خیزش حرکات رادیکال تر در آینده ای نه چندان دور قابل پیش یینی است. "بشاراللین یوسف حبیبی" که به جای سوهارت یور مستند ریاست دولت تکیه زده کسی نیست جز شریک اقتصادی و فرزند معنوی او.

بنابراین می‌توان گفت که ساختار سیاسی کنونی اندوتی چیزی نیست جز همان رژیم سوهارت منهای خود او. دولت جدید اندوتی با تغییر چهاره دو هلف را دنبال می‌کند. اولی جهت دادن حرکات اعتراضی دیگری احیای اوضاع سابق و از این رو ژرال "ویراتو" نیز خود را مدافعان حرکات توده ای و خواست های توده ها نشان داده و حتی با نشان دادن سوهارت بعنوان مستول اصلی سرکوب ها، به طور رسمی از مردم عذر خواهی نموده و در گردهمایی ۱۰ هزار نفره افسران اندوتیایی در استادیوم جاکارتا به آنها موعظه کرد که به داشتگاه ها رفت و از دانشجویان عذرخواهی کنید و به آنها بگویید که در کنار خواست های آنها هستیم. هر چند تحولات اخیر از عقب ماندگی سیاسی و ضعف تشکیلاتی جنبش اخیر اندوتی حکایت می‌کند ولی عقب شیخی وسیع رژیم نیز از نابسامانی اوضاع خبر می‌دهد. در شرایطی که باند ویراتو - حبیبی در رابطه با رfrm های سیاسی به وعد و عیدهای درازمدت می‌پردازند و هنوز از تغییرات لازم در قانون اساسی خبری نیست، برخی از مخالفین بورژوا مشغول راه انتظامی احزاب بوده و حتی دسته ای از رهبران رفرمیست سنديکاهای نیز حزب کارگر اندوتی را تأسیس کرده اند. روند اوضاع از عمیق تر شلن بحران های سیاسی و رویارویی باند ژرال ویراتو - حبیبی با حرکات توده ها در آینده ای تزدیک خبر می‌دهد. بین تردید شرط تحول اقلایی جنبش اجتماعی اندوتی ورود ملموس و مشکل طبقه کارگر به صحنه مبارزات سیاسی است. شرطی که ابعاد فقر و بیکاری کلیه لوازم آن را مهیا کرده است.

زنان و چنپش چپ

ناهید

در رابطه با مسئله زن بوده است و مبارزه برای آزادی زنان تنها در حیطه ۸ مارس در برنامه این جریانات گنجیده است.

در هر حال درک عامیانه و نازل اکثر نیروهای چپ از مارکسیسم که چیزی جز تئوریزه کردن تجلید تولید نظام و فرهنگ مردسالارانه نیست فقط به چپ ایران تعلق ندارد بلکه در جوامع پیشرفتی هم یافت می شود. با این فرق که وجود

سنت های دمکراتیک در این جوامع، سابقه طولاتی مبارزات زنان و دستاوردهای آنان... باعث می گردد که همین تئوری ها در رنگ و لعابی دمکراتیک تر عنوان شوند.

آن چه عیان است این که ققدان یک نظریه شامل دریاره پیدایش خانوار پدرسالار در تئوری های کلاسیک مارکسیستی به چشم می خورد. زیرا که بحث انگلستان در منشا خانواده در دوره ای عنوان می گردد که انقلاب های متعدد بورژوازی در اروپا، خانوار پدرسالار خود را به مثابه تنها نمود ممکن از شکل خانواده نشان می دهد و مالکیت خصوصی با تکیه بر این شکل از خانواده بر آن است که سلطه خود را جاودانی سازد. اهمیت اثر انگلستان در آن است که با اشاره به تحقیقات موجود در آن دوره به توضیع چگونگی پیدایش خانواده و دولت پرداخت و زوال تاریخی هر دو را اعلام داشت. انگلستان با دور

ربختن هاله های مقدس و مذهبی، نشان می دهد که چگونه و چرا در مقطعی از تکامل تاریخی، خانواده رو به زوال نهاد.

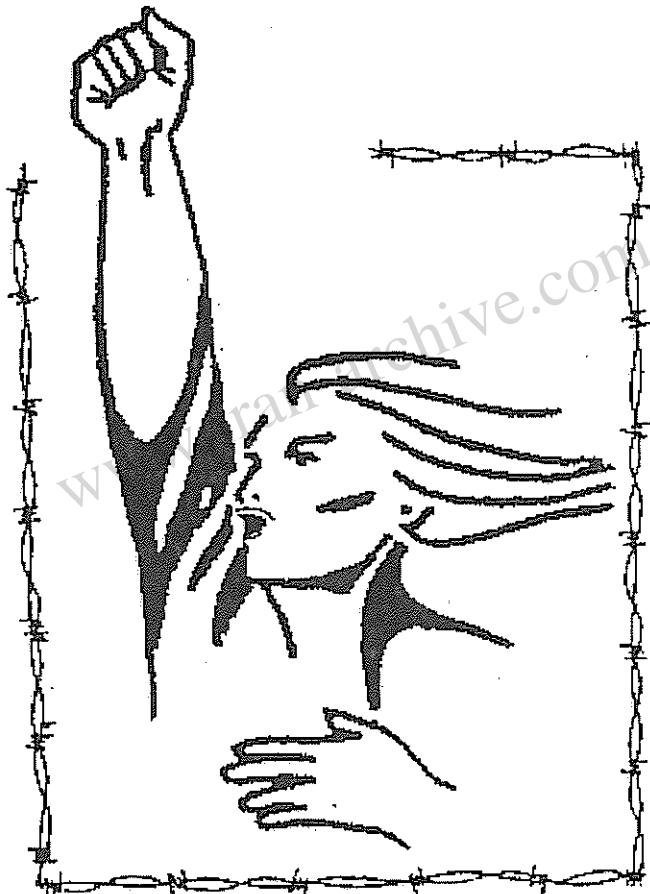
نگاهی کوتاه به آثار کلاسیک منجمله اثر مهم انگلستان دریاره پیدایش خانواده، نشان می دهد که نقطه حرکت کلاسیک ها در توضیع جهان- و

از فرآیند جنبش های عمومی- و در محور آن ها، جنبش کارگری- بلکه "تئیت" هژمونی نمایندگان برگرده طبقه کارگر و بر کل جنبش سیاسی است. در این دیدگاه "هژمونی" از مضمون تاریخی، فرهنگی و اجتماعی خود تهی می شود و در شکل تحمیل این یا آن نظر، این یا آن مشی مشخص سیاسی، مانع از شکوفایی واقعی جنبش های سیاسی و اجتماعی می گردد.

ددمنشی رژیم جمهوری اسلامی در سرکوب زنان در دو دهه گذشته، کم توجهی سازمان های سیاسی چپ در برخورد به آن، وجود توهم در میان بخش عمده ای از مردم جامعه و کم تجربیگی خود این جنبش، باعث گردیده است که جنبش زنان بد مثابه جنبشی قوی در صحنه مبارزات سیاسی و اجتماعی تواند خود را نشان دهد. طی ۲۰ سال گذشته شاهد جانفشنی زنان

مبارز و انقلابی بسیاری بوده ایم ولی در کلیت، گروه ها و فعالیتی که از درون این جنبش بوجود آمده اند، برغم برخی موقیت ها توانسته اند خود را به مثابه یک نیروی سازمان یافته در کل جنبش سیاسی ایران مطرح نمایند. دلایل عدم توجه جنبش چپ را می توان از زوایای مختلف بروزی نمود. اما بی گمان مهتر از همه، نحوه نگرش خود این جنبش به مسئله زن است که از فرهنگ عقب مانده حاکم بر جامعه ما و در عمق خود، مردسالارانه و منهی مایه می گیرد. از طرف دیگر درک غلط از مارکسیسم در رابطه با مسئله زن از علل دیگر این کم توجه ای است.

چپ در شعار از وجود ستم مضاعف (مردسالاری و طبقاتی) در جامعه نسبت به زنان سخن می گوید ولی در واقع، تکیه اصلی او بروی یک جز از ستم (stem طبقاتی) گذاشته می شود. و عملای طرف کردن بخش دوم این ستم را یعنی ستم جنسی را به تحقق جامعه سوسیالیستی حواله می نماید. در چنین دیدگاهی طرح خواسته های مربوط به جنبش زنان تا آنجایی حقانیت دارد که بر محور خواست طبقه کارگر سازمان دهی می شود. اما این "خواست" نیز چیزی جز درک محدود همین "نمایندگان طبقه کارگر" از مبارزات کارگران نیست. سوسیالیسم در چنین دیدگاهی نه ناشی

پس جای تعجب نیست که جنبش کارگری مورد نظر این دیدگاه تنگ نظر از پشتیبانی جنبش زنان برخوردار نگردد و تواند در جهت تغییرات رادیکال گام بردارد. تمنونه مشخص این برخورد در ایران را می توان از ابتدای قیام ۵۷ و عدم پشتیبانی و شرکت بخش بزرگی از جنبش چپ را در تظاهرات و حرکت های خود بخودی زنان نشان داد. تاریخ ۲۰ سال گذشته، همواره مواجه با عدم مبارزه جلدی و پیگیر غالب نیروهای چپ

شکل باز در سرمایه داری بین خانواده و صنعت، بین خصوصی و عمومی، بین شخصی و غیرشخصی، هویدا می شود، شکافی است در ضمیر آگاه زنان که امکان رها شدن طغیان را ارائه می دهد، جنبش رهایی بخش زنان آن جایی ظاهر می شود که تولید اثیوه کالاهای سلول خانواده و هوس های جنسی با هم تصادم کنند. اما مسائل مطروحة توسط جنبش رهایی بخش زنان، فقط شامل زنان نمی شود، مجموعه جنبش انقلابی را در بر می گیرد. همگی ما مردان و زنان (باید) به حل این سوالات پردازیم: چگونه مقاومت بخش های مختلف جامعه را بسیج کنیم؟

چگونه در پرایتیک مان تقسیمات درونی را ملفی سازیم که فلچ مان می کند؟ چگونه در زندگی روزمره خود، ترجمان اراده مجردمان باشیم که ایجاد یک جامعه بدون استثمار و بدون ستم است؟ رابطه بین تغییرات عینی سرمایه داری و برداشت جدید ما از انقلاب اجتماعی کدامست؟ بدون قربانی کردن خودمختاری مان، چگونه خود را سازمان دهی کنیم؟

از زیبایی من بر اینست که راه حل استثمار و ستم، کمونیستم است. هر چند که این واژه مفهومش را به میزان زیادی از دست داده است ولی به نظر من رهایی فرهنگی و اقتصادی زنان در اتها از طریق ایجاد جامعه ای می گذرد که در آن دزدیدن زندگی مردم ناید شده است، که در آن شرایط تولید و بازتولید، دیگر به جنس، به نژاد و به طبقه اجتماعی وابستگی ندارد. اما با این حال از وظائف عاجل کمونیست ها در دستور کار قرار دادن مسئله زن به طور عام و پرداختن به این مسئله است که بدون شرکت فعل نیمی از مردم جامعه ما (زنان) هیچ مبارزه ای به پیروزی تخواهد رسید چیزی که حتی ارجاع هم امروز در ایران به اهمیت آن پی برده است (به طور مثال انتخابات ۲ خداد و شرکت زنان در این انتخابات)

به این لحاظ در همین جنبش چپ به رغم مشکلات و مسائل ذکر شده، می بایست پایه های لازم برای حرکت های وسیع از همین امروز فراهم گردد.

تعمید یافته‌ی فرهنگ مذهبی و مردالارانه است.

ما زنان، نه با طرح یک ایده‌آل مجرد بلکه از ورای آن چه اکون هستیم و در همین جامعه است که تغییر می باییم. مواعنی که با آن رویرو هستیم ثمرات ساده تخیل ما نیستند بلکه کاملاً واقعی اند. به وجود آوردن جامعه ای نومسیری طولانی به دنبال خواهد داشت که طی این مسیر ما نمی توانیم با پیدید آوردن یک فرهنگ رهایی یافته‌ی زنانه - خارج از زمان و مکان، بی اعتنا به مناسبات موجود در اطراف مان از آن مسیر اجتناب کنیم.

راه بین عقیده و عمل، بین فرهنگ و انقلاب اجتماعی، راهی قطعه قطعه، تاهموار و به نحوی دردناک کند است. اما این تنها راهی است که برای پرتاب خود به سوی آینده در اختیار داریم. ستم یک شرط اخلاقی مجرد نیست بلکه یک تجربه اجتماعی و تاریخی است. شکل و بیان آن به همان نسبت تغییر شیوه تولید و روابط بین مردان و زنان، بین مردان و مردان، بین زنان و زنان، در جامعه ما تغییر می کنند. معهذا، شکل ستمی که امروز علیه آن مبارزه می کنیم ویژه یک نوع از جامعه است! جامعه ای که در آن ظرفیت خلاقه موجودات در مالکیت سرمایه خصوصی و محصولاتی است که تحبت شکل کالا مبادله می گردد.

سرمایه داری فقط به استثمار مزدبگیران در محل کارشان اکتفا نمی کند، بلکه هم چنین مانع از آن می شود که زنان و مردان توان های بالقوه خود را در تمام عرصه های زندگی گسترش دهند. نه تنها زندگی کسانی که مستقیماً در تولید شرکت دارند بلکه هم چنین زندگی کسانی را هم که به هر دلیل از تولید کالاها برکنارند: کودکان، سالمندان و زنان را مسخر می کند.

زنان گروهی را تشکیل می دهند که بین دنیای بروئی تولید کالاهای، و دنیای درونی تولید و بازتولید در خانواده، گیر کرده اند. این دو دنیا، نه بدون مشکلات، در زندگی هر زن همیستی می کنند. به طور سنتی، (دنیای) درونی، دنیای خصوصی خانواده، زنانه است. به همین دلیل ادغام زنان در دنیای عمومی کار و صنعت چیزی جز یک ادغام جزیی نیست. تضادی که به

نیز جهان پیش از تاریخ - صرفا حرکت از مناسبات اقتصادی نبوده است.

انگلیس در پیشگفتار چاپ اول "منشا خانواده" می نویسد:

"بر اساس برداشت ماتریالیستی، عامل تعیین کننده در تاریخ، در تحلیل نهایی، تولید و تجدید تولید حیات بلاقاضله است. ولی، این بنویه خود، خصلت دو گانه دارد. از یک سو تولید وسائل معاش، خوارک، پوشک پناهگاه و ایزاری که برای آن ها ضروری می شوند، از سوی دیگر تولید خود موجودات انسانی، تکثیر انواع نهادهای اجتماعی، که انسان های یک دوران تاریخی معین و یک کشور معین تحت آن ها زندگی می کنند، به وسیله هر دو نوع تولید مشروط می شوند: از یک سو بوسیله مرحله تکامل کار و از سوی دیگر بوسیله تکامل خانواده".

به عبارت دیگر، تکیه بر مناسبات تولیدی، مانع از آن نیست که تولید و بازتولید به مثابه مقوله ای مجرد و خارج از جهان شکل دهنده آن - جهان انسان ها و مناسبات پیچیده و همه جانبه آنان - مورد تحلیل قرار گیرد.

دست آورده مهم دیگر مارکسیسم در توضیح پیدایش خانواده در واقع نقش زن در تولید خانگی، نقش زن در تولید مثل و نقش این دو جنبه در بازتولید نظام اجتماعی است.

با این وجود هنوز بسیاری از مسائل مطروحة در جنبش زنان وجود داد که لایحل مانده اند و پاسخ مشخص خویش را نیافتدند. به طور مشخص چگونگی ارتباط مسائل مشخص زنان با مبارزه روزمره و عمومی در جامعه یکی از آن موارد است. امروزه، زنان ایرانی با مشکلات عظیعی روی رو هستند، ما در جامعه ای زندگی می کنیم که منطق حکومت در مقابل زنان یا روسربی یا توسربی است جامعه ای که قوانین قضایی آن چیزی جز انعکاس قدرت فائقه مردان بر جزی ترین امور زنان نیست در جامعه ای که سنگسار جزایی الهی روابط جنسی است و صیغه و فحشای رسمی پاداش مونمان، در چنین جامعه ای متساقنه جنبش سیاسی آن غسل

محلودیت ازدواج و زندگی مشترک از بین رفت. جالب اینجاست که دیدیم بعد از انقلاب و با تغییر شرایط، بسیاری از رفقا و اعضای سازمان با رقتایی که گنسته مبارزاتی مشترکی را پشت سر نهاده بودند پیوند زندگی بستند. یعنی این که احساسات هرگز از بین نرفته بود، فقط مهار شده بود.

با تشکر مجدد "فاطی"

اصلاح:

در یادداشتی که رفیق علی برای ما فرستادند متذکر شده اند که:

- در اتحاد کار شumarه قبل (۵۲) در مطلب "وضعی سیاسی کنونی ایران و وظایف ما" اشتباهاتی در تایپ رخ داده که به شرح زیر اصلاح می گردد:

- ستون دوم، پاراگراف سوم: (حرکت روزنامه نگاران در بریلی انجمن صنفی و...) درست است.

- ستون دوم، بندج: (بنام) اشتباه است و (بنام) درست است.

- بندج: (هم، زیان) اشتباه است، (هم به زیان) درست است.

- ستون سوم، پاراگراف دوم: (اقلای ایران) اشتباه است، (اقلای در ایران) درست است.

- باز هم صفحه ۱۵، ستون آخر، پاراگراف آخر، جمله: (کسانی که تحلیل ۴ - ب را قبول دارند) اشتباه و جمله (کسانی که تحلیل ۴ - الف را قبول دارند) درست است.

- صفحه ۱۶، ستون دوم، پاراگراف قبل از آخر: (فوری رشد...) اشتباه است، (فوری زندانیان...) درست است.

پوزش و تصحیح

در شماره ۵۲ نشریه اتحاد کار، همراه با مطلب رفیق سیاگزار بریلیان، در رابطه با ضربات ۸ تیر ۵۴ تحت عنوان "از یک رویداد، در یک مقطع تاریخی" سندي وجود داشت که اشتباهها به جای صفحه ۲۵ در صفحه ۲۷ چاپ شده بود. در این باره پوزش می خواهیم.

چند توضیح و تذکر

دوستان و رفقاء گرامی نشریه اتحاد کار با تشکر و قدردانی از توجه شما به تاریخ جنبش و نیز تاریخ سازمان فدائی، لازم می دانم نکاتی را در مورد مصاحبه های و مطالب مربوط به ضریبه های هشتم تیر ذکر کنم:

- اولین اشتباه در توشتة خود من است که تاریخ شهادت رفیق پری آیتی را بجای سال ۵۶، سال ۵۵ ذکر کرده ام.

- توضیح بعدی در پاسخ های رفیق "هاشم" است، نام رفیق جعفر پنججه شاهی، خشایار آمده است که نام سازمانی او بود. در ضمن نام خانوادگی رفیق لادن، آن آقا است

- رفیق "کیومرث" در یادآوری از رفقاء سازمان در بعد از ضربات از رفیق عبدالله پنججه شاهی به عنوان "برادر بزرگ مادر نکته مهم دیگر، این است که رفیق مریم سلطنت می گوید" اگر در سال ۵۵ در شرایط خاص و با حوابط مشخصی ازدواج درون سازمانی مجاز شده بود...". در سازمان ما ازدواج درون سازمانی در هیچ مقطعی و با هیچ ضابطه و شرطی مجاز نشده بود، چه قبل از ضربات و چه بعد از ضربات. چون شرایط مبارزه و زندگی مخفی در هیچ مقطعی عوض نشده بود. مبارزه و زندگی چریک شهری الزامات خاصی داشت، اصلاً آسان نبود.

هر اسی اگر بود، از مرگ نبود، می توان گفت کسی که پا در این راه می گذاشت از مرگ یعنی نداشت و می آمد که راه را تا انتهای و تا آنجا که باید، طی کند. یادش به خیر، رفیق خشایار سنجاری، می گفت "مرگ اولین و آساترین مسئله ای است که برای چریک حل می شود"، اما، فاصله گرفتن از تمام پیوندهای عاطفی، از تمام گنسته و بریدن از هر آنچه تا آنوقت این چریک زیسته بود، هیچ آسان نبود. ولی، سرکوب درونی و شخصی احساسات و خواستهای زیبا و انسانی، برای هر چریکی پذیرفته بود و برای رسیدن به آرمان و ایده والای زندگی برتر انسانها به آن تن می داد. تنها بعد از انقلاب بود که

زنданی متفاوت بود، آنها شناخته شده بودند و نیازی به کنترلهای امنیتی نداشتند. ولی تا آنجا که می دانم این "عضوگیریهای ویژه" در سال ۵۶ شروع شد و نه بلا فاصله بعد از ضربات. خود رفیق رضا غبرائی با سیاست "عضوگیری ویژه" مخفی شد و نه قبل از آن.

زندگی می آموزد که "تک الدن سس چیخماز" (یک دست صدا ندارد).

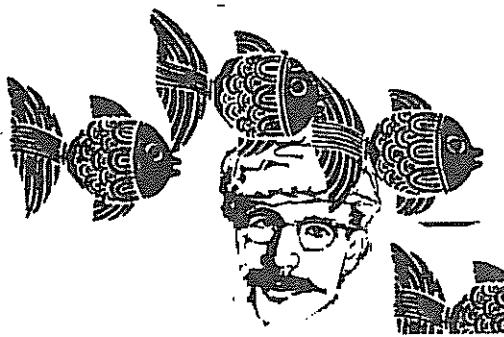
س- از شکل گیری محفل روشنفکری در تبریز و ارتباط آنها با دیگر روشنفکران و جنبش عمومی چه نکاتی به نظرت می رسد که برای خوانندگان شریه بازگو کنی؟

ج- دهه چهل در تاریخ مینهمنام سالهای خواب و بیداری و در نهایت شکل گیری جنبش فدایی است. در این سالها جوانان به جان آمده از اختناق پلیسی و تسليم طلبی جریانات سیاسی که یا به مهاجرت اجباری تن داده بودند و یا اگر به خاطر بیخطری اسمی از آنها مانده بود بیشتر مدعیان دروغینی بودند تا پیک تشکیلات مردمی که یا به پای مردم در فراز و نشیبها حضور زنده و فعالی داشته باشند در پی یافتن راهی نوین بودند. در این سالها عده ای از جوانان آذربایجانی و یا دانشجویانی که از سایر شهرستانها به تبریز آمده بودند به تشکیل مخفیانه همت گمارند که در پروپوسته مطالعه ادبیات واقعگرا، آثار باقیمانده از حکومت ملی آذربایجان و آثار نویسندهان مشهوری چون گورکی، شولوخوف، سعید اردوبادی، تاریخ مشروطیت کسری، آثار غلامحسین ساعدی، جلیل محمدقلی زاده، میرزا فتحعلی آخوندزاده، مارکس، انگلس، لنین، اصول مقدماتی فلسفه (اصول مقدماتی فلسفه اثر ژرژ پولیس را در سالهای ۱۳۴۷- ۱۳۴۹ یکی از استادان فلسفه دانشگاه تبریز در کلاسها، و بدون آنکه از نویسنده اش نام ببرد، تدریس می کرد. وی در اواخر سال ۱۳۴۹ در ارتباط با چند نفر از دانشجویانی که من می شناخته شدند دستگیر شد و پس از آزادی از زندان مدت‌ها گوشة عزلت گردید) مقدمه ای بر جامعه شناسی اثر دکتر ترابی، و.... دست به دست میان آنها می گشت. آنهم در شرایطی که گیر آوردن هر کدام از این کتابها به بهای جان و تحمل شکنجه های گرم‌ها و جسنهای طولانی تمام می شد. کتابهایی که در اکثر کتابفروشیهای سایر کشورها و حتی کشور همسایه، ترکیه، و یا آذربایجان به راحتی خرید و فروش می شد. رژیم حاکم و فقر مادی و فرهنگی حاکم بر جامعه چنان سیستم روانی را در جامعه ایجاد کرده بود که اگر نوجوانی تصادفاً به مطالعه روزنامه و کتب ادبی روی می آورد بندرت اجازه داشت تا آنرا آزادانه مطالعه کند. اگر گردد و خاک حافظه جمعی را با حوصله بزداییم، در درون، آن چهره عقب مانده جامعه را که در تک تک چهار دیوارهای مدرسه و خانه قیافه عبوس خود را نشان می داد با وضوح تمام خواهیم دید. آری، در آن سالها که خواندن کتاب و حتی داشتن عینک، از طرف ساواک

دنیای عجیبی مشاهده می کند که هیچگونه قرابتی با دنیای عینی و حقیقی ندارد. می بیند علیرغم اینکه معلم سر کلاس و همه شاگردان لخت و پاپتی، همانهایی هستند که تا دیروز حرفهایشان را می فهمید و از شادی هایشان به وجود و حال می آمد، مجبورند به زیان غیر از زیان ترکی خودشان حرف بزنند. تازه بعد از گذشت چند سال می فهمد که پوکه های فشنگی که در چند سال گذشته به جای اسباب بازی باعث شادی او شده بود با چه اهدافی به سرزمین آبا و اجدادی اش شلیک شده بودند. و چرا رژیم شاهنشاهی با سوزاندن کتابهای ترکی جشن گرفته بود. او در روند زندگی می فهمد که:

"ملتها دارای شخصیتی برتر و فناپذیرند و تغییر شرایط سیاسی و محیط زندگی هرگز قادر به زایل کردن خصوصیاتی که به آنها هستی بخشیده است، نیست."

صد می با اینکه در جانکاه محرومیت از زیان مادری را احساس می کند و با درک این موضوع که: "سو دیسیدیر منه اولده آنام، آب که دوخ. یو خو نویرتدی اوشا قلیدامنه خواب که یوچ" (مادرم هنگام زیان گشودن، "سو" گفته است نه آب. و هنگام کودکی به من "یو خو" یاد داد نه خواب). به جای فرار از تحصیل، راه شایسته مقاومت و چساره جویی را انتخاب می کند. به جرم فارسی بلد نبودن و حرف زدن به زبان ترکی کنک می خورد و پول توجیبی اش را بابت جریمه این جرم می پردازد. اما تسلیم نمی شود.

صد بد دریا می اندیشد و می داند که در جویبار خرد فردگرایی و ترجیح دادن منافع شخصی بر منافع توده ها، هیچ چیزی جز ننگ و خوبی جیوانی نصبیش نخواهد شد و به همین خاطر برای بارور شدن و پیدا کردن شخصیت ملی و منیت سالم به فرهنگ و ادبیات ملی خود روی می آورد و با کمک فدایی شهید بهروز دهقانی و....، با جمع آوری تعداد زیادی از حکایتها و چیستانها، بخشی از فرهنگ ملی خود را از خطر نابودی نجات می دهد. صمد در

مصطفی با بیروز حقی بمناسبت سی مین سالگرد مرگ صمد بیدنگی

صفحه بهمنگی در باور مردم جادا نه آمده!

"بین کسی که خون از زخم می رود با کسی که آن را تماشا می کند یک دنیا فاصله است."
رومن رولان

س: در سی امین سالگرد مرگ یکی از شریقترين فرزندان توده های کار و رحمت، صمد بیدنگی، هستیم. رفیق بهروز، همانطور که می دانی نوشتہ های صمد نقش ویژه ای در ایجاد انگیزه های مبارزاتی در بسیاری از مبارزین دهه های ۴۰ و ۵۰ به جای گذاشت و زیان مشترک آنها در پیوند با کارگران و زحمتکشان بود. صمد خود این آموزش را کجا تجربه کرد؟

ج: نوشتمن و گفتمن از صمد، همانند میلیونها کودکی که هستی شان به خاطر مناسبات غیرانسانی حاکم بر جامعه به تاراج رفته است ولی با پوپایی و تلاش خستگی ناپذیر از جویبارهای خرد ره به دریای پرتلاطم و سرنوشت ساز توده ها برده اند، چندان هم آسان نیست. چرا که در جامعه ما همه شرایط نه برای شکوفایی استعدادها، بلکه برای پریر شدن و مرگهای زودرس آماده است.

صد در تیرماه ۱۳۱۸ در محله کارگرنشین چندان تبریز چشم به جهان می گشاید. و با غلبه بر صدها بیماری و گذشتن از صدها سد مرثی و نامرثی که هر کدامش برای خاکستر نمودن زندگانی کافی می باشد، پرچمدار لشکری می شود که علیرغم هزاران زخم در تن و جان، بساط رژیم سلطنتی را به گورستان تاریخ می افکند و نام فدایی را در تاریخ برای همیشه ثبت می نماید. او تا شش سالگی همانند میلیونها کودک به هنگام باران در جویبارهای پر از گل و لای، کودکانه شنا می کند و با بیخبری تمام از دامهایی که در جوامع استبدادی بسر راه گسترشده می شود، راهی مدرسه می شود. ناگهان آن چهار دیواری مدرسه را به صورت

دانشکده حقوق، بهروز دهقانی، صمد بهرنگی، و... اسامی مستعار خود را در فعالیتهای ادبی اینچنین انتخاب کرده اند. نابلد؛ اوختای، دهقانی؛ آیدین، بهرنگی؛ قارانتوش و... باید از این فرست استفاده کنم و از کنگره اخیر شما که به مسئله مهمی چون پایمال شدن علتن حقوق اولیه ملل غیرفارسی بی اعتمای نشان داده است انتقاد خود و دیگر آذربایجانیان و... را بیان کنم.

بررسی و مطالعه روند مبارزه در کشورهای آمریکای لاتین، فلسطین، ویتنام، چین، ترکیه، کشورهای عربی، حضور مستشاران نظامی آمریکا در ایران، نقش شاه در هرم قدرت و نقش ارتش و پلیس در جوامع سرمایه داری، اینکه در ایران بورژوازی ملی حاکمیت دارد یا بورژوازی کمپرادور؟ و اینکه آیا ایران یک کشور نیمه قводالی - نیمه مستعمره است؟ آیا در شرایط دیکتاتوری و اختناق پلیسی امکان تماس و تبلیغ توده ها وجود دارد؟ آیا در جامعه ای مثل ایران امکان مبارزه مسلحانه هست؟ مبارزه مسلحانه باید همزمان در شهر و روستا آغاز گردد؟ کدامیک اولویت دارد؟ به دست آوردن شناخت از جامعه (شهر و روستا)، شناسایی مراکز نظامی و پلیسی، به دست آوردن اطلاعات از محل رفت و آمد مقامات دولتی و به ویژه ساواکها، خودداری از درگیری با پلیس و...، تضاد عده و اصلی در جامعه کدام است؟ آیا شوروی یک کشور سوسیالیستی است یا نه؟ آیا در صورت اوجگیری مبارزه مسلحانه شوروی از آن حمایت خواهد کرد؟ ما باید با کشور شوروی تماس بگیریم یا نه؟... و صدها مورد بحث که در شرایط فعلی به خاطر عدم حضور ذهن نمی توانم از آنها به طور دقیق نام ببرم در نشستهایی که این مخالف داشتند صحبت می شد.

س- رفیق بهروز، به عنوان کسی که عضو یکی از این مخالف بودی، با جنبش سیاهکل چگونه مرتبط شدی؟

ج- از اوایل دهه چهل من دبیر هیئت اسکی و کوهنوردی آذربایجان و از بنیانگذاران گروه کوهنوردی "اورست" بودم. از همین سالها با تعدادی از دانشجویان، از جمله دکتر ت.ا.، و اسدالله مفتاحی آشنا شدم. فکر می کنم سال ۱۳۴۴ بود که بعد از چند سال همکاری با کوهنوردان دانشگاه تبریز، از طرف دانشجویان چپ دانشگاه تسریز به عنوان مریبی کوهنوردی معرفی و رسما در دانشگاه به فعالیت پرداختم و در این سالها مخالفی در دانشگاه تشکیل شد که بعدها در جنبش فدائی به نام "شاخه دانشگاه آذربایجان شناخته شد و اکثر کسانی که در

صدت تا آخرین لحظات زندگیش به طرز گزنه ای که بتواند انسانها را به هشیاری و موضوعگیری جانبدارانه سوق دهد وفادار ماند و در روند این رشد و تعمیق اندیشه ها، تئوری مبارزه مسلحانه را با عربیانی هرچه بیشتر در داستانهای کودکان خود تبلیغ می کرد.

س- بحثهایی که در آن دوران در این مخالفانجام می شد چه بود؟

ج- من سعی می کنم در پاسخ به این سوال شما تا حد امکان از یادداشت‌های مکتوبی که رفقای زنده یاد فدایی از خود به جای گذاشته اند استفاده کنم. از اوایل دهه چهل مسئله ستم ملی و نابودی فرهنگ و ویرانی آذربایجان از همه لحاظ در کانون بحثهای مخالف قرار داشت. اکثر رفقا بر این اعتقاد بودند که در کشور کثیرالمله ای که ملتی را از حق اولیه خود، یعنی بهره مند شدن از زبان مادری در مراکز فرهنگی مثل دستان، دانشگاه، رادیو، روزنامه و... محروم می کنند ممکن کردن حل این معضل بزرگ اجتماعی به فردایی که امکان دارد سوسیالیسم پیروز بشود، نه عقلائی است و نه شدنی. علیرضا نابلد، علیرغم انتقاد شدید به ناسیونالیسم کور و غلبه روزیونیسم در شوروی، به حق بیان می کرد که: "ارتجاع با تکیه بر شونیسم فارسی- آریایی به نابودی فرهنگ خلقهای ایران می کوشد. ارتجاع در ایران حقوق فرهنگی ملیت‌هارا پایمال نموده است و ادبی شوینیست به توجیه این امر پرداخته اند. به نظر آنان (شوینیستها) ماموران حکومت صفوی در مدتی نسبتاً کوتاه به زور مردم را وادار به یادگیری زبان ترکی کرده اند. این مدعای در کشوری مطرح می شود که حتی امروز هم پای ماموران دولتی به بعضی از مناطق روسایی سالی یک بار هم نمی رسد.

چرا این دلکهای بیسواند به واقعیات عینی توجهی ندارند. مگر با این مدرک تراشیها می توان از میلیونها رنجبر ایرانی خواست حالا که از حقوق ملی و فرهنگی‌شان در تعليم و تربیت به زبان ملی و از ادبیات ملی محروم شده اند، از حق صحبت به زبان خود نیز صرفنظر کنند و بعد از این به فارسی کتابی به حال و روزگار خود فحش بدهند."

نفرت از شونیسم و عشق به برایری حقوقی ملل ساکن ایران در آثار مکتوب رفقا و در موضوعگیرهای تک تک رفقای شهید مشهود است و تعجب آور نیست که خیلی از رفقا کارمایه اصلی فعالیتهای ادبی و سیاسی خود را مطالعه و بهره مند شدن از ادبیات و فرهنگ ملی خود انتخاب کرده اند و رفقای اندیشمند و باسواندی چون علیرضا نابلد، فارغ التحصیل

شاهنشاهی جرم بزرگی به حساب می آمد و "دیوار موش دار د و موش گوش دارد" فلسفه حاکم بر جامعه بود و ساده ترین کتابها مخفیانه خوانده می شد، سوری دیگر در راه بود.

شکل گیری محفلها در روند خود، علاوه بر رشد آکاهی طبقاتی، امید و جسارت و در نهایت عشق به سردم را افزایش می داد. ویژگی این محفلها در آذربایجان این بود که اکثرا علاوه بر آنها نیست بودنشان، گرایش عمیق به سوسیالیسم و مبارزه رو در رو با رژیم داشتند. محفلها در جریان رشد و تعمیق جهان بینی خود بعد از سال ۱۴۸، یعنی پس از مرگ صمد، به محفلای نیمه علی- نیمه مخفی تبدیل شدند و رفت و آمد به خانه های امن و بحث و گفتگو و رد و بدل کردن اسناد و کتاب، با در نظر گرفتن کامل مخفی کاری و مسائل امنیتی عملی می گشت و تا هنگام پورش به شاخه های جنبش فارسی (در تبریز دو شاخه وجود داشت که علیرغم داشتن روابط مخفی در سالهای آخر، به دلیل سابقه و شناخت از یکدیگر چه بسا به هم می رسیدند و این مسئله در مورد افرادی که رابطه گسترده تری از قبل با محیط داشتند بیشتر عمل می کرد) ادامه یافت.

محافل فدائی به خاطر حضور افراد شناخته شده در سطح جامعه در آنها با اکثر روش‌نگران در ارتباط بودند و در جنبش عمومی آن سالها بویژه در سازماندهی تظاهرات دانشگاهی و بزرگداشتها (تختی، صمد،...) و سیل و زلزله تبریز با جریانهای ملی آرمان خلق، ستاره سرخ، ارتش راهی‌بیش، مجاهدین، تشکیلات تهران،... به اشکال مختلف در ارتباط بود و در این میان رابطه ما با رفقاء آرمان خلق و بویژه زنده یاد همایون کتیرایی، جایگاه ویژه ای داشت.

س- نقش صمد در جنبش انقلابی روش‌نگران از چه تاریخی شکل تعیین کننده ای پیدا کرد؟

ج- اگرچه مشخص کردن تاریخ دقیق نه چنان آسان است و نه درست، ولی می توان گفت صمد از سال ۱۳۳۹ که آخرین گروه از میهنه پرسستان طرفدار خودمختاری و دموکراسی به جوخد های اعدام سپرده شدند و همانند "کفرآباد" های دوران جمهوری اسلامی، در گوشه ای از قبرستان حسینی سپلاب و سرخاب به صورت دسته جمعی دفن شدند، مصممانه گام در راه بزرگی نهاده بود که خود در نامه ایکه تاریخ آن نیمه اول ۱۳۴۰ است چنین می نویسد: "میل دارم آنقدر قدرت داشته باشم که بتوانم با هجو و مسخره پایه های حکومت را لرzan بکنم و..."

ساختار جامعه فرامی خواند و سعی می شد تا حد امکان به خاطر عدم جلب توجه پلیس و دیگر روشنفکران "چوخ بختیار"، رفقای فدایی خود را از فعالیتهای علمی کنار بکشند و مخفی کاری را با هوشیاری هرچه بیشتر رعایت کنند. در چنین موقعیتی، بخشی از بحثها را رفیق دهقانی جمع‌بندی می کرد و بعد از ۱۳۴۷، رفیق اسدالله مفتاحی و رفیق ب.ا. بحثها را پیش می بردند. ارسال ۱۳۴۸، هسته های دو و حداکثر سه نفری تشکیل شد و مبارزه به صورت جدی و مصممه طرح شده بود. در این مقطع عده زیادی خود را کنار کشیدند.

س- رژیم شاه مشخصا از چه تاریخی یورش خود را به هسته های اولیه سازمان آغاز نمود؟

ج- با دستگیری افراد خوش باوری که بدون آگاهی از توطئه ساواک جذب "تشکیلات تهران" شده بودند، فعالین فدایی احساس خطر کردند چرا که در بین دستگیرشدگان چند نفر داشتند و معلم بودند که سالها با مادر رابطه بوده و شناخت نسبتاً زیادی از ما داشتند و ما به اشکال مختلف در صدد کسب خبر و چگونگی برخورد پلیس برآمدیم.

با مراعات مسایل امنیتی، همراه با یکی از رفقای فعال آرمان خلق، با دانشجویی که تازه آزاد شده بود تماس گرفتیم و از برخورد پلیس نسبت به دستگیرشدگان معلوم شد که پلیس امنیتی به خاطر جشن‌های ۲۵۰ ساله شاهنشاهی تدارک ویژه ای دیده و ضمناً به نوعی به آنها فهمانده که همه افراد مشکوک را تا آن موقع دستگیر می کند. نخستین یورش پلیس به شبکه آذربایجان جنبش فدایی، چند ماه پس از حمله رفقا به کلاشتري پنج تبریز آغاز شد. علتش نیز این بود که پلیس تا چندماه، حمله به کلاشتري را نه یک کار سیاسی، بلکه در ارتباط با یک عده افراد عادی ارزیابی کرده بود و به همین خاطر چند نفر از اهالی "باسمنج" را، که من هم در آنجا معلم بودم، دستگیر و به طور وحشیانه ای به خاطر پیدا کردن سرنخی شکنجه کرده بود.

پلیس در نهایت موفق شد از مشخصات رفقایی که قهرمانانه به کلاشتري حمله کرده بودند آگاه شود و بلاقاصله به دستگیری و بازجویی از رفیق کاظم سعادتی اقدام کرد ولی به خاطر تعقیب و دستگیری سایر رفقا وی را بلاقاصله آزاد نمود و رفیق کاظم که شوهر روح انگیز خواهر رفیق بیهود دهقانی بود، به خاطر پاسداری از شرافت خود و دفاع از تشکیلات فدایی شجاعانه با زدن رگ خود آرزوی شوم دشمنان مردم را نقش بر آب کرد.

ضایعه ای فراموش نشدنی بود ولی برای نخستین بسیانگزاران راستین جنبش فدایی یاد آور این سخن "روممن رولان" بود که: "بین کسی که خون از زخشم می رود با کسی که آن را تماشا می کند، یک دنیا فاصله است."

صد عصیقاً بر این نظر بود که سرزنگویی رژیم تنها راه غلبه بر سیه روزه توده هاست و در همین راستا نیز مبارزه مسلحانه را تشویزه کرد که نخستین گام بلندش در سیاهکل برداشته شد. بعد از مرگ صمد علیرغم اینکه همه رفقا برای تداوم بخشیدن به آرمان والای او کوشش می کردند ولی هیچگس مثل رفیق اندیشمند و اقلایی بهروز دهقانی از جان مایه نمی گذاشت. او با وسوس خردمندانه ای هر سال یاد او را گرامی می داشت. فکر می کنم سال ۱۳۴۸ بود و همزمان با سالروز بزرگداشت خاطره صمد، دوست شاعر ح. ف. را در کنار "آجی چای" به رفیق دهقانی معرفی کرد و بعدها قرار شد به این مناسب قطعه شعری که بتواند بیانگر درد از دست دادن صمد باشد تهیه کنیم. شعرهای تهیه شده مورد قبول بهروز واقع شد و خود این دویستی را سرود:

گه گنداخ داش بولاغا
سوی سرخوش بولاغا
بیرین سن دنه بیرین من
توكاخ قان یاش بولاغا
(یا برویم سرچشمه سنگی / چشمه ای با آب
سرخوش / با یکیگر درددل کنیم / او اشک خون
بر چشمه بریزیم).

رفقا علیرضا نابلی، مساف فلکی تبریزی، و... نیز پا به پای بهروز تا واپسین دم زندگیشان به آرمانها و آرزوهای نیک مردمی و قادر مانندند. یادشان گرامی باد

س- پیشبرد بحثها چگونه بود؟

ج- در سالهای اولیه دهه چهل، تعداد زیادی از روشنفکران و دانش آموزانی که در محافل مختلف شرکت می جستند با همیگر در رابطه بودند ولی این نوع درهم آمیزی و داشتن روابط گسترده با رشد کیفی اندیشه ها و پرایک اقلایی همخوانی نداشت. از چند سال قبل از مرگ صمد، مبارزه مسلحانه در اکثر محافل آذربایجان مورد قبول واقع شده بود ولی این روحیه مبارزاتی سازمان نیاته موجب می شد که افراد محفل به درگیریهای فردی با پلیس و سایر مقامات دولتی دست می زدند. در اینچهین شرایطی آموزش‌های آن دوران رفقای به تنگ آمده از اختناق پلیس را که در عملی شدن کوچکترین خواستهای صنفی بزرگترین موانع را بوجود می آورد به صبر و مستانت اقلایی و به ضرورت تعمیق اندیشه و شناخت از

برنامه های سخت و هدفدار کوهنوردی شرکت می کردند افراد مبارزی بودند که به جنبش نوین تعلق داشتند و تعداد زیادی از این رفقا که بعدها در تشکیلات فدایی یا آرمان خلق، ستاره سرخ و مجاهدین سازماندهی شدند به دست دژخیان رژیم به شهادت رسیدند. من در دهه چهل در جریان برنامه های رسمی فدراسیون کوهنوردی ایران (سنگ نورده و...) با گروه فلزکار و مکانیک تهران و حومه آشنا شدم. در آن سالها رفیق اسکندر صادقی نژاد، که بعدها فرمانده عملیات اعدام اقلابی فرسیو بود، به خاطر پخش اعلامیه به مناسب روز کارگر و ارتباط با فردی که در کاخ به شاه تیراندازی کرده بود، زندانی بود. از این سالها رابطه من تا آخرین روزهایی که دستگیر نشده بودم با این گروه پابرجا بود.

این گروه برای اولین بار پناهگاه کارگر را بر فراز قله توجال درست نمود که من هم در ساخت آن شرکت داشتم. از رفقای فعال این گروه کوهنوردی که بعدها در جنبش سیاهکل (در ساواک همه فداییان پرونده ای داشتمند به نام پرونده مادر که سیاهکل نامیه می شد) قهرمانانه به شهادت رسیدند می توان از رفیق اسکندر صادقی نژاد، کارگر میل لنگ تراش، و یکی از رهبران سازمان، رفیق جلیل انفرادی، کارگر کارخانجات پارس آمریک، و رفیق ناصر گارس چی، کارگر می لنگ تراش نام برد. رفیق ناصر گارس چی در سال ۵۰ دستگیر شد. او که در یکی از سلوهای زندان قزل قلعه بود با من تماش گرفت ولی برخورد پخته، رازداری و عدم لو رفتن آن باعث شد که وی پس از مدتی آزاد گردد. او در جریان انقلاب شکوهمند ۲۲ بهمن، هنگام حمله به رادیو در تهران به شهادت رسید.

هربت یافتن شاخه آذربایجان جنبش فدایی را به رفیق پویان نسبت داده اند اما می توان گفت شاخه توسط افراد مختلفی با جنبش سیاهکل در ارتباط بوده است که بد طور مشخص می توان از رفیق عباس مقتاحی نام برد.

س- پس از مرگ صمد چه کسانی راهی را که او آغازگر شد ادامه دادند؟

ج- مرگ صمد بنا به ویژگیهای روحی و روانی ملتهدی اسکن ایران موجب شد که وی نه تنها در سرتاسر ایران بلکه در کشورهای دیگر نیز صاحب شهرت و آوازه گردد. او با شجاعتی بی نظیر به انتشار اندیشه هایی دست یازده بود که بعدها بنا به ضرورت تاریخی و شرایطی که خود رژیم لجام گسیخته در برای شجاع ترین فرزندان خلق قرار داده بود به عنوان هم استراتژی و هم تاکتیک مبارزه نوین پذیرفته شد. اگرچه مرگ صمد برای جامعه روشنفکر اقلایی ایران

شماره ۵۳

شهریور ۱۳۷۷

سپتامبر ۱۹۹۸

ETEHADE KAR
SEPTEMBRE 1998
VOL 5. NO. 53

بها معادل:

۳ مارک آلمان

۱ فرانک فرانسه

نامه های خود را به آدرس های زیر،
از یکی از کشورهای خارج برای ما
پست کنید

آدرس آلمان :
POSTFACH 150106
10663 BERLIN
GERMANY

آدرس اتریش :

POSTFACH 359
A 1060 WIEN
AUSTRIA

آدرس فرانسه :

HABIB K BP 162
94005 CRETEIL
CEDEX FRANCE

آدرس نروژ :

POST BOKS 6505
RODELO KKA
0501 OSLO 5
NORWAY

آدرس کانادا :

(E.F.K.I.)
P.O. BOX 38555
LOWER LANSDALE RPO
NORTH VANCOUVER
B.C.
V7L 4T7
CANADA

شماره فاکس سازمان
۴۹-۲۲۴۱۳۱۰۲۱۷

شماره تلفن سازمان
(۳۳) ۶۰۸۶۰۱۳۵۶

آدرس پستی الکترونیکی
etehade.kar@wanadoo.fr
صفحه سازمان روی شبکه اینترنت:
ETEHADEFEDAIN.ORG

اعلامیه مشترک بمناسبت

دهمین سالگرد

قتل عام زندانیان سیاسی

تایستان امسال مصادف است با دهمین سالگرد فاجعه قتل عام زندانیان سیاسی. تایستان ۱۳۶۷، سران جمهوری اسلامی، بعد از سرکشیدن جام زهر شکست در جنگ با عراق، خود را در تئاتر جدیدی یافتند. از یک طرف جنگ، این "نعمت الهی" با خفت، پایان پافته بود، اثوبه از کشته و معلول از خود برجای گذاشت، بخش بزرگی از کشور را ویران نموده، میلیون ها نفر را بی خانمان و آواره ساخته بود. از طرف دیگر، با متغیر شدن بخت جنگ، مشکلات اقتصادی اجتماعی و سیاسی آشکارتر شده، روحیه اعتراضی مردم، تحرك جدیدی به خود گرفته بود.

کشtar جمعی زندانیان سیاسی، در واقع پاسخ جمهوری برای حفظ حاکمیت سیاه خود بود.

قتل عام هزاران نفر زندانی، در عرض مدت کوتاهی، یانگر هراس ریز از امکان بروز اعتراضات مردمی و در

واقع اندامی برای گسترشن سایه شوم وحشت و هراس بر کل جامعه بود.

اکنون ده سال بعد از آن فاجعه، هنوز هم هیچ کس از ابعاد آن اطلاع جامع و دقیقی ندارد. نه تعداد واقعی

قربانیان آن مشخص است و نه چگونگی آن روش شده است. اما مستولین و عاملین آن، همچنان بر مقدرات جامعه ما، حکم می رانند. هم چنان زندان هایشان از زندانی بر است و دستگاه شکنجه و اعدامشان برقرار است.

ما در دهمین سالگرد فاجعه قتل عام زندانیان سیاسی، هیستگی عمیق خود را با زندانیان سیاسی، خانواده و

یازماندگان شدها، اعلام نموده، خواستار یه محکمه کشیدن مستولین این فاجعه هستیم و از نیروهای خود می خواهیم،

از هیچ تلاشی در انشای چهره ددمتش جمهوری اسلامی فروگش نکرد، و در تمامی اقداماتی که برای بزرگداشت خاطره

قربانیان این فاجعه و به محکمه کشیدن مستولین آن صورت می گیرد، فعالانه شرک نمایند.

کمیته اتحاد عمل برای دمکراسی
۳۱ آوت ۱۹۹۸ ۱۰ شهریور ۱۳۷۷

کمیته اتحاد عمل برای دمکراسی مشکل است از: حزب دمکرات کردستان ایران، سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران، سازمان کارگران اقلایی ایران (راه کارگر)

اطلاعیه بمناسبت

دهمین سالگرد

فاجعه کشtar در زندان ها

ده سال پیش، در چنین روزهایی به دستور سران جمهوری اسلامی، هزاران نفر از زندانیان سیاسی در عرض مدت کوتاهی قتل عام شدند.

تابستان ۱۳۶۷، رهبران جمهوری اسلامی، بعد از شکست در جنگ با عراق و به یهانه عملیات مجاهدین خلق در غرب کشور، گروهی از جلالان خود را روانه زندان ها ساختند، تا مساله زندانیان سیاسی را حل کنند. این گروه در اجرای این ماموریت چندان پیش رفت که در عرض مدت کوتاهی، دیگر سپاری از زندان ها، از زندانی سیاسی خالی شده بودند. ابعاد این کشtar آن چنان گسترده بود که فریاد منتظری، جانشین وقت خمیتی را برآورد و نامه های اعتراضی او، که تنها اسناد منتشر شده از درون حکومت در این زمینه اند، خبر از اعدام بلون محکمه "چندین هزار نفر در عرض چند روز" می دادند.

کشtarها، در فاصله تیر تا افرماد انجام شدند. در این فاصله ملاقات با زندانیان سیاسی قطع شده بود. خبر دهشتتاگ فاجعه، در میان تاباوری همگانی، در آذرماده منتشر شد. تهدید به سکوت توانست از انتشار این خبر شوم مانع نماید و خانواده زندانیان را از جستجو برای یافتن شانی عزیزان خود بازدارد. گورهای دسته جمعی را جستجوگران داغدار کشف نمودند و با فریاد اندوه خود، توطئه ریسم برای مسکوت گذاشتند این جنایت را درهم شکستند.

اکنون ده سال از این فاجعه می گذرد و دهها و صدها خاطره و سند در این باره منتشر شده است. اما هنوز هم نه ابعاد واقعی آن روش شده است و نه تعداد دقیق قربانیان جنون قدرت رهبران اسلامی در این کشtar بی سایقه، معلوم گشته است و نه علیه مستولین و عاملین مشخص این قتل عام بر اساس شواهد و استناد موجود است.

در مجتمع بین المللی اعلام جرم شده است. در دهمین سالگرد کشtar در زندان ها، یاد قربانیان آنرا باید با خواست به محکمه کشیدن مستولین و عوامل این فاجعه، زنده نگاه داشت. برای چنین محکمه ای ضروری است، نیروهای آزادیخواه کشور ما، ادعائمه واحدی را علیه ریسم جمهوری اسلامی، به جرم اقدام علیه بشیریت و سازماندهی کشtar جمعی زندانیان سیاسی، تنظیم نمایند. این ادعائمه باید همه اطلاعات و اسناد مربوط به نحوه تصمیم گیری و اجرای این کشtar، اسامی مستولین و مجریان و نیز قربانیان آن را دربر گرفته، با ذکر دلائل و با استناد به قوانین بین المللی، علیه سازمان ریسم و در راس همه رفسنجانی و خامنه ای، اعلام جرم نمایند.

سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران
۱۳۷۷ ۵ شهریور ۱۹۹۸ ۲۷ آوت